ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.7.2021 г.
COM(2021) 558 final

2021/0203 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно енергийната ефективност (преработен текст)

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2021) 558 final} - {SWD(2021) 623 final} - {SWD(2021) 624 final} -
{SWD(2021) 625 final} - {SWD(2021) 626 final} - {SWD(2021) 627 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

С приемането на Европейския зелен пакт[1] през декември 2019 г. Комисията определи *„нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на ЕС в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси. Пактът също така има за цел опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на ЕС, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия“*. За постигането на тези цели *„трябва да се даде приоритет на енергийната ефективност“*.

По този повод Комисията обяви също така, че ще представи план с оценка на въздействието за увеличаване по отговорен начин на целта на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове (ПГ) до 2030 г. и се ангажира да „*направи преглед и предложи при необходимост изменение на съответното законодателство в областта на енергетиката до юни 2021 г.*“[2].

През март 2020 г. Комисията представи предложение за европейски законодателен акт за климата с цел декарбонизация на Европа до 2050 г. В своя План във връзка с целта в областта на климата (СТР)[3] Комисията предложи до 2030 г. да се увеличи амбицията на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове до най-малко 55 % под равнищата от 1990 г., което представлява значително увеличение в сравнение със съществуващата цел от 40 %. В Плана във връзка с целта в областта на климата също така бяха очертани необходимите действия във всички сектори на икономиката, включително преразглеждането на ключовите законодателни инструменти, без които не може да бъде постигната тази увеличена амбиция и изпълнен ангажиментът, поет в съобщението относно Европейския зелен пакт[4], за представяне на всеобхватен план за увеличаване на целта на Европейския съюз за 2030 г. до 55 % по отговорен начин. Планът във връзка с целта в областта на климата е също така в съответствие с целта на Парижкото споразумение да се задържи покачването на температурата в световен мащаб значително под 2 °C и да се полагат усилия то да се задържи под 1,5 °C. През декември 2020 г. Европейският съвет одобри обвързваща цел на ЕС за нетно вътрешно намаление на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % до 2030 г. в сравнение с равнището през 1990 г.[5]. Европейският съвет стигна до заключението, че амбицията трябва да бъде увеличена по начин, който да ускори устойчивото икономическо развитие, да създаде качествени работни места, да донесе ползи в областта на

---

1 Европейски зелен пакт, COM(2019) 640 final.

2 Приложение към Съобщението относно Европейския зелен пакт, стр. 2.

3 СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“, COM/2020/562 final.

4 СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ „Европейският зелен пакт“, COM/2019/640 final.

5 https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf.

здравеопазването и околната среда за гражданите на Европейския съюз и да подпомогне дългосрочната конкурентоспособност на икономиката на Съюза, като насърчи новаторството и екологосъобразните технологии. На 22 април 2021 г. Европейският парламент и Съветът постигнаха предварително политическо споразумение емисиите на ПГ да бъдат намалени с поне 55 % до 2030 г. С него се определя рамката за действие с цел намаляване на емисиите на ПГ през следващите десетилетия, но за нейното прилагане е необходимо специално законодателство, за да се гарантира, че тези намаления ще бъдат постигнати. Прогнозите сочат, че при пълно прилагане на текущите политики намалението на емисиите на парникови газове до 2030 г. ще бъде около 45 % в сравнение с нивата от 1990 г., ако не са включени емисиите и поглъщанията в земеползването, и около 47 %, ако са включени. Поради това Планът във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. предвижда набор от действия, изисквани във всички сектори на икономиката, както и започване на преразглеждане на основните правни инструменти, с цел да бъде постигната тази повишена амбиция.

За изпълнението на тази цел в работната програма на Европейската комисия за 2021 г.[6] беше обявен пакетът „Подготвени за цел 55“ за намаляване емисиите на ПГ с поне 55 % до 2030 г. и постигане на климатична неутралност в Европа до 2050 г. Този пакет ще обхване редица области на политиката, включително енергийната ефективност, възобновяемите източници, данъчното облагане на енергията, споделянето на усилия и търговията с емисии.

Енергийната ефективност е ключова област на действие, без която не може да бъде постигната цялостна декарбонизация на икономиката на Съюза[7]. Директивата за енергийната ефективност доведе до настоящата политика на Съюза в областта на енергийната ефективност, насочена към оползотворяване на разходно ефективните възможности за икономии на енергия. През декември 2018 г. Директивата за енергийната ефективност беше изменена в рамките на пакета „Чиста енергия за всички европейци“, по-специално с цел да бъде включена нова водеща цел на Съюза за 2030 г. за енергийна ефективност от най-малко 32,5 % (в сравнение с прогнозното потребление на енергия през 2030 г.) и да се разшири и засили задължението за икономии на енергия след 2020 г.

Независимо че целта за енергийната ефективност за 2020 г. беше постигната в резултат на извънредните обстоятелства, породени от пандемията от COVID-19, сумата на националните приноси, съобщени от държавите членки в националните планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК), не достига равнището на амбиция на Съюза от 32,5 % за 2030 г. Сумата от приносите би довела до намаление с 29,4 % при крайното енергийно потребление (FEC) и 29,7 % при първичното енергийно потребление (PEC) в сравнение с прогнозите за 2030 г. в референтния сценарий от 2007 г. Това би означавало общ недостиг при изпълнението на амбицията на групата ЕС-27 от 2,8 процентни пункта при първичното енергийно потребление и 3,1

---

6 COM(2020) 690 final.

7 Съобщение „Чиста планета за всички. Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“ (COM/2018/773 final), в което енергийната ефективност се определя като задължително условие за всички сценарии на декарбонизация.

процентни пункта при крайно енергийно потребление. Този недостиг се отразява и на равнището на усилията, необходими за постигане на по-амбициозните цели по отношение енергийната ефективност. В оценката на въздействието на СТР се заключава, че е малко вероятно необходимите по-високи равнища на енергийна ефективност да бъдат постигнати само под въздействието на пазарните сили, настоящата организация на пазара и технологичното развитие, което означава, че са необходими допълнителни усилия. Според оценката на въздействието[8], придружаваща настоящата директива, подобренията на енергийната ефективност ще трябва значително да се увеличат спрямо настоящото равнище на амбиция от 32,5 %.

По-високото равнище на амбиция изисква по-силно насърчаване на енергийната ефективност, когато това е разходно ефективно, във всички области на енергийната система и във всички съответни сектори, в които дейностите засягат търсенето на енергия, като например транспорта, водоснабдяването и селското стопанство. Справянето с групата проблеми, свързани с водата и енергията, е от особено значение поради нарастващите нужди от вода и енергия и нарастващия натиск върху водните ресурси в резултат на изменението на климата.

Директивата за енергийната ефективност, съгласно която енергийната ефективност трябва да се разглежда като самостоятелен енергиен източник, е важен елемент за напредъка към постигането на климатична неутралност до 2050 г. Ключовата роля на енергийната ефективност се подкрепя от принципа „енергийната ефективност на първо място“. Този принцип е признат като ръководен принцип на енергийната политика на Съюза и следва да се взема предвид във всички сектори, също и извън рамките на енергийната система, и на всички нива, включително във финансовия сектор. Енергийно ефективните решения следва да се разглеждат като първи вариант при вземането на решения в областта на планирането и инвестициите при формулирането на нови правила относно предлагането на енергия, както и в други области на политиката. Принципът е признат за ключов елемент на стратегията за интеграция на енергийния сектор[9].

Въпреки че във всички сектори потенциалът за икономии на енергия продължава да е голям, особено голямо е предизвикателството в транспортния сектор, на който се дължат 30 % от крайното потребление на енергия, както и при сградите, тъй като 75 % от сградния фонд на Съюза е с лоши енергийни характеристики. Друг важен сектор, на който се обръща все повече внимание, е секторът на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), на който се дължат 5—9 % от общото потребление на електроенергия в света и повече от 2 % от всички емисии. През 2018 г. потреблението на енергия в центровете за данни в Съюза е било 76,8 TWh. Очаква се то да нарасне до 98,5 TWh през 2030 г., което представлява увеличение с 28 %. Това нарастване, дадено в абсолютно изражение, може да се разглежда и като относителен дял — в рамките на ЕС центровете за данни имат дял от 2,7 % в потреблението на електроенергия през 2018 г., като този дял ще достигне 3,21 % до 2030 г., ако се запазят тенденциите в развитието[10]. В цифровата стратегия на Европа[11] се подчертава

---

8 Работен документ на службите на Комисията, SWD(2021) 623.

9 COM(2020) 299 final.

10 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market.

необходимостта от центрове за данни с висока енергийна ефективност и устойчивост и от мерки за прозрачност при телекомуникационните оператори по отношение на техния отпечатък върху околната среда.

Публичният сектор е важен икономически фактор сам по себе си и на него се падат около 5—10 % от общото крайно енергийно потребление в Съюза[12]. Като цяло делът на Съюза в договорите за обществени поръчки, възлагани от органи на централното управление, се оценява на приблизително 16 %. На равнището на държавите членки това варира между 5 % и 86 %[13]. Смята се, че на обществените сгради се падат около 2 % от крайното потребление на енергия в Съюза. В целия публичен сектор все още е налице потенциал за разходно ефективни икономии както при саниране и енергийното управление на съществуващите сгради, така и при бъдещите обществени поръчки за енергийно ефективни сгради, продукти и услуги.

Промишлеността е един от секторите, в които бяха постигнати значителни подобрения на енергийната ефективност през последното десетилетие. Въпреки това все още съществуват възможности за разходно ефективни икономии[14]. На отоплението и охлаждането се пада половината от FEC в Съюза, което ги превръща в сектора с най-голямото крайно потребление на енергия. В този сектор все още има голям потенциал за намаляване на потреблението на енергия, без това да засегне постигането на необходимите температури[15]. Поради това отоплението и охлаждането играят решаваща роля в амбицията на Съюза за преход към чиста и въглеродно неутрална икономика до 2050 г. Голяма част от усилията ще са необходими в областта на по-доброто изолиране на сградите, но съществува и потенциал за по-ефективно снабдяване с необходимата топлина или студ[16]. Загубите на енергия при преобразуването, преноса и разпределението на енергия могат да бъдат значителни[17]. Липсата на общи методики и докладване затруднява сравняването на мрежите, операторите или базовите показатели. На практика не съществува единно определение за загубите на енергия в рамките на Съюза, поради което качество на данните не е оптимално, и този проблем трябва да бъде решен.

В сектора на домакинствата се потребява около една четвърт от цялото крайно потребление на енергия в Съюза. Поведението на потребителите и гражданите оказва значително въздействие върху това потребление на енергия и Директивата за енергийната ефективност (ДЕЕ) съдържа редица разпоредби, които подпомагат предоставянето на права на гражданите и потребителите. Липсата на силно изразено

---

11 Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ (COM(2020)67 final).

12 SWD(2021) 623, раздел 2.2.2.

13 Оценка на членове 6 и 7 от Директивата за енергийната ефективност (2012/27/ЕС), (SWD(2016)403 final; https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/3_en_autre_document_travail_service_part1_v3.pdf).

14 SWD(2021) 623, приложение H.

15 SWD(2021) 623, раздел 2.2.2.

16 Стратегия на ЕС в сферата на отоплението и охлаждането (COM/2016/051 final).

17 Вж. например 2-ри доклад на CEER относно енергийните загуби, Съвет на европейските енергийни регулатори, 2020 г.

фокусиране върху аспекти, свързани с поведението и предоставянето на права на потребителите, при насърчаването на енергийната ефективност, по-специално на местно равнище, води до липсата на достатъчно стимули за потребителите да осъществяват подобрения на енергийната ефективност и да се справят с високите първоначални разходи и проблема с разделените стимули[18].

Въпреки че Директивата за енергийната ефективност вече предоставя стимули на държавите членки за справянето с енергийната бедност, кризата с COVID-19 подчерта, че решаването на този проблем е спешно необходимо, ако Съюзът иска, както е договорено в съвместния социален ангажимент от Порто[19], да създаде социална Европа, която да отговаря на потребностите на всички свои граждани, като им дава възможност да играят активна роля в екологичния преход, като същевременно смекчава неблагоприятните последици без да пренебрегва никого. Равнището на енергийна бедност в отделните държави членки ще бъде в центъра на вниманието предвид нарастването на броя на европейците, които може да изпитват затруднения да си осигурят достъп до необходимата енергия, особено в условията на нарастващи разходи за енергия и растяща безработица. Рискът от енергийна бедност за домакинствата със средни доходи може също да нарасне в близко бъдеще, тъй като дори понастоящем по-голямата част от домакинствата, засегнати от енергийна бедност, принадлежат към (долната половина на) групата домакинства със средни доходи. Енергийната ефективност беше определена като най-ефективното решение за намаляване на енергийната бедност и за преодоляване на някои от потенциалните отрицателни ефекти на разпределението в резултат на ценовите мерки[20]. Както се изисква с Европейския зелен пакт, Директивата за енергийната ефективност, заедно с другите инициативи по пакета „Подготвени за цел 55“, най-вече Социалния фонд за климата, ще се заеме с това двойно предизвикателство и ще превърне както климатичните, така и социалните потребности във възможности.

В този контекст измененията ще спомогнат за укрепване на възможностите на Директивата за енергийната ефективност за премахване на оставащите пречки и слабости на пазара, като се вземат предвид по-широките цели на Европейския зелен пакт, а именно постигането на устойчива икономика и гарантирането, че никой няма да бъде пренебрегнат. По този начин предложението ще подсили различните разпоредби на Директивата за енергийната ефективност и ще гарантира, че тя допринася оптимално за по-високата цел в областта на климата за намаляване на емисиите на ПГ с най-малко 55 % до 2030 г., както е посочено в Плана във връзка с целта в областта на климата.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението е част от по-широка политическа рамка на политиките за енергийна ефективност, насочена към потенциала за енергийна ефективност в конкретни области на политиката, включително при сградите (Директива 2010/31/ЕС[21], известна още като Директива относно енергийните характеристики на сградите или ДЕХС), продуктите

---

18 SWD(2021) 623, раздел 2.2.2.

19 https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/

20 SWD(2021) 623, раздел 2.2.2 и приложение L.

21 Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите.

(Директива 2009/125/ЕО, Регламент (ЕС) 2017/1369 и Регламент (ЕС) 2020/740[22]) и Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението. Тези политики играят много важна роля за постигането на икономии на енергия, когато се заменят продукти или се строят или санират сгради[23]. Предложението е в съответствие с предложението за преразглеждане на Директивата за енергията от възобновяеми източници[24][25].

Настоящото предложение за преработка на Директивата за енергийната ефективност създава рамка за други политики за енергийна ефективност, като посочва целите за енергийна ефективност и определя основните междусекторни мерки, но и някои по-конкретни мерки. То е насочено към постигане на икономии на енергия в публичния сектор, включително чрез задължения за ежегодно саниране на обществени сгради и отчитане на енергийната ефективност при възлагането на обществени поръчки за стоки, услуги, строителни работи и сгради. Неговата конкретна цел по отношение на обществените сгради допълва целите на ДЕХС, с която се определят стандартите и специфичните технически задължения, свързани със сградите. Публичният сектор обслужва населението като цяло, включително уязвимите клиенти и тези, изложени на риск от енергийна бедност, като по този начин гарантира, че никой няма да бъде пренебрегнат в съответствие с целите на Европейския зелен пакт. Специалният акцент върху публичния сектор в Директивата за енергийната ефективност е от жизненоважно значение, за да може той да служи като образец за насърчаването на енергийната ефективност. Комисията започна преглед на ДЕХС с цел да представи предложение към края на 2021 г. Въпреки че към настоящия момент не е възможно да се предвидят резултатите от този преглед, настоящото предложение зачита специфичната роля на ДЕХС, която осигурява необходимата хоризонтална рамка за действие, при определянето на оптимални по отношение на разходите изисквания за енергийните характеристики, като същевременно укрепва разпоредбите на ДЕЕ, отнасящи се до ролята на публичните органи като образец, по-специално по отношение на сградите (член 5 и член 6), и обществените поръчки (член 7).

Директивата за енергийната ефективност определя рамката за планиране на отоплението и охлаждането във връзка с определянето на енергийната ефективност и потенциала на енергията от възобновяеми източници от държавите членки. В нея също така се предвиждат политики за наблюдение и мерки за оползотворяване на този потенциал. Тези политики и мерки пряко подпомагат постигането на целта относно енергията от възобновяеми източници в сектора на отоплението и охлаждането,

---

22 Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението; Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и съответно Регламент (ЕС) 2020/740 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно етикетирането на гуми по отношение на горивната ефективност и други параметри.

23 Освен това прилагането на прегледите на продуктите съгласно работния план за екопроектиране 2020—2024 г. и плана за действие „Вълна на саниране“, наред с прегледа на Директивата относно енергийните характеристики на сградите (ДЕХС), ще бъдат важен принос за постигането на целта относно енергийната ефективност през 2030 г.

24 Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, PE/48/2018/REV/1 (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82—209).

25 SWD(2021) 623, приложение М.

определена в член 24 от Директивата за енергията от възобновяеми източници. Например преразгледаното определение за ефективни районни отоплителни и охладителни системи (член 2, параграф 42 от Директивата за енергийната ефективност) би насърчило пряко използването на енергия от възобновяеми източници в районните отоплителни и охладителни системи. И обратно, тези подцели биха допринесли за постигането на целите за енергийна ефективност съгласно Директивата за енергийната ефективност.

Освен това мерките за планиране в сектора на отоплението и охлаждането съгласно Директивата за енергийната ефективност ще бъдат синхронизирани с графика на НПЕК. Това улеснява постигането на по-тясна съгласуваност между НПЕК, всеобхватните оценки и оценките на потенциала за добив на енергия от възобновяеми източници и за използване на отпадна топлина и студ в сектора на отоплението и охлаждането съгласно член 15, параграф 7 от Директивата за енергията от възобновяеми източници.

Подробностите за докладването по различни разпоредби на Директивата относно енергийната ефективност са определени в Регламента относно управлението (Регламент (ЕС) 2018/1999[26]). Съгласно посочения регламент от всяка държава членка се изисква да изготви десетгодишен интегриран национален план в областта на енергетиката и климата (НПЕК) за периода 2021—2030 г., в който се очертава как тя възнамерява да допринесе, наред с другото, за постигането на целта за енергийна ефективност за 2030 г. Регламентът относно управлението включва също така специфични изисквания за определяне на цели за енергийна ефективност, задължения за докладване, наблюдение на напредъка и коригиращи действия, които се предприемат в случай на недостатъчна амбиция и напредък. Въздействието на промените в настоящата директива ще трябва да бъде анализирано, поради което може да се наложи последващо изменение на Регламента относно управлението, за да се осигури съгласуваност между двата правни акта. Новите разпоредби, свързани основно с определянето на ориентировъчните национални вноски, механизмите за преодоляване на недостига при изпълнението и задълженията за докладване, следва да бъдат пренесени в Регламента относно управлението при неговото изменение и впоследствие рационализирани, за да се избегне припокриването на изисквания. Възможно е да се наложи някои разпоредби на Регламента относно управлението също да бъдат преразгледани с оглед на промените, предложени в настоящата директива.

Директивата за енергийната ефективност взаимодейства с други законодателни актове в областта на енергийната ефективност, т.е. Директивата относно енергийните характеристики на сградите, Директивата на Съюза за екопроектиране, регламентите на Съюза за енергийно етикетиране и етикетиране на гуми[27]. Тези инструменти определят минимални стандарти за характеристиките, но не изискват нито да се ускори темпото на замяна, нито да се избират по-ефективни характеристики от минимално допустимите. Основните механизми, с които разполагат държавите членки, за да ускорят икономиите на енергия спрямо естествените темпове, с цел да изпълнят изискванията на Директивата за енергийната ефективност, са стимулирането на

---

[26] ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1–77.

[27] SWD(2021) 623, приложение М.

подмяната на енергийно неефективни устройства и стимулирането на избора на по-ефективни решения. Всеки инструмент е насочен към различни аспекти на енергийната ефективност, макар че в крайна сметка всички водят до една и съща цел — подобряване на енергийната ефективност и постигане на общата цел на Съюза за енергийна ефективност. В други области Директивата за енергийната ефективност допълва друго законодателство, за да засили акцента върху енергийната ефективност и по този начин да увеличи общия размер на икономиите на енергия, например мерките в областта на обществените поръчки, енергийните мрежи и отоплението и охлаждането.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Промените в структурата на политиката на Директивата за енергийната ефективност взаимодействат със съществуващите и планираните политики и мерки, включително с ценовите и неценовите механизми и мерки. Директивата за енергийната ефективност, която се занимава със съществуващите пазарни пречки, възпрепятстващи енергийната ефективност, функционира в тясна връзка с въвеждането на схема за търговия с емисии за горивата, използвани в сградите, което ще съкрати времето за възвръщаемост на инвестициите в енергийна ефективност и ще укрепи икономическата обоснованост на мерките за енергийна ефективност в целия Съюз. Планът във връзка с целта в областта на климата показа, че най-ефективният от гледна точка на разходите път към постигането на целта за намаляване на емисиите на парникови газове с 55 % изисква комбинация от регулаторна намеса и ценови мерки относно въглеродните емисии. Постигането на баланс между ценовите мерки за въглеродните емисии и регулаторните политики е от решаващо значение за постигане на завишената цел в областта на климата по разходно ефективен начин, като същевременно се смекчават всички въздействия от прехвърлянето на разходите за въглеродните емисии върху други участници, по-специално върху уязвимите клиенти и крайните ползватели. В същото време търговията с емисии ще генерира допълнителни приходи от търговете за квоти, които могат да бъдат преразпределени между държавите членки и в рамките на отделните държави членки, за да се помогне на уязвимите и засегнатите от енергийна бедност крайни ползватели да плащат сметките си и да извършват саниране на сградите.

Пакетът „Подготвени за цел 55“ обединява съответните инструменти на политиката, които могат да допринесат за постигането на целта за намаляване на емисиите на ПГ с 55 %, и има за цел да направи това по съгласуван и пропорционален начин заедно с други съответни регламенти и директиви. Такъв е по-специално случаят с Директивата за енергийната ефективност, Директивата за енергията от възобновяеми източници (RED II), схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), Регламента за разпределяне на усилията (РРУ), земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС), енергийното данъчно облагане и стандартите за емисиите на CO2 от превозните средства. Беше признато, че съгласуваността между различните инициативи в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“ е от ключово значение, за да се гарантира, че различните инструменти на политиката от пакета, включително Директивата за енергийната ефективност, допринасят по най-ефективен начин за постигането на повишената цел в областта на климата от 55 %. Тези политики на ЕС допринасят за

постигането на целите на Директивата за енергийната ефективност, по-специално на целта относно енергийната ефективност. Целите и мерките, предвидени в Директивата за енергийната ефективност, ще осигурят по-ефективни взаимовръзки и синергии с другите политики на Съюза[28].

Съществува важна взаимовръзка между ДЕЕ и Директивата за енергията от възобновяеми източници, по-специално по отношение на отоплението и охлаждането, тъй като и двете области имат принос за постигането на целта на стратегията за интеграция на енергийния сектор. ДЕЕ осигурява засилена рамка за планиране по отношение на определянето на потенциала за подобряване на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници при отоплението и охлаждането и изисква от държавите членки да прилагат политики и мерки за оползотворяване на този потенциал. Тези политики и мерки пряко подпомагат постигането на целта за енергията от възобновяеми източници в областта на отоплението и охлаждането, определена в член 23 от Директивата за енергията от възобновяеми източници. И обратно, посочената цел допринася за постигането на целите за енергийна ефективност, определени в член 23 от ДЕЕ и в цялата ДЕЕ.

В СТЕ на ЕС се определя горна граница за емисиите на ПГ, която се понижава с течение на времето. В РРУ се установяват задължителни годишни цели за емисиите на ПГ в държавите членки, насочени към емисиите на ПГ от сектори, които не са обхванати от СТЕ на ЕС, включително сгради, транспорт и селско стопанство. РРУ води до спазване на Директивата за енергийната ефективност, по-специално на задължението за икономии на енергия. Изискването за допълнителност съгласно задължението за икономии на енергия осигурява стимули за държавите членки да прилагат национални политики и мерки, които надхвърлят минималните изисквания за енергийните характеристики, определени на равнището на Съюза (напр. по-строги национални строителни норми и програми за насърчаване на по-високи класове уреди). Ценовите мерки като СТЕ на ЕС[29] и Директивата за енергийното данъчно облагане[30] правят инвестициите в енергийна ефективност по-привлекателни от финансова гледна точка, но не отстраняват пазарните пречки, които водят до неоптимално равнище на инвестиции. Следователно те допълват законодателството в областта на енергийната ефективност, но не го заменят.

Преди всички предложени в пакета „Подготвени за цел 55“ мерки и цели да разгърнат изцяло въздействието си и да освободят европейските граждани от зависимостта от изкопаеми горива и от увеличаващите се разходи за енергия, някои действия в рамките на преходния период могат да доведат до значителни ефекти на разпределение. Разширяването на обхвата на СТЕ на ЕС върху секторите на строителството и транспорта се очаква да доведе до увеличаване на цените на енергията, тъй като доставчиците на горива вероятно ще прехвърлят разходите за въглеродни емисии на

---

28 SWD(2021) 623, приложение М.

29 Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета.

30 Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51—70).

потребителите, като това може да засегне уязвимите клиенти и крайните ползватели, разчитащи на изкопаеми горива, или хората, изложени на риск от енергийна бедност. Целенасочени мерки ще облекчат прехода както на европейско, така и на национално равнище. Пакетът „Подготвени за цел 55“ предлага специфични мерки в рамките на ДЕЕ и нов инструмент за финансиране въз основа на приходите от новата СТЕ, за да се смекчи въздействието на по-високите разходи за потребителите в резултат на въвеждането на цена на въглеродните емисии в секторите на автомобилния транспорт и строителството. От ключово значение е да се гарантира, че инвестициите в енергийната ефективност се използват в полза на най-уязвимите членове на нашите общества. Мерките в подкрепа на засилването на задължението за икономии на енергия и на предоставянето на повече права и защита на уязвимите клиенти, на домакинствата, засегнати или застрашени от енергийна бедност, и когато е приложимо, на хората, живеещи в социални жилища, могат да спомогнат за смекчаване на последиците от това. Комбинираното въздействие на предложените мерки в рамките на ДЕЕ и новия инструмент за финансиране, основан на приходите от търговията с емисии в новите сектори, ще спомогне за справянето с възможните отрицателни социални последици по ефективен начин и в дух на солидарност. Приходите от СТЕ на ЕС, включително от търговията с емисии в новите сектори, ще останат също така на разположение на държавите членки за финансиране на мерки, насочени към подобряване на енергийната ефективност, системите за районно отопление и изолацията, или за предоставяне на финансова подкрепа на домакинствата с ниски и средни доходи.

С цел да се преодолеят социалните въздействия от търговията с емисии в двата нови сектора на строителството и автомобилния транспорт се създава Социален фонд за климата („фондът“). За да гарантира, че бюджетът на Съюза може да понесе допълнителните разходи за фонда, успоредно с регламента за фонда Комисията представя предложения за изменение както на Регламента за многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., така и на Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета („Решение за собствените ресурси“). По-конкретно, част от приходите от търговията с емисии в областта на автомобилния транспорт и сградите ще постъпват в бюджета на Съюза. Фондът следва да предоставя финансиране на държавите членки в подкрепа на техните мерки и инвестиции, насочени към повишаване на енергийната ефективност на сградите, извършване на подобрения в енергийната ефективност, саниране на сгради и към декарбонизация на отоплението и охлаждането на сградите, включително интегриране на производството на енергия от възобновяеми източници, както и за финансирането на мобилност с нулеви и ниски емисии. Държавите членки биха могли също така да разгледат възможността за временно пряко подпомагане на уязвимите домакинства, успоредно с инвестициите за ускоряване на по-нататъшните структурни промени.

Освен това, в съответствие със стратегията „Вълна на саниране“, финансовата подкрепа от Съюза за инвестиции в енергийната ефективност и санирането на сгради, които ще спомогнат за преодоляване или предотвратяване на енергийната бедност, е предвидена в редица нови и съществуващи програми на МФР и Next Generation EU.

Друг основен източник за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност е Механизмът за възстановяване и устойчивост, който ще предостави на държавите членки общо 672,5 млрд. евро като безвъзмездни средства и заеми. В рамките на общата цел 37 % от средствата по Механизма за възстановяване и устойчивост да бъдат предназначени за действия в областта на климата, държавите членки планират да изразходват значителни суми за инвестиции в санирането на сгради в съответствие с

насоките на Европейската комисия, които ще са специално насочени към сградите с най-лоши показатели и домакинствата в положение на енергийна бедност.

Фондовете на политиката на сближаване, в рамките на общата цел в областта на климата от 30 % и чрез тематична концентрация върху цел 2 на политиката, ще продължат да разпределят значителен дял от бюджета на Съюза за инвестиции в енергийната ефективност и санирането на сгради, докато InvestEU, чрез специалните финансови инструменти и техническа помощ, по-специално чрез механизма ELENA, ще мобилизира в голям мащаб частни и публични инвестиции в държавите членки.

Фондът за справедлив преход, с общ бюджет от 17,5 милиарда евро, ще има за цел да облекчи социалните и икономическите разходи, произтичащи от прехода към климатично неутрална икономика, включително чрез инвестиции в енергийната ефективност и санирането на сгради, които ще донесат двойна полза чрез създаването на работни места на местно равнище и преодоляването на енергийната бедност по устойчив начин.

И накрая, централно управляваните програми като LIFE или „Хоризонт Европа“ ще имат приоритети за финансиране в подкрепа на справедлив и екологичен преход в съответствие с целите на специфичните програми и по силата на собствения си характер, т.е. ще са насочени към технологични и пазарни иновации и разработване на най-добри практики при изпълнението на политиката за енергийна ефективност. Законодателството на ЕС за емисиите на CO_2 от пътните превозни средства изисква от производителите да намалят за продавания от тях микс от превозни средства средните емисии на CO_2 от изпускателната тръба на новите превозни средства. Въведени бяха разпоредби за тежкотоварните превозни средства и за леките автомобили и леките търговски превозни средства[31]. Тези разпоредби изискват от производителите или да внедрят технологии за подобряване на енергийната ефективност на превозните средства (например чрез намаляване на аеродинамичното им съпротивление, съпротивлението при търкаляне или ефективността на силовото предаване), или да използват енергиен източник с намалени емисии на CO_2 при експлоатация. С преминаването към напълно електрически задвижващи системи се избягват загубите на енергия, характерни за двигатели с вътрешно горене, и води до крайно потребление на енергия на километър, което е само част от това при ДВГ. Намаляването на потреблението на енергия в транспортния сектор в резултат на законодателството за емисиите на CO_2 от превозните средства е отразено в количественото определяне на общата цел на ЕС за енергийна ефективност. Директивата за енергийната ефективност ще създаде синергии с мерките на стратегията за устойчива и интелигентна мобилност. Независимо че оставя на държавите членки пълната гъвкавост и свобода на преценка по отношение на избора на мерки за постигане на намаления на потреблението на енергия в транспорта, директивата ще насърчи въвеждането на мерки за енергийна ефективност в транспортния сектор. Планът за действие за кръговата икономика също допълва ДЕЕ. Проектирането на продукти и инфраструктури за по-дълъг жизнен цикъл или повторното използване и рециклирането на суровини води до по-ниско потребление на енергия и по-ниски емисии на ПГ през целия жизнен цикъл на продуктите и инфраструктурата. Стратегията „Вълна на саниране“ поставя ударението

[31] Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO_2 от нови леки пътнически автомобили и от нови леки търговски превозни средства

върху това да се гарантира, че европейските сгради са по-енергийно ефективни, с по-ниски въглеродни емисии през целия си жизнен цикъл и по-устойчиви в екологично отношение. Принципите на кръговата икономика могат да спомогнат за намаляване на замърсяването и свързаните с материалите емисии на ПГ от саниране на сгради.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Предложението се основава на член 194, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който е правното основание за мерките в областта на енергетиката. Предложените мерки са насочени към подобряване на енергийната ефективност във всички сектори и по цялата енергийна верига и по този начин преследват една от целите, изброени в член 194, а именно насърчаването на енергийната ефективност и икономиите на енергия в съответствие с член 194, параграф 1, буква в). Тъй като в Договора се съдържа специфично за енергетиката правно основание, уместно е то да бъде използвано.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Принципът на субсидиарност се разглежда в настоящото предложение, тъй като Съюзът няма изключителна компетентност в областта на енергийната политика. Предложението се основава на нарастващото значение на енергийната ефективност като политическо и икономическо предизвикателство и тясната ѝ връзка с областите на политиката, свързани със сигурността на енергийните доставки, изменението на климата, вътрешния пазар и икономическото и социалното развитие.

Необходимост от действия на равнище ЕС

Действията на равнище ЕС са оправдани от гледна точка на субсидиарността в съответствие с член 191 от ДФЕС, тъй като координацията на европейско равнище всъщност повишава енергийната сигурност и ползите за околната среда и климата. Основните проблеми, които водят до недостатъчни икономии на енергия (в сравнение с оптималното равнище от гледна точка на обществото), са еднакви в целия ЕС и се срещат повсеместно[32].

Необходими са действия на равнището на Съюза, за да се гарантира, че държавите членки допринасят за постигането на обвързващата цел относно енергийната ефективност на равнището на ЕС и че тя се изпълнява колективно и по разходно ефективен начин. От държавите членки се изисква да определят свои собствени равнища на амбиция, включително криви на развитието, които съответстват на техните национални условия и контекст. Поради естеството на инструмента и факта, че целта относно енергийната ефективност не е обвързваща на национално равнище, принципът на субсидиарност е зачетен. Държавите членки ще запазят същото равнище на гъвкавост при избора на своя микс от политики, сектори и подход за постигане на изискваните икономии на енергия до 2030 г.

---

[32] SWD(2021) 623, раздел 2.

Предвид увеличената цел в областта на климата действията на Съюза ще допълнят и засилят действията на национално и местно равнище за увеличаване на усилията в областта на енергийната ефективност. Регламентът относно управлението вече предвижда задължение за Комисията да действа в случай на липса на амбиция от страна на държавите членки за постигане на целите на Съюза, като по този начин на практика официално се признава съществената роля на действията на Съюза в този контекст, поради което действията на равнище ЕС са оправдани от гледна точка на субсидиарността в съответствие с член 191 от ДФЕС.

Основните проблеми, които водят до недостатъчни икономии на енергия (в сравнение с оптималното равнище от гледна точка на обществото), са еднакви в целия Съюз и се срещат повсеместно. С оглед на външните разходи, свързани с потреблението на енергия (напр. емисии на парникови газове и замърсители на въздуха, енергийна сигурност), действията за повишаване на енергийната ефективност и намаляване на потреблението на енергия вероятно ще доведат до ползи отвъд националните граници. По отношение на трансграничните проблеми е малко вероятно действията на държавите членки да доведат до оптимални резултати. При наличието на по-висока цел в областта на климата, която изисква по-висока цел относно енергийната ефективност, действията на Съюза трябва да допълват и засилват действията на национално и местно равнище.

Освен това поради естеството на инструмента и факта, че целта относно енергийната ефективност не е обвързваща на национално равнище, принципът на субсидиарност е зачетен. Държавите членки запазват същото равнище на гъвкавост при избора на своя микс от политики, сектори и подход за постигане на изискваните икономии на енергия до 2030 г., като вземат предвид националния контекст и особености. Енергетиката обаче е област на политиката с големи нужди от инвестиции.

Координираният подход на равнището на Съюза може да създаде доверие, надеждност и приемственост, като увеличи вероятността в начинанието да се включат и да инвестират различни участници. Политиките на равнището на Съюза могат също така да осигурят справедлив и честен преход за държавите и регионите с икономики, които могат да бъдат значително засегнати от промени в структурата на промишлеността или заетостта в резултат на енергийния преход към декарбонизация.

Освен това координираните действия на равнището на Съюза дават възможност да се вземат по-добре предвид различните възможности за действие в държавите членки. Външен разход възниква, когато производството или потреблението на стока или услуга налага разход (отрицателно въздействие) върху трета страна.

Добавена стойност от действията на равнището на ЕС

Политиките за енергийна ефективност са механизъм от ключово значение за намаляването на емисиите на парникови газове и допринасят за постигането на екологични, икономически и социални ползи, като например по-добро качество на въздуха, намалени сметки за енергия и по-добро здраве. Целите на Съюза в областта на енергетиката и климата за 2030 г. са колективни цели. В това отношение координираните политики на Съюза имат по-голям шанс да превърнат Съюза в климатично неутрален континент до 2050 г. Един общ подход е най-ефективният начин да се гарантира изпълнението на международните ангажименти.

Конкретните действия за намаляване на потреблението на енергия трябва да се предприемат на равнището на държавите членки. Въпреки това е необходима

ефективна рамка за тези действия на равнището на Съюза. Един координиран и хармонизиран подход на равнището на Съюза ще даде основа за действия на държавите членки, ще подобри ефекта им и ще гарантира четирите свободи. Един общ подход на Съюза ще спомогне например за създаването на по-големи пазари за европейските доставчици, работници и стоки и ще гарантира, че се прилагат едни и същи задължения и правила. Това ще защити и засили конкуренцията. Един общ подход на равнището на Съюза ще позволи на потребителите да се възползват от едни и същи основни права и да получават сравнима и разпознаваема информация в целия Съюз. Един общ подход на Съюза към енергийната ефективност ще даде възможност за справяне с конкретни общи предизвикателства, като например необходимостта от намаляване на енергийната бедност.

Опитът от прилагането на Директивата за енергийната ефективност показа, че една обща рамка на Съюза е социално справедлива, намалява разходите, увеличава ползите от вътрешния пазар и дава възможност на националните политици да се учат едни от други. Директивата за енергийната ефективност ефективно допълва и катализира други национални мерки и мерки на равнището на Съюза. Политиките, приети на равнището на Съюза, отразяват тясната взаимовръзка между областите на политика, свързани с изменението на климата, сигурността на доставките, устойчивостта, околната среда, вътрешния пазар, социалното и икономическото развитие. Така последиците за единния пазар по отношение на растежа, инвестициите и създаването на работни места могат да се вземат предвид, когато се вземат решения за политики и мерки и когато те се прилагат. Това беше подкрепено от работната група за мобилизиране на усилията на държавите членки за постигане на целите за енергийна ефективност за 2020 г., която призова за силна, целенасочена и обща политическа рамка за енергийна ефективност, за да се привлекат необходимите инвестиции и да се гарантира, че икономиите на енергия се постигат по справедлив и честен начин.

Освен това единният пазар на Съюза действа като силен фактор за постигане на разходна ефективност при намаляването на емисиите на парникови газове.

Общите действия на Съюза ще гарантират, че целите на политиката се постигат колективно на възможно най-ниска цена. Поради това, за да се постигнат общите цели колективно, координирането на действията на равнището на Съюза може да даде основата за усилията на национално равнище и да подобри ефекта от тях, като осигури по-хармонизиран подход, спомогне за създаването на мащабни пазари за европейските доставчици и гарантира, че те работят при еднакви задължения и правила.

Една рамка на равнището на Съюза също така ще предостави по-голяма сигурност за инвеститорите. Тя ще даде общ тласък на инвестициите в продукти с по-висока енергийна ефективност от всякакъв вид в рамките на целия единен пазар. Определянето на целите на Съюза и националните цели дава ясна представа за това колко усилия се очакват в областта на енергийната ефективност и спомага за определяне на размера на пазара на енергийно ефективни продукти и услуги. Това ще даде сигнал на доставчиците и производителите да положат повече усилия за разработване на продукти в това отношение.

Постигането на резултати в областта на енергийната ефективност и същевременното предоставяне на права на потребителите, изисква съдържателна, точна и разбираема информация относно потреблението на енергия и свързаните с това разходи, както и лесен достъп до конкурентен пазар за строителни материали (прозорци, изолация и

др.), решения за отопление и охлаждане и други продукти, които спомагат за подобряване на енергийната ефективност.

Необходими са специфични секторни мерки, например в сектора на отоплението и охлаждането, чрез които се гарантира подходящо внимание на секторите, в които трябва да се постигне най-голямо намаление на емисиите на ПГ. Хармонизираното планиране гарантира съпоставимо качество на националните политики и мерки. То също така гарантира наличието на структурирана информация относно секторните цели и планове в държавите членки, като по този начин помага на държавите членки и участниците на пазара да планират своите дейности. В областта на отоплението и охлаждането то спомага за осигуряването на достатъчен пазар с общи стандарти за доставчиците на високоефективно оборудване за районно отопление и комбинирано производство на енергия, за да се намалят разходите и да се мотивират тези доставчици да въвеждат иновации и да подобряват предлагането си.

Чрез действия на равнището на Съюза могат да бъдат преодолени редица пречки пред публичните и частните инвестиции, като се премахне липсата на координация между различните разрешаващи органи на национално равнище и се стимулира административният капацитет за изпълнение на трансгранични проекти и схеми за подпомагане.

Директивата за енергийната ефективност по същество определя общата цел за енергийна ефективност, но оставя на държавите членки да предприемат по-голямата част от действията за постигането на тази цел. Прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ оставя на държавите членки възможности за гъвкавост. Директивата за енергийната ефективност определя задължителни цели за енергийна ефективност на равнището на Съюза, но няма да определя обвързващи цели на национално равнище в прогнозите за 2020 и 2030 г. Държавите членки следва да определят своя принос за колективното постигане на целта на Съюза относно енергийната ефективност, като вземат предвид формулата, предвидена в Директивата за енергийната ефективност. Задължението за постигане на годишно намаление на потреблението на енергия в публичния сектор ще гарантира, че публичният сектор изпълнява ролята си на образец, като държавите членки ще запазят пълна гъвкавост по отношение на избора на мерки за подобряване на енергийната ефективност с цел постигане на изискваното намаление на крайното енергийно потребление. Освен това Директивата за енергийната ефективност ще продължи да изисква определен годишен процент на саниране по отношение разгънатата застроена площ на сградите. Обхватът на това задължение се разширява до сгради, притежавани от всички публични органи на територията на дадена държава членка. Тази мярка гарантира, че държавите членки продължават да дават пример чрез подобряване на енергийните характеристики на сградите в своите сфери на компетентност, като същевременно запазват гъвкавостта си по отношение на избора на мерки. Освен това Директивата за енергийната ефективност ще осигури необходимата рамка за гарантиране на висока енергийна ефективност на продукти, услуги, строителни работи и сгради, закупувани от публични органи, и за разглеждане, когато е целесъобразно, на аспекти на устойчивостта, социални и екологични аспекти и аспекти на кръговата икономика в по-широк смисъл. Хармонизираният подход, включително отчитането на аспектите на енергийната ефективност в тръжните процедури, ще запази конкуренцията, ще осигури дългосрочни и разходно ефективни икономии на енергия и ще даде възможност за възникване на трайни мащабни пазари. Директивата за енергийната ефективност ще разшири икономиите на енергия чрез увеличаване на процента на икономиите. Държавите членки следва да продължат да постигат нови годишни икономии на енергия в резултат

на мерките на политиката във всички сектори. Тъй като задължението за икономии на енергия е ефективна мярка за подобряване на енергийната ефективност в различни сектори, то също така е ефективен инструмент за подпомагане на държавите членки за намаляване на енергийната бедност. Поради това задължението за икономии на енергия ще изисква от държавите членки да постигнат индивидуално изчислен дял от общия размер на икономиите на енергия, който трябва да бъде постигнат в групата на уязвимите клиенти и крайните ползватели, на хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, на хората, живеещи в социални жилища. Един хармонизиран подход може да допринесе за справедлив енергиен преход за всички европейски граждани. Задължението за икономии на енергия запазва за държавите членки пълна гъвкавост по отношение на видовете мерки на политиката, техния размер, обхват и съдържание. Директивата за енергийната ефективност ще гарантира еднакво равнище на основните договорни права за всички европейски граждани по отношение на отоплението, охлаждането и топлата вода за битови нужди. Независимо че Директивата за енергийната ефективност ще изисква прилагането на някои основни договорни права на потребителите, националните правомощия няма да бъдат ограничени. Необходими са еднакви условия на конкуренция в целия ЕС също и по отношение на информирането на потребителите и дейностите за повишаване на осведомеността. От държавите членки се изисква да предприемат подходящи мерки, като конкретната форма на тези действия е оставена на тяхната преценка. Въздействието на икономическата и здравната криза в целия Съюз показва, че е необходим хармонизиран подход, за да се предоставят права и защита на уязвимите клиенти и крайните ползватели, както и на засегнатите от енергийна бедност.

За да се осигури еднакво равнище на предоставените права и защита, Директивата за енергийната ефективност изисква мерките за подобряване на енергийната ефективност да се прилагат приоритетно в тази група от населението, с което също така ще бъдат подпомогнати държавите членки при смекчаването на ефектите от разпределението. Една мрежа от експерти ще улесни действията на държавите членки в това отношение и следва да бъде създадена във всички държави членки. Въпреки че се изискват задължителни енергийни обследвания за големите предприятия, където икономиите на енергия могат да бъдат значителни, държавите членки ще запазят гъвкавостта си при разработването на програми за насърчаване на МСП да се подлагат на енергийни обследвания. По отношение на сектора на отоплението и охлаждането държавите членки запазват компетентността си да извършват всеобхватната оценка на потенциала за високоефективно комбинирано производство на енергия и ефективни районни отоплителни и охладителни системи и могат да предоставят изключения в областта на оползотворяването на отпадната топлина чрез високоефективно комбинирано производство на енергия или чрез снабдяване на районна отоплителна или охладителна мрежа. Директивата за енергийната ефективност ще даде възможност на държавите членки да въвеждат мерки и процедури за насърчаване на инсталации за комбинирано производство на енергия. За да допринесат за създаването на единен пазар, всички държави членки, национални регулаторни органи и оператори на преносни и разпределителни системи следва да прилагат принципа „енергийната ефективност на първо място“ и да премахнат всички регулаторни, технически и нерегулаторни мерки за подобряване на енергийната ефективност при експлоатацията на енергийните мрежи. Развитието на пазар за енергийни услуги, с цел да се гарантира наличието както на търсене, така и на предлагане на енергийни услуги, ще продължи да бъде по преценка на държавите членки. Директивата за енергийната ефективност ще запази гъвкавостта за държавите членки по отношение на предприемането на действия за установяване и преодоляване на регулаторните и нерегулаторните пречки за подобряване на

енергийната ефективност. Държавите членки и регионите ще бъдат насърчавани да използват пълноценно структурните и инвестиционните фондове и други механизми за финансиране, за да привлекат инвестиции в мерките за подобряване на енергийната ефективност, да облекчат енергийната бедност и да смекчат евентуалните ефекти на разпределение върху уязвимите клиенти и крайните потребители, хората, засегнати от енергийна бедност, и хората, живеещи в социални жилища.

Поради това предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност.

- **Пропорционалност**

Въз основа на придружаващата оценка на въздействието[33] и в съответствие с принципа на пропорционалност предложените изменения като цяло не надхвърлят необходимото за постигане на по-високата амбиция в областта на енергийната ефективност с оглед на повишената цел в областта на климата за 2030 г. Що се отнася до целите за енергийна ефективност, измененията са пропорционални на изискваната амбиция на Съюза в съответствие с повишената цел в областта на климата за намаляване на емисиите на ПГ с най-малко 55 %, както е предложено в Плана във връзка с целта в областта на климата. С редица изменения се определят конкретни цели и задължения за публичните администрации за постигане на икономии на енергия в определени области — публичния сектор и енергийната бедност, които като цяло ще бъдат пропорционални. По отношение на задължението за икономии на енергия за публичния сектор публичните органи са определени в Директива 2014/24/ЕС за обществените поръчки (възлагащи органи). Държавите членки ще трябва да създадат база данни с публични органи, включително тяхното годишно потребление на енергия. Предложеното задължение за намаляване на потреблението на енергия оставя значителна гъвкавост на държавите членки по отношение на това къде и как могат да бъдат постигнати икономиите на енергия. Като се имат предвид разходите и ползите, които биха възникнали от прилагането на мерките за икономии, това усилие се счита за ефективно и непрекомерно. Цел на предложението е също така да се разгледат ефектите на разпределение, произтичащи от разширяването на обхвата на търговията с емисии върху секторите на сградите и транспорта. Установяването на определения и задължения, особено по отношение на отоплението и охлаждането, ще бъде пропорционално на допълнителните икономии на енергия и синергиите с другите инструменти, които биха могли да бъдат постигнати в този сектор. Пропорционалността на допълнителните изисквания за наблюдение и докладване зависи от равновесието между повишените разходи и икономиите, постигнати благодарение на по-доброто разбиране на въздействието на съответните мерки.

В този смисъл, равнището на наложените ограничения е пропорционално на целта.

- **Избор на инструмент**

Избраният инструмент е директива, която следва да бъде приложена от държавите членки. Директивата е подходящият инструмент, тъй като в нея ясно се определят целите на Съюза, които трябва да бъдат постигнати, като същевременно се оставя

[33] SWD(2021) 623.

достатъчна гъвкавост на държавите членки да я прилагат по начин, който отговаря на техните специфични национални условия.

Предложението съчетава кодифициране и изменение на Директивата за енергийната ефективност. В контекста на Европа на гражданите Комисията отдава голямо значение на опростяването и яснотата на правото на Съюза с оглед по-голямата му разбираемост и достъпност за гражданите, които по този начин получават широки възможности да упражняват предоставените им специфични права. Предложението води до съществено изменение на Директивата за енергийната ефективност, която е изменяна неколкократно.

За да се съгласуват процесите на преразглеждане и кодифициране, Комисията предлага Директивата за енергийната ефективност да бъде преработена. Процедурата на преработване допринася за опростяване на законодателството на Съюза, като позволява приемането на единен законодателен текст, с който се извършва желаното изменение и същевременно се кодифицира това изменение, както и предишни изменения, а също и непроменените разпоредби на предишния акт и се отменят въпросният акт и предишните актове за изменение. Поради това преработената директива е подходящ инструмент, който е в съответствие с ангажимента на Комисията по параграф 46 от Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество[34]. Новият правен акт ще замени и отмени предишния акт 2012/27/ЕС.

Когато е променена номерацията на членовете, съответствието между старата и новата номерация е посочено в таблица на съответствието, която се съдържа в приложение XVI към преработената директива.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Последваща оценка на действащото законодателство[35]

Директивата за енергийната ефективност продължава да бъде от значение за повишаването на енергийната ефективност в Съюза и допринася за постигането на по-високата цел в областта на климата от 55 %. Тя носи и други ползи, като например намаляването на зависимостта от вноса на енергия, и стимулира иновациите и конкурентоспособността. Оценката показа, че именно Директивата за енергийната ефективност трябва да гарантира, че държавите членки предприемат подходящи действия в конкретни области на потребление на енергия. Различни проучвания, проведени от Комисията, както и данни от заинтересовани страни[36], показват, че дори при съществуващите технологии съществуват значителни възможности за инвестиции в енергийна ефективност и разходно ефективни икономии в стопанските сектори на държавите членки и в обществото като цяло.

---

34 ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.
35 SWD(2021) 623.
36 Вж. напр. https://www.eiif.org/sites/default/files/2020-12/EiiF_White%20paper_2020_REV.15.pdf.

Въпреки това при нормални обстоятелства, и още повече вследствие на неблагоприятните социално-икономически последици и загубата на доходи, предизвикани от кризата с COVID-19, голяма част от този потенциал за енергийна ефективност и икономии на енергия ще остане неизползван, включително поради слабости на пазара и регулирането, които възпрепятстват извършването на икономически ефективни инвестиции и действия в областта на енергийната ефективност. Като се има предвид значителният потенциал за икономии на енергия, е необходимо по-нататъшно насърчаване на действията за енергийна ефективност и премахване на все още съществуващите пречки за енергийно ефективното поведение, включително за инвестиции.

Оценката показва, че в публичния сектор изглежда има нежелание в обществените поръчки систематично да се включват изисквания за енергийна ефективност, главно поради покупната цена. Следователно съществува възможност за укрепване и рационализиране на Директивата за енергийната ефективност, така че тя да допринася за постигането на по-високата цел в областта на климата и на целите на Европейския зелен пакт. Освен това Директивата за енергийната ефективност има потенциал да се справи по-добре със социално-икономическите предизвикателства като предоставянето на защита и права на уязвимите клиенти и крайните ползватели и намаляването на енергийната бедност. Що се отнася до промишлеността, оценката показва, че една от основните пречки вероятно ще бъде, че повечето предприятия не разполагат с необходимия експертен опит, за да знаят какви технически възможности за икономии на енергия са на разположение или какви биха могли да бъдат икономическите ползи за тяхната стопанска дейност.

Що се отнася до ефективността, Директивата за енергийната ефективност доведе до подобрения на енергийната ефективност в целия Съюз благодарение на предвидените в нея цели (по-специално член 3 и член 5) и обвързващи мерки (по-специално член 7 относно задълженията за икономии на енергия), въпреки че напредъкът в постигането на целите на Съюза за енергийна ефективност за 2020 г. не е достатъчен. Постигането на необходимото равнище на подобряване на енергийната ефективност зависи до голяма степен от амбицията на държавите членки при определянето на целите и от техните усилия при разработването и прилагането на мерки за енергийна ефективност на национално равнище. Въпреки че в Директивата за енергийната ефективност се определят пределни стойности за крайното и първичното енергийно потребление за Съюза като цяло, а в Регламента относно управлението се предвиждат допълнителни мерки на Съюза, в случай че целите не бъдат постигнати, индикативният характер на целта не допринася за нейното постигане. Член 7 продължава да е ефективна мярка, водеща до генерирането на икономии на енергия най-вече в сградния сектор. Задълженията за публичния сектор (членове 5 и 6) се оказаха от ключово значение, за да изпълнят централните управления своята роля на образец за насърчаване на енергийната ефективност чрез саниране и обществени поръчки. Мерките обаче бяха приложени в ограничен мащаб и редица ограничения възпрепятстват реализирането на потенциала за икономии на енергия в публичния сектор. Директивата за енергийната ефективност беше от ключово значение и за насърчаването на използването на енергийни обследвания в целия Съюз (член 8). Въпреки това продължават да съществуват значителни ограничения, като например последващи действия след обследвания, проблеми, свързани с прилагането на определението за МСП, както и липсата на изисквания и стимули за прилагане на системи за енергийно управление. Изискванията на член 14 относно отоплението и охлаждането, по-специално изискването за изготвяне на всеобхватни оценки, спомогнаха за повишаване на общото

значение и осведомеността за отоплението и охлаждането във всички държави членки. Анализът обаче показа, че цялостното въздействие е по-скоро слабо, по-специално поради липсата на последващи действия във връзка с констатациите от всеобхватните оценки, извършени в съответствие с член 14, и поради широкото предоставяне на изключения. Директивата за енергийната ефективност до голяма степен допринесе за развитието на пазарите на енергийни услуги и сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (член 18). Въпреки това все още предстои да бъдат преодолени важни пречки.

По отношение на ефективността, като цяло Директивата за енергийната ефективност допринесе за постигането на икономии на енергия в Съюза по разходно ефективен начин. Редица разпоредби, обвързани с „условия“ (напр. в членове 5, 6, 9—11, 14), наложиха предприемането на действия, ако това е разходно ефективно и икономически или технически осъществимо. Тя предостави значителна гъвкавост на държавите членки при избора на мерки. Държавите членки обаче невинаги посочваха как е била установена осъществимостта. Няма признаци за значителни разлики в размера на разходите сред държавите членки по отношение на повечето разпоредби на Директивата за енергийната ефективност, с изключение на член 7, където разходите зависят от структурата и обхвата на мярката.

Що се отнася до съгласуваността, Директивата за енергийната ефективност като цяло е съгласувана с по-широките политики в областта на енергетиката и климата, но все по-тясното преплитане с темите на енергията от възобновяеми източници и СТЕ на ЕС изисква подходящо рационализиране и по-задълбочен анализ на възможностите за намаляване на административната тежест. Освен това разпоредбите на Директивата за енергийната ефективност трябва да бъдат адаптирани така, че да подкрепят целите за декарбонизация и нулево замърсяване в контекста на инициативите в рамките на Европейския зелен пакт.

Що се отнася до добавената стойност от участието на Съюза, неговата намеса беше от ключово значение за постигането на подобрения на енергийната ефективност в целия Съюз. Ясно е, че без целта на равнището на ЕС и без обвързващи мерки това не би било постигнато в наблюдавания мащаб. Въпреки това някои разпоредби могат да бъдат укрепени и рационализирани, за да се гарантира, че с Директивата за енергийната ефективност се осигурява полагането на необходимите усилия с оглед на по-високата цел на Съюза в областта на климата от най-малко 55 % за 2030 г.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Пътната карта за оценката / оценката на въздействието от етапа на създаване беше публикувана на 3 август 2020 г. и беше на разположение до 21 септември 2020 г.

Комисията получи 189 отговора, а 99 заинтересовани страни предоставиха с отговорите си допълнителни изявления и допълнителна информация. Най-голям брой отговори бяха получени от бизнес асоциации (80 отговора), следвани от дружества (36 отговора) и НПО (26 отговора). Освен това в периода септември—октомври 2020 г. бяха организирани девет специални срещи на заинтересованите страни с целеви групи от средата на заинтересованите страни по конкретни теми, а на 10 ноември 2020 г. беше проведена специална среща на експертната група по Директивата за енергийната ефективност. Комисията също така проведе в интернет обществена консултация в периода от 17 ноември 2020 г. до 9 февруари 2021 г. в съответствие с правилата на Комисията за по-добро регулиране. Проучването съдържаше множество възможности за избор и отворени въпроси, обхващащи широк кръг от аспекти, свързани с

последващата оценка и вариантите за преразглеждане на Директивата за енергийната ефективност. Бяха получени общо 344 отговора. Най-голямата група от отговорилите бяха бизнес асоциации (132 отговора), отделни предприятия и дружества (92 отговора), следвани от неправителствени организации (34 отговора). В качеството си на индивидуални граждани отговориха 21 респонденти. Получиха се отговори от 24 публични органа, включително национални органи от 9 държави членки (Кипър, Чехия, Естония, Финландия, Франция, Литва, Нидерландия, Испания и Швеция).

Ясно изразено мнозинство от заинтересованите страни (86 % от респондентите) изрази мнение, че енергийната ефективност следва да играе ключова роля в подкрепа на по-амбициозните цели в областта на климата за 2030 г. и за постигането на въглеродна неутралност на Съюза до 2050 г. Заинтересованите страни широко подкрепиха идеята за укрепване на Директивата за енергийната ефективност в това отношение. Мнозинството от заинтересованите страни (53 %) обявиха подкрепата си за обвързващи цели за енергийна ефективност, включително на национално равнище (47 %). Заинтересованите страни считат, че са необходими допълнителни усилия по отношение на енергийната ефективност в сградите (76 %) и транспорта (62 %), следвани от промишлеността (52 %) и ИКТ (40 %).

Становищата на заинтересованите страни, изразени в обществената консултация и по време на семинарите, бяха взети предвид при изготвянето на различните варианти на политиката в съответните области на политиката в рамките на оценката на въздействието.

През юни Европейската комисия беше домакин на изслушване с участието на европейските социални партньори относно пакета „Подготвени за цел 55“. Европейските социални партньори бяха помолени да споделят първоначалните си впечатления от този пакет и да изразят мнението си какви съпътстващи мерки и механизми биха могли да бъдат въведени, за да се гарантира, че никой няма да бъде пренебрегнат. Беше повдигнат въпросът за необходимостта от по-тясно взаимодействие между Европейския стълб на социалните права и Европейския зелен пакт и беше пояснено, че целите на тези две измерения следва да бъдат двете страни на една и съща монета.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Подкрепящото проучване на COWI беше единственият договор, изрично предназначен да подпомогне пряко изготвянето на оценката на въздействието. Много други доклади предоставиха значима информация. По отношение на изискванията за енергийно обследване бе направена конкретна оценка на проблемите при прилагането на определението, използвано в член 8, параграф 4 от ДЕЕ.

- **Оценки на въздействието**

Общата амбиция относно икономиите на енергия и равнището на задълженията за икономии на енергия са следствия от използването на разходно ефективен подход за постигане на общата амбиция за намаляване на емисиите на парникови газове с 55 %. Мерките, разгледани в оценката на въздействието,[37] са допълнителни елементи,

[37] SWD(2021) 623.

подпомагащи създаването и изпълнението на мерки за икономии на енергия, които ще улеснят инвестициите в подобрения на енергийната ефективност и по този начин ще намалят общите разходи за постигане на целите за икономии на енергия и намаляване на емисиите на ПГ.

Бяха разгледани мерки в десет различни области, които не се изключват взаимно. Те се различават помежду си и обхващат нерегулаторни и регулаторни мерки. Бяха проучени различни регулаторни мерки с различна степен на строгост. Определянето на предпочитания вариант изисква преценка на оптималното въздействие за всяка област на фона на регулаторното усилие и административната тежест.

Основното въздействие на мярката ще бъде, че Съюзът ще използва по-малко енергия, без това да засяга предоставянето на желаните услуги. Това намаление на потреблението на енергия ще бъде придружено от съпътстващи ползи като подобряване на енергийната сигурност и намаляване на въздействието върху околната среда. По-слабото въздействие върху околната среда се дължи главно на около 8 % по-ниски емисии на замърсители на въздуха, но също така се очаква да има ползи за околната среда от намалената нужда от гориво, намалените нужди от инфраструктура за зареждане с гориво и по-ниските емисии във водата, например от съоръженията за пречистване на димните газове. Подходящо насочената публична подкрепа за саниране на сгради може също така да донесе значителни социални ползи благодарение на намаляването на енергийната бедност и на съответните подобрения в човешкото здраве.

Във всички области се очаква икономиите на енергия да бъдат постигнати главно чрез инвестиции в икономии на енергия, които ще възвърнат капиталовите разходи след няколко години. Информация за очакваните периоди на възвръщаемост се предоставя по сектори и видове инвестиции.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Преразглеждането се осъществява чрез преработване на директивата. В оценката на въздействието[38] бяха установени възможности за опростяване на съществуващото законодателство и намаляване на регулаторните разходи, като същевременно се преследва целта за ефективност на предложените изменения. Премахването на алтернативния подход към саниране на сградите на публичните органи ще опрости разпоредбите, тъй като те ще се съсредоточат само върху саниране. Заличават се специфични технически аспекти във връзка с обществените сгради и някои изключения, тъй като те се регулират от Директивата относно енергийните характеристики на сградите. Премахването на условията относно разходната ефективност и техническа или икономическа осъществимост от изискванията за енергийна ефективност в обществените поръчки ще опрости изпълнението на изискванията за енергийна ефективност, тъй като те ще се прилагат еднакво за всички публични органи. Изборът на ИТ разработки и възлагането на обществени поръчки за ИТ ще подлежат на предварително одобрение от Съвета по информационни технологии и киберсигурност на Европейската комисия.

[38] SWD(2021) 623.

Гарантираното насочване на усилията при енергийните обследвания към по-големите потребители на енергия ще доведе до пропорционално по-големи икономии на енергия и в резултат на това до значително намаляване на тежестта за предприятията с по-ниско потребление на енергия, както и до намаляване на тежестта за публичните администрации, тъй като те ще имат по-опростен критерий за оценка на необходимостта от обследвания и ще трябва да проверяват по-малък брой предприятия. Очаква се увеличените разходи за привеждане в съответствие, които ще имат предприятията, оставащи в обхвата на разпоредбата, да бъдат компенсирани чрез засиленото прилагане на разходно ефективни мерки за подобряване.

Измененията ще засилят съществуващите изисквания за наблюдение и докладване, по-специално по отношение на мерките срещу енергийната бедност в рамките на задължението за икономии на енергия (член 8), и за саниране на сгради за публичния сектор, което ще осигури по-ефективни резултати, но също така ще доведе до по-голяма административна тежест за публичните органи. Допълнителните изисквания за докладване и наблюдение няма да създадат нова система за докладване, а ще са подчинени на съществуващата рамка за наблюдение и докладване съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението.

Предоставянето на допълнителни насоки и подкрепа с оглед на действията на държавите членки, например за повишаване на осведомеността, ще доведе до краткосрочно увеличаване на административната тежест, тъй като държавите членки ще трябва да създадат различни информационни кампании или схеми за обмен на знания или подпомагане, но се очаква в това отношение да бъде постигната разходна ефективност в средносрочен план поради увеличените икономии на енергия.

Допълнителните изисквания за докладване и наблюдение няма да създадат нова система за докладване, а ще се подчиняват на съществуващата рамка за наблюдение и докладване съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението.

- **Основни права**

Предложението е в съответствие с член 37 от Хартата на основните права на Европейския съюз, който изисква в политиките на Съюза да се включват и гарантират мерки за постигане на високо равнище на защита на околната среда и подобряване на нейното качество в съответствие с принципа на устойчивото развитие.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Съюза. Измененията ще доведат до умерени административни разходи за публичните органи.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за наблюдение, оценка и докладване**

След приемането на преработената директива от съзаконодателите Комисията ще предприеме в периода на транспонирането ѝ следните действия за улесняване на това транспониране:

– Ще изготви таблица на съответствието, която да служи като контролен списък за транспонирането както за държавите членки, така и за Комисията.

– Ще организира срещи с експерти от държавите членки, отговарящи за транспонирането на различните части на директивата, за да бъдат обсъдени начините за тяхното транспониране и разсеяни съмненията — или в контекста на Директивата за съгласувано действие за енергийна ефективност (CA-EED), или под формата на комитет.

– Ще бъде на разположение за двустранни срещи и разговори с държавите членки в случай на конкретен въпрос относно транспонирането на директивата.

– След крайния срок за транспониране Комисията ще извърши всеобхватната оценка на това дали държавите членки са транспонирали директивата изцяло и правилно.

С Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата беше установена интегрирана рамка за планиране, мониторинг и докладване в областта на енергетиката и климата с цел наблюдение на напредъка към постигането на целите в областта на климата и енергетиката в съответствие с изискванията за прозрачност на Парижкото споразумение. Държавите членки трябваше да представят на Комисията до края на 2019 г. своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, обхващащи петте измерения на Енергийния съюз за периода 2021—2030 г. Държавите членки трябва да докладват на всеки две години за постигнатия напредък при изпълнението на плановете и освен това те трябва да уведомят Комисията до 30 юни 2023 г. относно своите проекти за актуализации на плановете, като окончателните актуализации трябва да бъдат готови на 30 юни 2024 г. Тези актуализации ще обхванат всички нови цели, договорени при преразглеждането на ДЕЕ. Счита се, че тази система за докладване по Регламента относно управлението е била ефективна при наблюдението на напредъка на държавите членки по отношение на приноса за постигане на целта относно енергийната ефективност на равнището на Съюза и на национално равнище.

С настоящото предложение бяха предоставени нови разпоредби, свързани главно с определянето на националните вноски, механизмите за преодоляване на недостига при изпълнението и задълженията за докладване. Тези предложения следва да бъдат пренесени в Регламент (ЕС) 2018/1999 при неговото изменение и впоследствие рационализирани, за да се избегне припокриването на изисквания. Възможно е да се наложи някои разпоредби на Регламента относно управлението също да бъдат преразгледани с оглед на промените, предложени в настоящата директива.

В член 33 от преработената директива се предлага оценка на степента на амбиция по членове 4, 5, 6 и 8.

• **Обяснителни документи (за директивите)**

С ДЕЕ се въвежда нов член (член 3) относно принципа „енергийната ефективност на първо място“, за да се гарантира, че принципът се прилага, когато е уместно, и се наблюдава правилно във всички области. В директивата не се уточнява как следва да се направи това предвид широкия обхват на прилагане на принципа. За да улесни прилагането на разпоредбите на Директивата за енергийната ефективност, Европейската комисия ще отправи препоръка към държавите членки, включително насоки как следва да се тълкува и прилага принципът в различен контекст. Посоченият документ с насоки следва да спомогне принципът да стане по-оперативен.

Съгласно решението на Съда по дело Комисия/Белгия (дело C-543/17) държавите членки трябва да приложат към своите нотификации на национални мерки за транспониране достатъчно ясна и точна информация, посочваща кои разпоредби от националното законодателство транспонират съответните разпоредби от директивата. Тя трябва да се предоставя за всяко задължение, а не само на „равнището на членовете“.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Основните разпоредби, с които съществено се изменя Директива 2012/27/ЕС или се добавят нови елементи, са следните:

В членове 1 и 4 се определят повишена обвързваща цел на Съюза за енергийна ефективност за крайното и първичното ениргийно потребление, както и индикативни национални приноси за енергийна ефективност, и се предоставя формула на държавите членки за изчисляване на техните приноси. Целите на Съюза се определят от гледна точка на равнището на крайното и първичното енергийно потребление, което трябва да бъде постигнато през 2030 г., а равнището на амбиция се изразява чрез сравняване на тези равнища с прогнозите за 2030 г. съгласно референтния сценарий от 2020 г. Равнището на амбиция, изразено по този начин, отразява допълнителните усилия, необходими в сравнение с усилията, които се полагат понастоящем или са посочени в националните планове в областта на енергетиката и климата. Сравнения с предишния базов сценарий, т.е. с прогнозите за 2030 г. съгласно референтния сценарий от 2007 г., и историческите стойности от 2005 г. са посочени в съображенията.

Националните приноси продължават да имат ориентировъчен характер предвид силната съпротива на повечето държави членки срещу обвързващи национални цели, изразена в обществената консултация и в други форуми. Предложени са обаче базови показатели за сравнение и нови механизми за преодоляване на недостига при изпълнението, които допълват предложените в Регламента относно управлението.

С член 3 се въвежда нова разпоредба относно принципа „енергийната ефективност на първо място“, за да се осигури правното основание за прилагането на принципа, като същевременно се сведе до минимум административната тежест. Тя включва задължение за разглеждане на решения за енергийна ефективност при вземането на политически и инвестиционни решения в енергийните системи и неенергийните сектори, включително социалните жилища.

С член 5 се въвежда задължение за публичния сектор да намали потреблението си на енергия за публични услуги и инсталации на публични органи. Това може да бъде постигнато във всеки подсектор на публичния сектор, включително транспорт, обществени сгради, пространствено планиране и управление на водите и отпадъците и т.н.

Член 6 разширява обхвата на задължението за саниране. Сега това задължение ще се прилага за всички публични органи на всички административни равнища и във всички сектори на дейността на публичните органи, включително в здравеопазването, образованието и обществените жилища, където сградите са собственост на публични органи. Това ще пренесе ползите от санирането на обществени сгради по-близо до всички хора във всички държави членки и ще увеличи обема на санирането в публичния сектор. Член 6 има за цел санирането да отговаря на стандарта за почти нулевоенергийни сгради (ПНЕС), който представлява подобрен стандарт за разходно ефективно саниране. Процентът на саниране остава най-малко 3 %, което е най-малкият общ знаменател за минималния процент на саниране, като същевременно се признава,

че някои държави членки, региони и градове вече са приели по-високи изисквания и стандарти за саниране в публичния сектор. И накрая, алтернативите, които позволяваха на държавите членки да постигат подобни икономии на енергия чрез други мерки, различни от санирането, се заличават. Тези мерки могат да продължат да се отчитат по смисъла на задълженията за икономии на енергия по член 8 и да допринасят за изпълнението на задължението по член 8. Член 6 е насочен към санирането в съответствие със стратегията „Вълна на саниране“.

С член 7 се засилват разпоредбите за обществените поръчки, като се разширява задължението за съобразяване с изискванията за енергийна ефективност на всички равнища на публичната администрация и се премахват условията по отношение на разходната ефективност, техническата и икономическата осъществимост. Измененията ще включват разпоредба, съгласно която държавите членки могат да изискват от публичните органи да вземат предвид, когато е целесъобразно, аспектите на кръговата икономика и критериите за екологосъобразни обществени поръчки в практиките за възлагане на обществени поръчки. От държавите членки ще се изисква да подпомагат публичните органи чрез предоставяне на насоки и методики за оценка на разходите, свързани с целия жизнен цикъл, както и чрез създаване на центрове за поддръжка на компетентността и насърчаване на използването на комбинирани обществени поръчки и цифрови обществени поръчки. От държавите членки ще се изисква да публикуват информация относно печелившите оферти (в съответствие с праговете, определени в директивите за обществените поръчки).

Като част от ролята на образец на публичния сектор член 7 включва и разпоредба, съгласно която възлагащите органи могат да изискват офертите да разкриват потенциала за глобално затопляне на нови сгради (цифров показател в kgCO2e/m² (от полезната вътрешна застроена площ) за всеки етап от жизнения цикъл, като стойността се осреднява за една година от референтен проучвателен период от 50 години), по-специално за нови сгради над 2000 квадратни метра. Това е свързано с разпоредба, насочена към повишаване на осведомеността относно кръговата икономика и целия жизнен цикъл на въглеродните емисии в практиките за възлагане на обществени поръчки.

С измененията на член 8 се увеличава задължението за годишни икономии на енергия до 1,5 % за всички държави членки (в това число Кипър и Малта) и се включват специфични изисквания за намаляване на енергийната бедност. С него се изисква да се прилагат приоритетно мерките на политиката в групата на уязвимите клиенти и крайните ползватели, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, както и да се използва по най-добрия възможен начин публичното финансиране и, когато е приложимо, да се разгледа възможността за използване на приходите от квотите по СТЕ. Член 8 изисква от държавите членки да гарантират, че националният микс от политики няма неблагоприятно въздействие върху уязвимите клиенти и крайните ползватели, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, и че тези политики ефективно облекчават и намаляват енергийната бедност. Член 8 изисква от държавите членки да постигат част от общото изисквано количество икономии на крайна енергия в групата на уязвимите клиенти и крайните ползватели, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. С член 8 се установява механизъм за преодоляване на недостига при изпълнението по отношение на изискваното количество икономии на енергия за даден период на задължения. Задължението за икономии на енергия не предвижда прилагането на гъвкавост при изчисляването на изискваното количество икономии на

енергия, считано от 1 януари 2024 г. (член 8, параграфи 6—9). Член 9 включва операторите на преносни системи като потенциални задължени страни и позволява на държавите членки да изискват от задължените страни да постигат определено количество икономии на енергия в групата на уязвимите клиенти и крайните потребители, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. С приложение V се изключват възможностите за отчитане на икономиите на енергия, дължащи се на мерки на политиката, свързани с използването на технологии за директно изгаряне на изкопаеми горива, и се пояснява, че намаляването на потреблението на енергия чрез мерки съгласно Директивата за СТЕ не може да се отчита в полза на изпълнението на задължението за икономии на енергия, като освен това се засилва изискването за допълнителност по отношение на данъчните мерки.

С член 11 в областта на енергийните обследвания и системите за енергийно управление се заменя критерият, свързан с вида на предприятието, с критерий, засягащ нивата на потребление на енергия, и се изисква препоръките от обследването да бъдат одобрени от ръководството на дружеството. С него също така се изисква прилагането на системи за управление на енергията от най-големите дружества, използващи енергия, които вероятно ще бъдат по-ефективни при осигуряването на пестящи средства инвестиции в икономии на енергия, като същевременно вероятно общата тежест на разходите за дружеството ще бъде по-малка. Накрая, с този член се въвежда задължение за наблюдение на енергийните характеристики на центровете за данни с цел по-късно да бъде създаден набор от „показатели за устойчивост на центровете за данни“.

С член 20 се засилва защитата на потребителите, като се въвеждат основни договорни права за районни системи за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди в съответствие с правата, въведени с Директива (ЕС) 2019/944 по отношение на електроенергията.

Член 21 засилва задълженията към потребителите, по-специално достъпността и предоставянето на информация, мерките за повишаване на осведомеността и предлаганите съвети или помощ от техническо и финансово естество. Чрез създаването на обслужване на едно гише, единни звена за контакт и извънсъдебни механизми за уреждане на спорове се установяват структури, които значително ще спомогнат за предоставянето на повече права на потребителите и крайните ползватели. Накрая, в този член са включени задължения за установяване и премахване на пречките, свързани с разделянето на стимулите между наематели и собственици или между собствениците.

Член 22 се отнася до понятието „уязвими клиенти“, което държавите членки следва да установят съгласно членове 28 и 29 от Директива (ЕС) 2019/944 и член 3, параграф 3 от Директива 2009/73/ЕО. Член 22 изисква от държавите членки при установяването на това понятие да вземат предвид и крайните ползватели, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчиците на енергия.

С член 22 се въвежда задължение за държавите членки да прилагат приоритетно мерки за подобряване на енергийната ефективност в групата на уязвимите потребители, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, с цел облекчаване на енергийната бедност. От държавите членки се изисква да прилагат мерки за подобряване на енергийната ефективност с цел смекчаване на ефектите от разпределението, дължащи се на други политики и мерки, като например данъчните мерки по член 9 от настоящата директива или схемите за търговия с емисии в съответствие с Директивата за СТЕ на ЕС, и да насърчават

внедряването на подпомагащи инструменти за финансиране. Член 22 засилва ролята на експертните мрежи.

В членове 23 и 24 се предвижда по-стриктно планиране и последващи действия във връзка с всеобхватните оценки относно отоплението и охлаждането, включително насърчаването на местно и регионално равнище. С тези членове се въвеждат минимални изисквания за ефективни районни отоплителни и охладителни системи, по-широки изисквания по отношение на разходите и ползите и задължения за повторно използване на отпадната топлина. Минималните изисквания за ефективни районни отоплителни системи постепенно ще се увеличават, за да се гарантира напълно декарбонизирано подаване на топлинна или охладителна енергия в ефективните районни отоплителни или охладителни системи до 2050 г. Изискванията за високоефективно комбинирано производство на енергия ще бъдат допълнени с критерий относно преките емисии на CO_2 от комбинирано производство на енергия, когато то не се захранва с енергия от възобновяеми източници или отпадъци.

В член 25 се изяснява и укрепва ролята на националните регулаторни органи при прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ в рамките на планирането и експлоатацията на енергийните мрежи. В него също така се предвижда използването на знанията на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ и ООРСЕС за наблюдение на напредъка. Поради много големия брой оператори на системи използването на непряк подход е за предпочитане.

В член 26 се изясняват и подсилват разпоредбите относно наличието на схеми за квалификация, акредитиране и сертифициране за различните доставчици на енергийни услуги, доставчици на енергийни обследвания, енергийни ръководители и монтажници. Новите разпоредби ще изискват от държавите членки да оценяват схемите на всеки четири години, считано от декември 2024 г.

С член 27 се въвеждат допълнителни изисквания за увеличаване на използването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат.

С член 28 се въвежда изискване за държавите членки да докладват за инвестициите в енергийна ефективност, включително за сключените договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (като част от Регламента относно управлението). От държавите членки ще се изисква да създадат механизми за подпомагане на развитието на проекти на национално, регионално и местно равнище с цел насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност, за да се подпомогне постигането на по-високите цели за енергийна ефективност.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

2021/0203 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно енергийната ефективност (преработен текст)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[39],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[40],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

⇩ нов

(1) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[41] е била неколкократно и съществено изменяна[42]. Поради по-нататъшни изменения и с оглед на постигане на яснота посочената директива следва да бъде преработена.

↓ 2012/27/ЕС съображение 1 (адаптиран)

~~Съюзът е изправен пред безпрецедентни предизвикателства в резултат на повишената си зависимост от внос на енергия и оскъдните си енергийни ресурси, както и поради необходимостта от ограничаване на изменението на климата и преодоляване на икономическата криза. Енергийната ефективност е ценно средство за преодоляване на тези предизвикателства. Тя подобрява сигурността на енергийните доставки в Съюза,~~

39 ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

40 ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

41 Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

42 Вж. приложение XV, част А.

~~като намалява първичното енергийно потребление и понижава вноса на енергия. Тя спомага за намаляване на емисиите на парникови газове по разходно ефективен начин и следователно допринася за смекчаване на последиците от изменението на климата. Преходът към икономика с повишена енергийна ефективност следва също така да ускори разпространението на новаторски технологични решения и да подобри конкурентоспособността на промишлеността в Съюза, като стимулира икономическия растеж и създаде висококачествени работни места в няколко сектора, свързани с енергийната ефективност.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 2 (адаптиран)

~~В заключенията на Европейския съвет от 8 и 9 март 2007 г. беше подчертана необходимостта от увеличаване на енергийната ефективност в Съюза за постигане до 2020 г. на целта за 20 % икономии на първичното енергийно потребление в Съюза в сравнение с прогнозите. В заключенията на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г. се подчертава, че целта за подобряване на енергийната ефективност с 20 % до 2020 г., по която беше постигнато съгласие на заседанието на Европейския съвет от юни 2010 г., но работата по която в момента изостава, трябва да бъде постигната. Съгласно прогнозите от 2007 г. първичното енергийно потребление през 2020 г. ще възлиза на 1842 Mtoe. Намаление с 20 % означава потреблението през 2020 г. да бъде 1474 Mtoe, т.е. намаление с 368 Mtoe в сравнение с прогнозите.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 3 (адаптиран)

~~В заключенията на Европейския съвет от 17 юни 2010 г. беше потвърдено, че целта за енергийна ефективност е една от водещите цели в новата стратегия на Съюза за работни места и интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегията „Европа 2020“). В рамките на този процес и с оглед постигане на целта на национално равнище, от държавите членки се изисква да определят национални цели в активен диалог с Комисията и да посочат в своите национални програми за реформи как възнамеряват да постигнат тези цели.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 4 (адаптиран)

~~В съобщението на Комисията от 10 ноември 2010 г. относно „Енергетика 2020“ енергийната ефективност се поставя в центъра на енергийната стратегия на Съюза за 2020 г. и се посочва необходимостта от нова стратегия за енергийна ефективност, която да даде възможност на всички държави членки да преодолеят зависимостта между потреблението на енергия и икономическия растеж.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 5 (адаптиран)

~~В своята резолюция от 15 декември 2010 г. относно преразглеждането на Плана за действие относно енергийната ефективност Европейският парламент призова Комисията да включи в преработения си План за действие относно енергийната~~

~~ефективност мерки за преодоляване на изоставането при постигането на цялостната цел на Съюза за енергийна ефективност през 2020 г.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 6 (адаптиран)

~~Една от инициативите на стратегията „Европа 2020“ е водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“, приета от Комисията на 26 януари 2011 г. В нея енергийната ефективност се определя като основен елемент за гарантиране на устойчивост при използването на енергийните ресурси.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 7 (адаптиран)

~~В заключенията на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г. се отбелязва, че работата по целта на Съюза за енергийна ефективност изостава и че са необходими решителни действия за използване на значителния потенциал за по-големи икономии на енергия по отношение на сградите, транспорта, продуктите и процесите. В тези заключения се предвижда до 2013 г. да се направи преглед на изпълнението на целта на Съюза за енергийна ефективност и ако е необходимо — да се обмислят допълнителни мерки.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 8 (адаптиран)

~~На 8 март 2011 г. Комисията прие Съобщение относно План за енергийна ефективност — 2011 г. В съобщението се потвърждава, че работата на Съюза за постигане на целта му за енергийна ефективност изостава. Това е така въпреки напредъка на политиките за национална енергийна ефективност, очертани в първите национални планове за действие за енергийна ефективност, които държавите членки представят в изпълнение на изискванията на Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги[43]. Първоначалният анализ на вторите планове за действие потвърждава изоставането на Съюза. За да се преодолее проблемът, в Плана за енергийна ефективност — 2011 г. се излагат редица политики и мерки за енергийна ефективност, които включват цялата верига на енергията, включително производството, преноса и разпределението на енергия; водещата роля на публичния сектор в областта на енергийната ефективност; сградите и домакинските устройства; промишлеността; както и необходимостта да се осигури възможност на крайните клиенти да управляват своето потребление на енергия. Енергийната ефективност в сектора на транспорта беше проучена паралелно в Бялата книга относно транспорта, приета на 28 март 2011 г. По-специално в инициатива 26 от Бялата книга се призовава за подходящи стандарти за емисиите на CO_2 от превозните средства във всички видове транспорт, допълнени при необходимост от изисквания за енергийна ефективност, които да обхванат всички видове задвижващи системи.~~

---

43 ~~ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 9 (адаптиран)

~~На 8 март 2011 г. Комисията прие също така Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, в която от тази гледна точна бе констатирана необходимостта от по-голямо внимание по отношение на енергийната ефективност.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 10 (адаптиран)

~~В този контекст е необходимо да се актуализира правната рамка на Съюза за енергийна ефективност с директива, която да бъде насочена към постигане на цялостната цел за енергийна ефективност, изразяваща се в постигането до 2020 г. на 20 % икономии в първичното енергийно потребление в Съюза и в по-нататъшното подобряване на енергийната ефективност в периода след 2020 г. За тази цел с настоящата директива следва да се установи обща нормативна рамка за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза и да се определят конкретни действия за изпълнение на някои от предложенията, включени в Плана за енергийна ефективност — 2011 г., както и за използване на значителния нереализиран потенциал за икономии на енергия, установен в плана.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 11 (адаптиран)

~~Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г.[44] изисква до 2012 г. Комисията да направи оценка и да докладва относно напредъка на Съюза и неговите държави членки по целите за намаляване до 2020 г. на потреблението на енергия с 20 % в сравнение с прогнозите. Освен това в решението се посочва, че с оглед подпомагане на държавите членки да изпълнят ангажиментите на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове Комисията следва до 31 декември 2012 г. да предложи засилени или нови мерки за ускоряване на подобренията в областта на енергийната ефективност. Настоящата директива е в отговор на това изискване. Тя допринася и за осъществяване на целите, заложени в Пътната карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, по-специално чрез намаляване на емисиите на парникови газове от енергийния сектор, и за постигане до 2050 г. на нулеви емисии в сектора за производство на електроенергия.~~

[44] ~~ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 136.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 12 (адаптиран)

~~Необходимо е да се възприеме интегриран подход за използване на целия съществуващ потенциал за икономии на енергия, който да включва икономии в секторите на снабдяването с енергия и на крайното потребление на енергия. Същевременно следва да бъдат засилени разпоредбите на Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлинна енергия във вътрешния енергиен пазар[45] и на Директива 2006/32/ЕО.~~

⇩ нов

(2) С Плана във връзка с целта в областта на климата[46] Комисията предложи да се увеличи амбицията на Съюза, като се повиши целта за намаляване на емисиите на парникови газове („ПГ“) през 2030 г. до равнище, което е поне с 55 % под равнищата от 1990 г. Това е съществено повишение в сравнение с действащата цел за намаляване с 40 %. С предложението се изпълнява ангажиментът, поет в съобщението относно Европейския зелен пакт[47], да се изработи подробен план за повишаване на целта на Съюза за 2030 г. до 55 % по отговорен начин. То също така е в съответствие с целите на 21-ата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата („Парижкото споразумение“) да се задържи повишаването на температурата в световен мащаб значително под 2° С и да се полагат усилия то да се задържи под 1,5° С.

(3) През декември 2020 г. Европейският съвет подкрепи въвеждането на задължителна цел за Съюза за постигане до 2030 г. на намаление на вътрешните емисии на парникови газове с най-малко 55 % спрямо равнищата от 1990 г.[48]. Европейският съвет стигна до заключението, че амбицията трябва да бъде увеличена по начин, който да ускори устойчивото икономическо развитие, да създаде работни места, да донесе ползи в областта на здравеопазването и околната среда за гражданите на Европейския съюз и да подкрепи дългосрочната конкурентоспособност на икономиката на Съюза, като насърчи новаторството и екологосъобразните технологии.

(4) За прилагането на тези цели в работната програма на Европейската комисия за 2021 г.[49] беше обявен пакетът „Подготвени за цел 55“ за намаляване емисиите на

---

45 ~~ОВ L 52, 21.2.2004 г., стр. 50.~~

46 СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“ (COM/2020/562 final).

47 СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ „Европейският зелен пакт“ (COM/2019/640 final).

48 https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf.

49 СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА

ПГ с поне 55 % до 2030 г. и постигане на климатична неутралност на Европейския съюз до 2050 г. Този пакет обхваща редица области на политиката, включително енергийната ефективност, енергията от възобновяеми източници, земеползването, промените в земеползването и горското стопанство, данъчното облагане на енергията, споделянето на усилия и търговията с емисии.

(5) Прогнозите сочат, че при пълно прилагане на текущите политики намалението на емисиите на парникови газове до 2030 г. ще бъде около 45 % в сравнение с равнищата от 1990 г., ако не се отчитат емисиите и поглъщанията в земеползването, и около 47 %, ако те се отчитат. Поради това Планът във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. предвижда набор от действия, изисквани във всички сектори на икономиката, и преработка на основните правни инструменти, за да бъде постигната тази повишена амбиция.

(6) Енергийната ефективност е ключова област на действие, без която не може да бъде постигната цялостна декарбонизация на икономиката на Съюза[50]. Необходимостта да се използват разходно ефективни възможности за икономии на енергия доведе до действащата политика на Съюза в областта на енергийната ефективност. През декември 2018 г. в пакета „Чиста енергия за всички европейци“ беше включена нова водеща цел на Съюза за енергийната ефективност за 2030 г. от най-малко 32,5 % (в сравнение с прогнозираното потребление на енергия през 2030 г.)

(7) Оценката на въздействието, придружаваща Плана във връзка с целта в областта на климата, показа, че за да бъде постигната увеличената амбиция в областта на климата целите относно подобряването на енергийната ефективност ще трябва да бъдат повишени значително в сравнение с настоящото равнище на амбиция от 32,5 %.

(8) Сумата от националните приноси, съобщени от държавите членки в техните национални планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК), не е достатъчна за постигането на целта на Съюза от 32,5 %. Сумата от приносите би довела до намаление с 29,4 % при крайното енергийно потребление и 29,7 % при първичното енергийно потребление в сравнение с прогнозите за 2030 г. в референтния сценарий от 2007 г. Това би означавало общ недостиг за групата ЕС-27 от 2,8 процентни пункта при първичното енергийно потребление и 3,1 процентни пункта при крайно енергийно потребление.

(9) Въпреки че във всички сектори потенциалът за икономии на енергия продължава да е голям, особено сериозно е предизвикателството в транспортния сектор, на който се дължат над 30 % от крайното потребление на енергия, както и при сградите, тъй като 75 % от сградния фонд на Съюза е с лоши енергийни характеристики. Друг сектор, който става все по-важен, е секторът на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), на който се дължат

РЕГИОНИТЕ „Работна програма на Комисията за 2021 г. Жизнен съюз в един уязвим свят“ (COM/2020/690 final).

[50] Съобщение „Чиста планета за всички. Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“ (COM/2018/773 final), в което енергийната ефективност се определя като задължително условие за всички сценарии на декарбонизация.

5—9 % от общото потребление на електроенергия в света и повече от 2 % от всички емисии. През 2018 г. на центровете за данни се пада 2,7 % от потреблението на електроенергия в ЕС-28. Енергийноефективни технологии за изчисления в облак и политики за екологосъобразен пазар на услугите за изчисления в облак. В този контекст стратегията на Съюза в областта на цифровите технологии[51] подчерта необходимостта от центрове за данни с висока енергийна ефективност и устойчивост и от мерки за прозрачност при телекомуникационните оператори по отношение на техния отпечатък върху околната среда. Освен това следва да се вземе предвид и възможното нарастване на търсенето на енергия от промишлеността, което може да възникне в резултат на нейната декарбонизация, особено при енергоемките процеси.

(10) По-високото равнище на амбиция изисква по-силно насърчаване на разходно ефективни мерки за енергийна ефективност във всички области на енергийната система и във всички съответни сектори, в които дейностите засягат търсенето на енергия, като например транспорта, водоснабдяването и селското стопанство. Подобряването на енергийната ефективност по цялата енергийна верига, включително производството, преноса, разпределението и крайното потребление, ще е от полза за околната среда, ще подобри качеството на въздуха и общественото здраве, ще намали емисиите на парникови газове, ще подобри енергийната сигурност, ще намали разходите за енергия на домакинствата и фирмите, ще допринесе за облекчаване на енергийната бедност и ще доведе до повишаване на конкурентоспособността, създаване на повече работни места и повишена стопанска активност в цялата икономика, като по този начин ще се повиши качеството на живот на гражданите. Това е в съответствие с ангажиментите на Съюза, поети в рамките на Енергийния съюз и програмата за глобални действия в областта на климата, установена с Парижкото споразумение от 2015 г.

↓ 2018/2002 съображение 1

~~Постигането на по-умерено търсене на енергия е едно от петте измерения на Стратегията за енергиен съюз, установен съобщение на Комисията от 25 февруари 2015 г., озаглавено „Рамкова стратегия за устойчив енергиен съюз с ориентирана към бъдещето политика по въпросите на изменението на климата“. Подобряването на енергийната ефективност по цялата енергийна верига, включително производството, преноса, разпределението и крайното потребление, ще е от полза за околната среда, ще подобри качеството на въздуха и общественото здраве, ще намали емисиите на парникови газове, ще подобри енергийната сигурност чрез намаляване на зависимостта от внос на енергия от страни извън Съюза, ще намали разходите за енергия на домакинствата и фирмите, ще допринесе за облекчаване на енергийната бедност и ще доведе до повишаване на конкурентоспособността, до създаване на повече работни места и повишена стопанска активност в цялата икономика, като по този начин ще се повиши качеството на живот на гражданите. Това е в съответствие с ангажиментите на Съюза, поети в рамките на Енергийния съюз и на глобалната програма във връзка с~~

---

[51] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ (COM(2020)67 final).

~~климата, установена с Парижкото споразумение от 2015 г. относно изменението на климата вследствие от 21-вата сесия на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата[52] (наричано по-долу „Парижкото споразумение“), с което се поема ангажимент покачването на средната температура в световен мащаб да се задържи доста под 2 °C над равнищата от прединдустриалния период и да се полагат по-нататъшни усилия за ограничаване на покачването на температурата до 1,5 °C над равнището от прединдустриалния период.~~

↓ 2018/2002 съображение 2 (адаптиран)
⇨ нов

(11) ⌦ Настоящата директива ⌫ ~~Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[53] представлява~~⇨ представлява следващата стъпка ⇦ ~~елемент от напредъка~~ към ~~създаването на Енергиен съюз, в който~~ ⇨ постигането на климатична неутралност до 2050 г., при която ⇦ енергийната ефективност трябва да се третира като пълноценен енергиен източник. Принципът „енергийната ефективност на първо място“ ⇨ е основен принцип, който ⇦ следва да се взема предвид ⇨ във всички сектори, също и извън рамките на енергийната система, и на всички нива, включително във финансовия сектор. Енергийно ефективните решения следва да се разглеждат като първи вариант при вземането на решения в областта на политиката, планирането и инвестициите ⇦ при формулирането на нови правила относно предлагането на енергия, както и в други области на политиката. ⇨ Независимо че принципът „енергийната ефективност на първо място“ следва да се прилага без да се засягат други правни задължения, цели и принципи, те от своя страна също не следва да накърняват неговото прилагане, нито да предоставят основание за изключения от него. ⇦ Комисията следва да гарантира, че енергийната ефективност и мерките, ориентирани към ~~търсенето на енергия~~реакция на потреблението, могат да се конкурират при условия на равнопоставеност със създаването на енергогенериращи мощности. ~~Когато се вземат решения, свързани с планиране на енергийни системи или с финансиране, трябва да се разглеждат нуждите от енергийна ефективност.~~ Необходимо е да се реализират подобрения на енергийната ефективност винаги когато те са икономически по-ефективни в сравнение с еквивалентни решения, свързани с предлагането на енергия. ⌦ Това следва ⌫ ~~Това трябва~~ да допринесе за използване на многобройните преимущества от енергийната ефективност за Съюза, особено за гражданите и за предприятията. ⇨ Въвеждането на мерки за подобряване на енергийната ефективност следва да бъде приоритет също при борбата с енергийната бедност. ⇦

[52] ~~ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.~~

[53] ~~Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).~~

↓ 2018/2002 съображение 3
⇨ нов

(12) Енергийната ефективност следва да бъде призната за елемент от решаващо значение и да стане приоритетно съображение при вземането на решения за бъдещи инвестиции във връзка с енергийната инфраструктура на Съюза. ⇨ Принципът „енергийната ефективност на първо място“ следва да се прилага, като се обръща основно внимание на подхода за ефективност на системата и обществената перспектива. по този начин той следва да подпомогне повишаването на ефективността на отделните сектори на крайното потребление и на цялата енергийна система. Прилагането на принципа следва също така да подкрепи инвестициите в енергийно ефективни решения, с което да допринесе за екологичните цели, изброени в Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета.[54] ⇦

⇩ нов

(13) Принципът „енергийната ефективност на първо място“ е определен в Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета[55] и е в основата на стратегията за интегриране на енергийната система[56]. Въпреки че принципът се основава на разходната ефективност, неговото прилагане има по-широки последици, които могат да варират в зависимост от обстоятелствата. Комисията изготви специални насоки за действието и прилагането на принципа, като предложи конкретни инструменти и примери за прилагане в различни сектори. Комисията също така издаде препоръка към държавите членки, която се основава на изискванията на настоящата директива и призовава за конкретни действия във връзка с прилагането на принципа.

(14) За да разгърне своето въздействие, принципът „енергийната ефективност на първо място“ трябва да се прилага последователно от лицата, отговорни за вземането на решения, при всички съответни решения в областта на политиката, планирането и значителните инвестиции — т.е. широкомащабни инвестиционни дейности на стойност над 50 милиона евро всяка или над 75 милиона евро за транспортни инфраструктурни проекти, които засягат потреблението или доставките на енергия. Правилното прилагане на принципа изисква използването на правилна методика за анализ на разходите и ползите, определяне на благоприятни условия за енергийно ефективни решения и подходящо наблюдение. Гъвкавостта на потреблението може да донесе значителни ползи за потребителите и обществото като цяло и може да повиши

[54] ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13–43.

[55] Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (PE/55/2018/REV/1, ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1–77).

[56] Стратегия на ЕС за интеграция на енергийната система, COM(2020) 299 final.

ефективността на енергийната система и да намали разходите за енергия, например като намали разходите за експлоатация на системата, което ще доведе до по-ниски тарифи за всички потребители. Държавите членки следва да вземат предвид потенциалните ползи за гъвкавостта на потреблението от прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ и да включат, където е уместно, реакцията на потреблението, съхранението на енергия и интелигентните решения в своите усилия за повишаване на ефективността на интегрираната енергийна система.

(15) Принципът „енергийната ефективност на първо място“ следва винаги да се прилага пропорционално и изискванията на настоящата директива не следва да водят до припокриващи се или противоречащи си задължения за държавите членки, когато прилагането на принципа е гарантирано пряко от друго законодателство. Такъв може да бъде случаят с проектите от общ интерес, включени в списъка на Съюза съгласно [член 3 от преразгледания регламент за трансевропейската енергийна мрежа], с който се въвеждат изискванията за отчитане на принципа „енергийната ефективност на първо място“ при разработването и оценката на тези проекти.

(16) Справедливият преход към неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г. е от основно значение за Европейския зелен пакт. Енергийната бедност е основно понятие, консолидирано в законодателния пакет, озаглавен „Чиста енергия за всички европейци“ и предназначен да улесни справедливия енергиен преход. В съответствие с регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета[57] Комисията предостави ориентировъчни насоки относно подходящите показатели за измерване на енергийната бедност и определянето на същността на понятието „значителен брой домакинства в състояние на енергийна бедност“[58]. Директива (ЕС) 2019/944 и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[59] изискват от държавите членки да предприемат подходящи мерки за справяне с енергийната бедност навсякъде, където е установено наличието ѝ, включително мерки за справяне с бедността в по-широк контекст.

(17) Домакинствата с ниски и средни доходи, уязвимите клиенти, включително крайните ползватели, хората, засегнати или застрашени от енергийна бедност, и хората, живеещи в социални жилища, следва да имат полза от прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“. Мерките в областта на енергийната ефективност следва да се прилагат приоритетно за подобряване на положението на тези лица и домакинства или за намаляване на енергийната бедност. Цялостният подход, приложен към изготвянето на политиките и прилагането на политиките и мерките, изисква от държавите членки да гарантират, че други политики и мерки не оказват неблагоприятно въздействие върху тези лица и домакинства.

---

[57] Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125).

[58] Препоръка на Комисията относно енергийната бедност, C(2020) 9600 final.

[59] Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

(18) Настоящата директива е част от по-широка политическа рамка на политиките за енергийна ефективност, насочена към потенциала за енергийна ефективност в конкретни области на политиката, включително при сградите (Директива 2010/31/ЕС[60]), продуктите (Директива 2009/125/ЕО, Регламент (ЕС) 2017/1369 и Регламент (ЕС) 2020/740[61]) и механизма за управление (Регламент (ЕС) 2018/1999). Тези политики играят много важна роля за постигането на икономии на енергия, когато се заменят продукти или се строят или санират сгради[62].

↓ 2018/2002 съображение 4 (адаптиран)
⇨ нов

~~(19)~~ Постигането на амбициозна цел за енергийна ефективност изисква да бъдат премахнати пречките, за да се улесни инвестирането в мерки за енергийна ефективност. ⇨ По подпрограмата за преход към чиста енергия в рамките на програмата LIFE ще бъдат заделени средства за подпомагане на разработването и осъществяването на политика във връзка с най-добрите европейски практики в областта на енергийната ефективност, с която се премахват поведенчески, пазарни и регулаторни препятствия пред енергийната ефективност. ⇦ ~~Стъпка в тази посока е разяснението от Евростат от 19 септември 2017 г. относно начина за вписване на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат в националните сметки, което премахва несигурността и улеснява използването на такива договори.~~

↓ 2018/2002 съображение 5 (адаптиран)

(20) Европейският съвет от 23 и 24 октомври 2014 г. подкрепи идеята 27-процентната цел за енергийна ефективност на равнището на Съюза за 2030 г. да бъде преразгледана до 2020 г. като се вземе предвид цел на равнището на Съюза от 30 %. В своята резолюция от 15 декември 2015 г., озаглавена „Към постигане на Европейски енергиен съюз“, Европейският парламент призова Комисията в допълнение да прецени постижимостта на 40-процентна цел за енергийната ефективност за същата времева рамка. ~~Поради това е уместно да се измени Директива 2012/27/ЕС, за да се адаптира към перспективата за 2030 г.~~

---

[60] Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите.

[61] Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението; Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и съответно Регламент (ЕС) 2020/740 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно етикетирането на гуми по отношение на горивната ефективност и други параметри.

[62] Освен това прилагането на прегледите на продуктите съгласно работния план за екопроектиране 2020—2024 г. и плана за действие „Вълна на саниране“, наред с прегледа на Директива относно енергийните характеристики на сградите (ДЕХС), ще бъдат важен принос за постигането на целта относно икономиите на енергия през 2030 г.

⇩ нов

(21) Според прогнозите целта на Съюза за повишаване на енергийната ефективност с 32,5 % до 2030 г. и другите инструменти на политиката от настоящата рамка биха довели до намаляване на емисиите на ПГ с около 45 % до 2030 г.[63]. За да се повиши амбицията в областта на климата така, че да доведе до намаляване на емисиите на парникови газове с 55 % до 2030 г., в оценката на въздействието на Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. беше направена оценка на равнището на усилията, необходими в различните области на политиката. Тя стигна до заключението, че по отношение на базовия сценарий постигането на целта за емисиите на парникови газове по разходно ефективен начин означава, че крайното и първичното енергийно потребление трябва да се намалят съответно с най-малко 36—37 % и 39—41 %.

(22) Целта на Съюза в областта на енергийната ефективност за 2030 г. първоначално беше определена и изчислена на основата на прогнозите от референтния сценарий от 2007 г. като базов сценарий. Промяната в методиката на Евростат за изчисляване на енергийния баланс и подобренията в следващите моделирани прогнози налагат промяна на базовия сценарий. Като се използва същият подход за определяне на целта, т.е. като се сравнява тя с прогнози за бъдещето от базовия сценарий, амбицията на целта на Съюза в областта на енергийната ефективност за 2030 г. се определя чрез сравнение с прогнозите за 2030 г. на основата на референтния сценарий от 2020 г., които отразяват националните приноси от отделните НПЕК. Съгласно този актуализиран базов сценарий ще е необходимо Съюзът да увеличи амбицията си относно енергийната ефективност с най-малко 9 % през 2030 г. в сравнение с равнището на усилията съгласно референтния сценарий от 2020 г. Новият начин на изразяване на равнището на амбиция по отношение на целите на Съюза не засяга действителното равнище на необходимите усилия и съответства на намаление от 36 % на крайното и съответно 39 % на първичното потребление на енергия в сравнение с прогнозите за 2030 г. съгласно референтния сценарий от 2007 г.

(23) Методиката за изчисляване на крайното и първичното потребление на енергия е приведена в съответствие с новата методика на Евростат, но показателите, използвани за целите на настоящата директива, имат различен обхват, т.е. при тях е изключена топлината от околната среда и е включено потреблението на енергия в международното въздухоплаване по отношение на целта за крайната енергия. Използването на нови показатели предполага също, че всички промени в енергопотреблението на доменните пещи сега вече се отразяват само в първичното потребление на енергия.

[63] Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка „Чиста планета за всички. Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“ (COM(2018) 773 final).

↓ 2018/2002 съображение 6 (адаптиран) ⇨ нов

(24) Необходимостта Съюзът да ~~постигне~~⇨ подобри ⇦ ~~своите цели в областта на енергийната ефективност на равнището на Съюза в тяхното изражение на база~~ ⇨ своята енергийна ефективност следва да бъде изразена въз основа ⇦ на първичното и/~~или~~ крайното енергийно потребление, ~~следва да бъде ясно посочена под формата на цел за най-малко 32,5 % за 2030 г. — Съгласно прогнозите, направени през 2007 г., първичното енергийно потребление през 2030 г. ще възлиза на 1 887 Mtoe, а крайното енергийно потребление на 1 416 Mtoe. 32,5-процентно намаляване ще възлиза съответно на 1273 Mtoe и 956 Mtoe през 2030 г. Тази цел, която е от същото естество като целта на Съюза за 2020 г., следва да бъде оценена от Комисията с оглед на преразглеждането ѝ в посока нагоре до 2023 г. в случай на съществено намаляване на разходите или ако е необходимо за изпълнението на международните ангажименти на Съюза за декарбонизация.~~ ⇨ които трябва да бъдат постигнати през 2030 г., като се посочи равнището на необходимите допълнителни усилия в сравнение с действащите понастоящем мерки или мерките, залегнали в националните планове в областта на енергетиката и климата. Референтният сценарий от 2020 г. предвижда през 2030 г. да бъде достигнато 864 Mtoe крайно потребление на енергия и 1124 Mtoe първично потребление на енергия (като в тази стойност не е включена топлината от околната среда, но е включено международното въздухоплаване). Допълнителното намаляване с 9 % ще доведе съответно до 787 Mtoe и 1023 Mtoe през 2030 г. В сравнение с равнищата от 2005 г. това означава, че крайното енергийно потребление в Съюза следва да бъде намалено с около 23 %, а първичното енергийно потребление — с около 32 %. ⇦ На равнището на държавите членки не съществуват обвързващи цели ~~към~~в перспективите за 2020 г. и 2030 г. и ⇨ държавите членки следва да определят своя принос към постигането на целта на Съюза за подобряване на енергийната ефективност, като имат предвид формулата, предоставена в настоящата директива. ⇦ ~~свободата на д~~Държавите членки ⌦ следва да имат свободата ⌫ да определят ~~своя национален принос~~ ⇨ своите национални цели на основата или на първичното или крайното енергийно потребление, или на икономиите на първична или крайна енергия, или на енергийната интензивност ⇦ ~~на база или първично или крайно енергийно потребление, или първични или крайни икономии на енергия, или на енергийна интензивност, следва да продължи да не бъде ограничавана~~. ⇨ С настоящата директива се изменя начинът, по който държавите членки следва да изразяват своя принос към целта на Съюза. Приносът на държавите членки към целта на Съюза следва да се изразява под формата на крайно и първично енергийно потребление, за да се гарантира съгласуваност и наблюдение на напредъка. ⇦ ~~При определянето на своя индикативен национален принос за енергийна ефективност държавите членки следва да вземат предвид, че енергийното потребление на Съюза през 2030 г. не трябва да надхвърля 1273 Mtoe първична енергия и/или 956 Mtoe крайна енергия. Това означава, че първичното енергийно потребление в Съюза следва да бъде намалено с 26 %, а крайното енергийно потребление — с 20 % спрямо нивата от 2005 г.~~ Необходимо е да се извършва редовна оценка на напредъка за постигане на целите на Съюза за 2030 г. и това е предвидено в Регламент (ЕС) 2018/1999.

↓ 2012/27/ЕС съображение 13
⇨ нов

(25) За предпочитане е целта за увеличаване на енергийната ефективност ~~е 20 %~~ да бъде постигната като резултат от кумулативно изпълнение на конкретни национални и европейски мерки за насърчаване на енергийната ефективност в различни области. От държавите членки следва да се изисква да въвеждат ~~индикативни~~ национални ~~цели, схеми и програми~~ ⇨ политики и мерки ⇦ за енергийна ефективност. Тези ⇨ политики и мерки ⇦ ~~цели~~ и индивидуалните усилия на всяка държава членка следва да бъдат оценявани от Комисията заедно с данните за постигнатия напредък, така че да се направи оценка на вероятността за постигане на цялостната цел на Съюза, както и на степента, до която отделните усилия са достатъчни за постигане на общата цел. ~~Поради това Комисията следва внимателно да следи изпълнението на националните програми за енергийна ефективност чрез своята преработена законодателна рамка и в рамките на процеса по линия на стратегията „Европа 2020“. При определяне на индикативните национални цели за енергийна ефективност държавите членки следва да могат да отчитат националните обстоятелства, оказващи въздействие върху първичното енергийно потребление, напр. оставащия потенциал за разходно ефективно пестене на енергия, промените във вноса и износа на енергия, развитието на всички възобновяеми енергийни източници, ядрената енергетика, улавянето и съхранението на въглероден диоксид и действията, предприемани на ранен етап. Когато се извършва моделирането, Комисията следва да се консултира с държавите във връзка с допусканията на моделите и проектните им резултати. Необходимо е да се подобри моделирането на въздействието на мерките за енергийна ефективност и на набора от технологии и тяхната ефективност.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 14
(адаптиран)

~~В Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници[64] се установява, че Кипър и Малта, поради техния островен и периферен характер, разчитат на въздухоплаването като начин на транспорт, който е абсолютно необходим за техните граждани и тяхната икономика. В резултат на това Кипър и Малта имат брутно крайно потребление на енергия в националния си въздушен транспорт, което е непропорционално високо, т.е. над три пъти по-голямо от средното за Общността през 2005 г., поради което са засегнати по непропорционален начин от настоящите технологични и регулаторни ограничения.~~

64 ~~ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 15
⇨ нов

(26) ~~Общият размер на публичните разходи се равнява на 19 % от брутния вътрешен продукт на Съюза.~~ ⇨ Публичният сектор има дял от около 5—10 % от общото крайно енергийно потребление на Съюза. Публичните органи изразходват приблизително 1,8 трилиона евро годишно. Това представлява около 14 % от брутния вътрешен продукт на Съюза. ⇦ Поради тази причина публичният сектор представлява важен фактор за стимулиране на преобразуването на пазара към по-ефективни продукти, сгради и услуги, както и за задействане на поведенчески промени в потреблението на енергия от страна на гражданите и предприятията. Освен това намаляването на потреблението на енергия чрез мерки за подобряване на енергийната ефективност може да освободи публични ресурси за други цели. Публичните органи на национално, регионално и местно равнище следва да служат за пример по отношение на енергийната ефективност.

↓ 2012/27/ЕС съображение 16
(адаптиран)

~~Като се има предвид, че в заключенията на Съвета от 10 юни 2011 г. относно Плана за енергийна ефективност — 2011 г. се подчертава, че делът на сградите в крайното енергийно потребление в Съюза възлиза на 40 %, и с цел да се използват възможностите за растеж и заетост в занаятчийския и строителния сектор, както и в производството на строителни материали и в професионални дейности като архитектурата, консултантските и инженерните услуги, държавите членки следва да установят дългосрочна стратегия за периода след 2020 г. за мобилизиране на инвестиции за саниране на жилищни и търговски сгради с оглед на подобряването на енергийните характеристики на сградния фонд. Тази стратегия следва да е насочена към икономически ефективно основно саниране, водещо до обновяване, чрез което се намалява както доставяната енергия, така и крайното потребление на енергия на дадена сграда със значителен процент спрямо равнищата преди ремонта, като това води до много добри енергийни характеристики. Такова основно саниране би могло също да се осъществява на етапи.~~

⇩ нов

(27) За да служи за пример, публичният сектор следва да определи свои собствени цели за декарбонизация и енергийна ефективност. Подобренията на енергийната ефективност в публичния сектор следва да отразяват усилията, които се изискват на равнището на Съюза. За да спази целта за крайното енергийно потребление, Съюзът следва да намали крайното си енергопотребление с 19 % до 2030 г. в сравнение със средното енергийно потребление през 2017, 2018 и 2019 г. Задължението за постигане на годишно намаление на потреблението на енергия в публичния сектор с най-малко 1,7 % следва да гарантира, че публичният сектор изпълнява ролята си на образец. Държавите членки запазват пълна гъвкавост по отношение на избора на мерки за подобряване на енергийната ефективност с цел намаляване на крайното енергийно потребление. Изискването за годишно намаляване на крайното енергийно потребление е свързано с по-

малка административна тежест в сравнение с установяването на методи за измерване на икономиите на енергия.

(28) За да изпълнят задължението си, държавите членки следва да насочат вниманието си към крайното енергийно потребление на всички обществени услуги и инсталации на публични органи. За определянето на обхвата на адресатите държавите членки следва да прилагат определението за възлагащи органи, предоставено в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[65]. Задължението може да бъде изпълнено чрез намаляване на крайното енергийно потребление във всяка област на публичния сектор, включително транспорт, обществени сгради, здравеопазване, пространствено планиране, управление на водите, обработка, канализиране и пречистване на отпадъчните води, управление на отпадъците, районни отоплителни или охладителни системи, разпределение, доставка и съхранение на енергия, обществено осветление, планиране на инфраструктурата. За да се намали административната тежест за публичните органи, държавите членки следва да създадат цифрови платформи или инструменти за събиране на обобщени данни за потреблението от публичните органи, да осигурят публичен достъп до тях и да докладват данните на Комисията.

(29) Държавите членки следва да изпълняват ролята на образец, като гарантират, че в публичния сектор всички договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и системи за енергийно управление се изпълняват в съответствие с европейските или международните стандарти или че в интензивно потребяващите енергия части от публичния сектор широко се използват енергийни обследвания.

(30) Публичните органи се насърчават да се възползват от помощта на субекти като агенциите за устойчива енергия, когато е приложимо, създадени на регионално или местно равнище. Организацията на тези агенции обикновено отразява индивидуалните нужди на публичните органи в определен регион или в определена област от публичния сектор. Централизираните агенции могат да обслужват потребностите по-добре и да работят по-ефективно в други отношения, например в по-малките или централизираните държави членки или по отношение на сложни или трансрегионални аспекти като районните отоплителни и охладителни системи. Агенциите за устойчива енергетика могат да влязат в ролята на звена за обслужване на едно гише съгласно член 21. Тези агенции често отговарят за разработването на местни или регионални планове за декарбонизация, които могат да включват и други мерки за декарбонизация, например подмяна на котлите, използващи изкопаеми горива, и за подпомагане на публичните органи при изпълнението на политиките в областта на енергетиката. Агенциите за устойчива енергетика или други структури, които подпомагат регионалните и местните органи, могат да имат ясни правомощия, цели и ресурси в областта на устойчивата енергетика. Може да се насърчат агенциите за устойчива енергетика да разглеждат инициативи, предприети в рамките на „Споразумението на кметовете“, което обединява местните органи на управление, доброволно ангажирани с изпълнението на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, както и други съществуващи инициативи за

[65] Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

тази цел. Плановете за декарбонизация следва да бъдат свързани с плановете за териториално развитие и да вземат предвид всеобхватната оценка, която държавите членки следва да извършат.

(31) Държавите членки следва да подкрепят публичните органи при планирането и внедряването на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително на регионално и местно равнище, чрез предоставяне на насоки за насърчаване на възможностите за изграждане на компетентност и обучение и поощряване на сътрудничеството между публичните органи, включително между агенциите. За тази цел държавите членки биха могли да създадат национални центрове за компетентност по сложни въпроси, например за консултиране на местни или регионални енергийни агенции относно топлоснабдяването или охлаждането.

🡻 2012/27/ЕС съображение 17 (адаптиран)
⇨ нов

~~(32) Необходимо е процентът на санираните сгради да се увеличи, тъй като съществуващият сграден фонд е секторът с най-голям потенциал за икономии на енергия.~~ ⇨ Наред с промишлеността, сградите и транспортът са основните ползватели на енергия и източници на емисии[66]. На сградите се дължат около 40 % от общото потребление на енергия в Съюза и 36 % от емисиите на ПГ от енергия в Съюза[67]. Съобщението на Комисията, озаглавено „Вълна на саниране“[68], се занимава с двойното предизвикателство относно енергийната и ресурсната ефективност и икономическата достъпност в сградния сектор и целта му е да бъде удвоен процентът на саниране. Неговите акценти са върху сградите с най-лоши показатели, енергийната бедност и публичните сгради ⇦ Освен това сградите са от огромно значение за постигане на целта на Съюза за ~~намаляване на емисиите на парникови газове с 80 — 95 %~~ ⇨ достигане на климатична неутралност ⇦ до 2050 г. ~~в сравнение с 1990 г~~. Сградите, притежавани от публични органи, представляват значителен дял от сградния фонд и са с висока степен на видимост в публичния живот. Поради това е целесъобразно да се определи годишен процент за саниране на сградите, притежавани и ползвани от ~~централната администрация~~ ⇨ публичните органи ⇦ на територията на дадена държава членка, за да се подобрят енергийните им характеристики. ⇨ Държавите членки се приканват да определят по-висок процент за саниране,

---

[66] COM/2020/562 final.

[67] Вж. Международна комисия по ресурсите, Resource Efficiency and Climate Change (Ресурсна ефективност и изменение на климата), 2020 г., и доклада на Програмата на Обединените нации за околната среда, озаглавен „Разликите по отношение на емисиите за 2019 година“. Тези стойности се отнасят до използването и експлоатацията на сградите, като включват непреките емисии в секторите на електроенергията и отоплението, а не до пълния им жизнен цикъл. Според оценките инкорпорираните въглеродни емисии в строителството възлизат на около 10 % от общите годишни емисии на парникови газове в световен мащаб, вж. Международна комисия по ресурсите, Resource Efficiency and Climate Change (Ресурсна ефективност и изменение на климата), 2020 г., и доклада на Програмата на Обединените нации за околната среда, озаглавен „Разликите по отношение на емисиите за 2019 г.“.

[68] COM/2020/662 final.

когато това е разходно ефективно, в рамките на санирането на техния сграден фонд в съответствие с техните дългосрочни стратегии за саниране или национални програми за саниране. ⇦ Този процент на саниране не следва да засяга задълженията по отношение на почти нулевоенергийни сгради ⌦ (ПНЕС) ⌫ ~~с близко до нулево нетно потребление на енергия~~, предвидени в Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ~~от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите~~[69]. ⇨ При следващия преглед на Директива 2010/31/ЕС Комисията следва да направи оценка на постигнатия от държавите членки напредък по отношение на санирането на сгради на публичните органи. Комисията следва да разгледа възможността за внасяне на законодателно предложение за преразглеждане на процента на саниране, като отчита напредъка, постигнат от държавите членки, съществените икономически и технически развития или, когато е необходимо, ангажиментите на Съюза за декарбонизация и нулево замърсяване. ⇦ Задължението за саниране на сградите на ~~централната администрация~~ ⇨ публичните органи ⇦ в настоящата директива допълва посочената директива, съгласно която от държавите членки се изисква да гарантират, че при извършване на основен ремонт на съществуващите сгради се осигурява подобряване на енергийните им характеристики, така че да съответстват на ~~минималните изисквания за енергийните характеристики~~ ⇨ изискванията за ПНЕС ⇦. ~~Държавите членки следва да разполагат с възможността да предприемат алтернативни разходно ефективни мерки за постигане на равностойно подобряване на енергийните характеристики на сградите — собственост на централната администрация. Задължението за саниране на разгъната застроена площ на сгради на централната администрация следва да се прилага за административни ведомства, чиято компетентност обхваща цялата територия на дадена държава членка. Когато в дадена държава членка и за определена компетентност не съществува такова административно ведомство, което да обхваща цялата територия, задължението следва да се прилага за онези административни ведомства, чиято компетентност обхваща общо цялата територия.~~

⇩ нов

(33) За да определят процента на саниране, държавите членки трябва да имат общ поглед върху сградите, които не достигат равнището на ПНЕС. Поради това държавите членки следва да публикуват и поддържат в актуално състояние списък на обществените сгради като част от цялостна база данни със сертификати за енергийни характеристики. Този списък следва също така да дава възможност на частни субекти, включително дружества за енергийни услуги, да предлагат решения за саниране, които могат да бъдат обобщени от Обсерваторията на сградния фонд на Съюза.

69 Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

↓ 2012/27/ЕС съображение 18
⇨ нов

(34) ⇨ През 2020 г. повече от половината от населението на света живее в градски райони. До 2050 г. се очаква тази цифра да достигне 68 %[70]. Освен това половината от градските инфраструктури, налични през 2050 г., тепърва предстои да бъдат изградени[71]. Градовете и метрополните области са центрове на икономическа дейност, създаване на знания, иновации и нови технологии. Градовете оказват влияние върху качеството на живот на гражданите, които живеят или работят в тях. Държавите членки следва да оказват техническа и финансова подкрепа на общините. ⇦ Редица общини и други публични органи в държавите членки вече прилагат интегрирани подходи за спестяване на енергия и за снабдяване с енергия, напр. чрез планове за действие за устойчива енергия, като разработените съгласно инициативата „Споразумение на кметовете“ (Covenant of Mayors), както и интегрирани градоустройствени подходи, които надхвърлят отделните интервенции по отношение на сгради или транспортни средства.

↓ 2012/27/ЕС съображение 19
⇨ нов

(35) Що се отнася до закупуването на някои продукти и услуги и закупуването и наемането на сгради, ~~централната администрация~~ ⇨ възлагащи органи и възложители ⇦, ко~~я~~ито сключват договори за обществени поръчки, доставки или услуги, следва да служ~~и~~ат за пример и да вземат енергоефективни решения при закупуването⇨ , както и да прилагат принципа „енергийната ефективност на първо място“, включително за обществени поръчки и концесии, за които няма специфични разпоредби в приложение IV ⇦. Това следва да се прилага за административни ведомства, чиято компетентност обхваща цялата територия на държава членка. Когато в дадена държава членка и за определена компетентност не съществува такова административно ведомство, което да обхваща цялата територия, задължението следва да се прилага за онези административни ведомства, чиято компетентност обхваща общо цялата територия. Това обаче не следва да засяга разпоредбите на директивите на Съюза относно обществените поръчки. ⇨ Държавите членки следва да премахнат пречките пред съвместното възлагане на обществени поръчки в рамките на една или повече държави членки, ако това може да намали разходите и да увеличи предимствата на вътрешния пазар, като създава бизнес възможности за доставчиците на енергия и енергийни услуги. ⇦

⇩ нов

(36) Всички публични субекти, които инвестират публични ресурси чрез обществени поръчки, следва да служат за пример при възлагането на договори и концесии,

[70] https://www.unfpa.org/world-population-trends
[71] https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

като избират продукти, услуги и сгради с най-висока енергийна ефективност, включително във връзка с обществени поръчки, които не са предмет на специфични изисквания съгласно Директива 2009/30/ЕО. В този контекст при всички процедури за възлагане на обществени поръчки и концесии със стойност над праговете, определени в членове 6 и 7 от Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[72], член 2, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[73] и членове 3 и 4 от Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, трябва да се вземат предвид енергийните характеристики на продуктите, сградите и услугите, определени от правото на Съюза или националното право, като се спазва приоритетно принципът „енергийната ефективност на първо място“ в процедурите за възлагане на обществени поръчки.

(37) Важно е също така държавите членки да следят как изискванията за енергийна ефективност се вземат предвид от възлагащите органи и възложителите при възлагането на поръчки за продукти, сгради, строителни работи и услуги, като гарантират, че информацията за въздействието върху енергийната ефективност на спечелилите оферти, които са над праговете, посочени в директивите за възлагане на обществени поръчки, е публично достъпна. Това позволява на заинтересованите страни и гражданите да оценят ролята на публичния сектор за гарантирането на прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ при възлагането на обществените поръчки по прозрачен начин.

(38) В Европейския зелен пакт се признава ролята на кръговата икономика за постигането на общите цели на Съюза за декарбонизация. Публичният сектор може да подпомага постигането на тези цели, като използва финансовите си средства, когато е целесъобразно, за покупката на екологосъобразни продукти, сгради, услуги и строителни работи чрез наличните инструменти за екологосъобразни обществени поръчки, като по този начин допринася значително за намаляването на потреблението на енергия и въздействието върху околната среда.

(39) Важно е държавите членки да предоставят необходимата подкрепа на публичните органи при въвеждането на изискванията за енергийна ефективност в обществените поръчки и, когато е целесъобразно, при използването на екологосъобразни обществени поръчки, като предоставят необходимите насоки и методики за извършване на оценка на разходите за целия жизнен цикъл, както и на въздействието и разходите във връзка с околната среда. Очаква се добре разработените инструменти, по-специално цифровите инструменти, да улеснят процедурите за възлагане на обществени поръчки и да намалят административните разходи, особено в по-малките държави членки, които може да не разполагат с достатъчен капацитет за изготвянето на оферти. Във връзка с това държавите членки следва активно да насърчават използването на цифрови инструменти и сътрудничеството между възлагащите органи, включително такива от други държави, с цел обмен на най-добри практики.

---

[72] Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

[73] Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

(40) Като се има предвид, че в сградите възникват емисии на парникови газове както преди, така и след оперативния им жизнен цикъл, държавите членки следва също така да вземат предвид целия жизнен цикъл на въглеродните емисии в сградите. Това се извършва в контекста на усилията за насочване на вниманието към показателите, обхващащи целия жизнен цикъл, аспектите на кръговата икономика и въздействието върху околната среда като част от ролята на публичния сектор като образец. По този начин обществените поръчки могат да бъдат възможност за справяне с присъщите въглеродни емисии на сградите през целия им жизнен цикъл. В това отношение възлагащите органи са важни участници, които могат да предприемат действия в рамките на процедурите за възлагане на обществени поръчки, като закупуват нови сгради, които отговарят на изискванията относно потенциала за глобално затопляне през целия си жизнен цикъл.

(41) С потенциала за глобално затопляне през целия жизнен цикъл се измерват емисиите на парникови газове, свързани със сградата на различни етапи от нейния жизнен цикъл. Така чрез него се отразява цялостният принос на дадена сграда към емисиите, водещи до изменение на климата. Това понякога се нарича също „оценка на въглеродния отпечатък“ или „измерване на въглерода за целия жизнен цикъл“. В тази величина са обединени съпътстващите въглеродни емисии на строителните материали и преките и непреките въглеродни емисии на етапа на използване. Сградите са важно хранилище на материали, тъй като в тях в продължение на много десетилетия се съдържат ресурси с висока въглеродна интензивност. Затова е важно да се проучат конструкции, които улесняват бъдещото повторно използване и рециклиране в края на експлоатационния срок.

(42) Потенциалът за глобално затопляне се изразява като цифров показател в kgCO2e/m² (от полезната вътрешна застроена площ) за всеки етап от жизнения цикъл, като стойността се осреднява за една година от референтен проучвателен период от 50 години. Подборът на данните, определянето на сценариите и изчисленията се извършват в съответствие със стандарта EN 15978. Обхватът на строителните елементи и техническото оборудване е определен в показател 1.2 от общата рамка на Съюза за оценка и докладване „Level(s)“. Когато съществува национален инструмент за изчисляване или такъв се изисква за подаване на уведомления или получаване на разрешения за строеж, следва да е възможно този национален инструмент да се използва за предоставяне на изискваната информация. Следва да е възможно да се използват други инструменти за изчисляване, ако те отговарят на минималните критерии, определени в общата рамка на Съюза за оценка и докладване „Level(s)“.

↓ 2012/27/ЕС съображение 20 (адаптиран)

~~Извършената оценка на възможността за създаване на схема за „бели сертификати“ на равнището на Съюза показа, че в настоящата ситуация такава система би създала прекомерни административни разходи и че съществува риск съответните икономии на енергия да бъдат концентрирани в няколко държави членки и да не бъдат постигнати в целия Съюз. Целта на такава схема на равнището на Съюза би могла да се постигне по-добре, поне на настоящия етап, чрез национални схеми за задължения за енергийна ефективност за енергийни предприятия или алтернативни мерки на политиката, с които се постига същият обем икономии на енергия. Целесъобразно е степента на~~

~~амбициозност на тези схеми да бъде установена в обща рамка на равнището на Съюза, като същевременно бъде предоставена значителна гъвкавост на държавите членки да вземат изцяло под внимание националната организация на участниците на пазара, конкретния контекст на енергийния сектор и навиците на крайните клиенти. Общата рамка следва да осигури възможност на енергийните предприятия да предлагат енергийни услуги на всички крайни клиенти, а не само на онези, на които продават енергия. Това увеличава конкуренцията на енергийния пазар, тъй като енергийните предприятия могат да разнообразяват продуктите си, като предлагат допълнителни енергийни услуги. Общата рамка следва да дава възможност на държавите членки да включват изисквания в националните си схеми, които преследват социални цели, по-специално за да се осигури достъп на потребителите в неравностойно положение до ползите от повишената енергийна ефективност. Държавите членки следва да определят въз основа на обективни и недискриминационни критерии кои енергоразпределителни предприятия или предприятия за продажба на енергия на дребно следва да бъдат задължени да постигнат установената в настоящата директива цел за икономии при крайното потребление на енергия.~~

~~На държавите членки следва по-специално да се даде възможност да не налагат това задължение на малки енергоразпределителни предприятия, малки предприятия за продажба на енергия на дребно и малки енергийни сектори, за да се избегне несъразмерна административна тежест. В съобщението на Комисията от 25 юни 2008 г. са формулирани принципите, които държавите членки следва да отчитат, когато вземат решение да се въздържат от използване на тази възможност. Като средство за подкрепа на националните инициативи в областта на енергийната ефективност задължените страни по националните схеми за задължения за енергийна ефективност биха могли да изпълняват тези задължения, като ежегодно внасят в национален фонд за енергийна ефективност сума, равняваща се на изискванията по схемата инвестиции.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 21 (адаптиран)

~~Предвид общата неотложна необходимост от възстановяване на устойчивостта на публичните финанси и от фискална консолидация, при изпълнението на попадащи в обхвата на настоящата директива специални мерки следва да бъде отдадено дължимото внимание на разходната ефективност на равнище държави членки, що се отнася до изпълнението на мерки за енергийна ефективност въз основа на подходящо ниво на анализ и оценка.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 22 (адаптиран)

~~Изискването за постигане на икономии при годишните продажби на енергия на крайни клиенти спрямо прогнозния размер на тези продажби не представлява горна граница за продажбите или потреблението на енергия. Държавите членки следва да бъдат в състояние да изключат цялостно или частично продажбите на енергия, по обем, използвани в промишлените дейности, посочени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за~~

~~установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността~~ [74]~~, при изчисляването на продажбите на енергия на крайни клиенти, тъй като се отчита, че определени сектори или подсектори в рамките на тези дейности могат да бъдат изложени на значителен риск от изместване на въглеродни емисии. Целесъобразно е държавите членки да са запознати със стойността на схемите, за да могат да направят точна оценка на разходите по мерките.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 23 (адаптиран)

~~Без да се засягат изискванията по член 7 и с оглед на ограничаването на административната тежест, всяка държава членка може да групира всички отделни мерки на политиката за прилагане на член 7 в цялостна национална програма за енергийна ефективност.~~

↓ 2018/2002 съображение 7 ⇨ нов

(43) ⇨ С Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[75] се уреждат инсталациите, които допринасят за производството на енергия или използват енергия за производствени цели, и се изисква информация за енергията, използвана или произведена от дадена инсталация, да бъде включена в заявленията за издаване на комплексни разрешителни (член 12, параграф 1, буква б). Освен това в член 11 от същата директива се посочва, че ефективното използване на енергията е един от общите принципи, уреждащи основните задължения на оператора, и един от критериите за определяне на най-добрите налични техники съгласно приложение III от Директива 2010/75/ЕС. ⇦ Оперативната ефективност на енергийните системи в даден момент се влияе от възможността за плавно и гъвкаво интегриране в мрежата на енергия, произведена от различни източници, която се характеризира с различна степен на инерция и момент на включване. Подобряването на тази ефективност ще създаде възможност за по-доброто използване на енергията от възобновяеми източници.

↓ 2018/2002 съображение 8

(44) Подобряването на енергийната ефективност може да допринесе за по-високи икономически резултати. Държавите членки и Съюзът следва да се стремят към намаляване на енергийното потребление, независимо от равнищата на икономическия растеж.

---

[74] ~~ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32.~~

[75] Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

↓ 2018/2002 съображение 10 (адаптиран)
⇨ нов

(45) ~~С оглед на рамката в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г., периодът на действие на~~ Зъадължението за икономии на енергия, установено с ⌦ настоящата директива ⌫~~Директива 2012/27/ЕС~~, ⇨ следва да бъде увеличено, а неговият период на действие ⇦ следва да се удължи след ~~2020~~ ⇨ 2030 ⇦ г. Това ~~удължаване би осигурило по-голяма~~ ⌦ осигурява ⌫ стабилност за инвеститорите и по този начин ще стимулира дългосрочните инвестиции и дългосрочните мерки за енергийна ефективност, като например основното саниране на сгради с дългосрочната цел да се улесни икономически ефективното преобразуване на съществуващите сгради в ~~сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия~~ПНЕС. Задължението за икономии на енергия играе важна роля за създаването на местно равнище на растеж, ~~и~~ работни места ~~на местно равнище~~ ⇨ и конкурентна среда, както и за намаляването на енергийната бедност. ⇦ ~~и~~ ⌦ То ⌫ следва да ~~бъде запазено, за да се~~ гарантира, че Съюзът може да постигне своите цели в областта на енергетиката и климата чрез създаване на допълнителни възможности, и ~~за~~ да ~~се~~ прекъсне връзката между потреблението на енергия и растежа. Сътрудничеството с частния сектор е важно, за да се направи оценка на условията, при които могат да бъдат освободени частни инвестиции за проекти за енергийна ефективност и да се развиват нови модели на приходи за иновации в областта на енергийната ефективност.

↓ 2018/2002 съображение 11

(46) Мерките за подобрение на енергийната ефективност оказват също положително въздействие върху качеството на въздуха, тъй като по-големият брой енергийно ефективни сгради спомага за намаляване на търсенето на горива за отопление, включително на твърди горива. Следователно мерките за енергийна ефективност допринасят за подобряване на качеството на въздуха на закрито и на открито и спомагат за постигането по икономически ефективен начин на целите на политиката на Съюза в областта на качеството на въздуха, определени по-специално в Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета[76].

↓ 2018/2002 съображение 12 (адаптиран)
⇨ нов

~~(47)~~ От държавите членки се изисква да постигнат кумулативни икономии на енергия при крайното потребление за целия период на задължения ~~2021~~ ⌦ до ⌫ 2030 г., еквивалентни на нови годишни икономии от поне 0,8 % от крайното

[76] Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1).

енергийно потребление ⇨ до 31 декември 2023 г. и най-малко [xx] % до 1 януари 2024 г ⇦. Това изискване може да бъде изпълнено чрез нови мерки на политиката, които да бъдат приети през ~~новия~~ период<u>а</u> на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., или чрез нови отделни действия в резултат на мерки на политиката, приети преди или по време на предходния период, при условие че отделните действия, водещи до икономии на енергия, са въведени през ⌦ следващия ⌫~~новия~~ период. За тази цел държавите членки следва да могат да използват схема за задължения за енергийна ефективност, алтернативни мерки на политиката, или и двете. ~~Освен това следва да бъдат представени различни варианти, включително дали енергията, използвана за транспорт, е напълно или частично включена в базовото изчисление, за да се даде възможност за гъвкавост на държавите членки по отношение на начина, по който изчисляват стойността на размера на техните икономии на енергия, като същевременно се гарантира, че са постигнати изискваните кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, еквивалентни на нови годишни икономии от поне 0,8 %.~~

⇩ 2018/2002 съображение 13 (адаптиран) ⇨ нов

(48) ~~Налагането на такова изискване спрямо Кипър и Малта обаче би било непропорционално. Пазарът на енергия на тези малки островни държави членки има своите особености, съществено стесняващи спектъра от възможни мерки за изпълнение на задължението за икономии на енергия, като наличието на едно електроразпределително дружество, липсата на мрежи за природен газ и мрежи за районни отоплителни и районни охладителни системи, както и малкия размер на разпределителните дружества за петрол. Тези особености са съчетани с малкия размер на енергийните пазари на тези държави членки. Поради това~~ ⇨ За периода от 2021 г. до 31 декември 2023 г. ⇦ от Кипър и Малта следва да се изисква ~~единствено~~ да постигнат кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, еквивалентни на нови икономии от 0,24 % от крайното енергийно потребление ⌦ само ⌫ за периода 2021—2030 г. ⇨ Този индивидуално определен дял на икономиите следва да престане да се прилага от 1 януари 2024 г. ⇦

⇩ 2018/2002 съображение 14 ⇨ нов

(49) Когато използват схема за задължения, държавите членки следва да определят задължените страни измежду ⇨ операторите на преносни системи, ⇦ енергоразпределителните предприятия, предприятията за продажба на енергия на дребно и предприятията за разпределение на транспортни горива или предприятията за продажба на транспортни горива на дребно въз основа на обективни и недискриминационни критерии. Определянето или освобождаването от <u>такова</u> определяне на някои категории такива предприятия за разпределение или ~~предприятия за~~ продажба на дребно не следва да се разбира като несъвместимо с принципа за недискриминация. Поради това държавите членки могат да избират дали такива ⇨ оператори на преносни системи, ⇦ предприятия за разпределение или предприятия за продажба на

дребно или само определени категории от тях са определени като задължени страни. ⇨ За да се предоставят права и защита на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и хората, живеещи в социални жилища, и да се приложат мерките на политиката приоритетно за тези групи хора, държавите членки могат да изискват от задължените страни да реализират икономии на енергия в посочените групи. За тази цел държавите членки могат също така да определят цели за намаляване на разходите за енергия. Задължените страни биха могли да постигнат тези цели, като насърчават въвеждането на мерки, които водят до икономии на енергия и на финансови средства от сметките за енергия, например мерки за монтиране на топлинна изолация и мерки в сферата на отоплението. ⇦

⇩ нов

(50) При разработването на мерки на политиката за изпълнение на задължението за икономии на енергия държавите членки следва да се съобразяват със стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и да спазват принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852[77]. Държавите членки не следва да насърчават дейности, които не са екологично устойчиви, като например използването на твърди изкопаеми горива. Задължението за икономии на енергия има за цел да засили действията в отговор на изменението на климата чрез въвеждане на стимули за държавите членки да прилагат устойчиво и смекчаващо изменението на климата съчетание от политики за екологично устойчива и чиста енергетика. Поради това икономиите на енергия, произтичащи от мерки на политиката по отношение на използването на пряко изгаряне на изкопаеми горива, няма да бъдат икономии на енергия, допустими за отчитане съгласно задължението за икономии на енергия, от момента на транспонирането на настоящата директива. Това ще даде възможност за привеждане на задължението за икономии на енергия в съответствие с целите на Европейския зелен пакт, на Плана във връзка с целта в областта на климата и на стратегията „Вълна на саниране“ и ще отрази необходимостта от действия, посочени от МАЕ в нейния доклад за нулеви нетни емисии[78]. Ограничението има за цел да насърчи държавите членки да изразходват публични средства само за устойчиви и съобразени с бъдещите нужди технологии. Важно е държавите членки да предоставят ясна политическа рамка и инвестиционна сигурност на участниците на пазара. Прилагането на методиката за изчисляване в рамките на задължението за икономии на енергия следва да даде възможност на всички участници на пазара да адаптират своите технологии в разумен срок. В случаите когато държавите членки подкрепят внедряването на ефективни технологии за изкопаеми горива или своевременната подмяна на такива технологии, например чрез схеми за субсидиране или схеми за задължения за енергийна ефективност, икономиите на енергия не могат

---

[77] Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13—43).

[78] МАЕ (Международната агенция по енергетика), 2021 г., „Нулеви нетни емисии до 2050 г.: пътна карта за световния сектор на енергетиката“, https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050.

повече да бъдат отчитани по отношение на задължението за икономии на енергия. Въпреки че икономиите на енергия, произтичащи например от насърчаването на комбинираното производство на енергия на базата на природен газ, няма да са допустими, ограничението няма да се прилага за непряко използване на изкопаеми горива, например когато производството на електроенергия включва производство на изкопаеми горива. Мерките на политиката, насочени към промени в поведението с цел намаляване на потреблението на изкопаеми горива, например чрез информационни кампании, екологично шофиране, следва да останат допустими. Мерките на политиката за икономии на енергия, насочени към санирането на сгради, може да обхващат мерки като подмяна на отоплителни инсталации, работещи с изкопаеми горива, както и мерки за подобряване на материалите на сградите, които следва да бъдат ограничени до онези технологии, които позволяват постигането на изискваните икономии на енергия в съответствие с националните строителни норми, установени в дадена държава членка. Въпреки това държавите членки следва да насърчават модернизирането на отоплителните системи като част от основното саниране в съответствие с дългосрочната цел за въглеродна неутралност, т.е. намаляване на потреблението на енергия за отопление и покриване на оставащото потребление на енергия за отопление от енергийни източници без въглеродни емисии.

↓ 2018/2002 съображение 15 ⇨ нов

(51) Мерките на държавите членки за подобряване на енергийната ефективност в транспорта, са допустими за вземане предвид за изпълнението на задължението ~~ен~~им за икономии на енергия при крайното потребление. Такива мерки включват политики, които наред с другото са насочени към насърчаване на по-ефективните превозни средства, модалния преход към придвижване с велосипед, пеша и с обществен транспорт или мобилността и градското планиране, което намалява търсенето на транспортни услуги. Освен това схемите, които ускоряват внедряването на нови, по-ефикасни превозни средства или политики, стимулиращи прехода към горива с ~~по-добри характеристики~~⇨ намалени равнища на емисии (с изключение на мерки на политиката, свързани с използването на директно изгаряне на изкопаеми горива в продукти) ⇦, които намаляват потреблението на енергия на километър, също са допустими, при условие че се спазват правилата за същественост и допълнителност, посочени в приложение V към Директива 2012/27/ЕС, изменена с настоящата директива. ⇨ Мерките на политиката за насърчаване на внедряването на превозни средства, работещи с нови изкопаеми горива, не следва да се квалифицират като допустими мерки съгласно задължението за икономии на енергия. ⇦ ~~Ако е уместно, тези мерки следва да бъдат съгласувани с националните рамки на политиките на държавите членки, установени съгласно Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[79].~~

---

[79] ~~Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива (ОВ L 307, 28.10.2014 г., стр. 1).~~

↓ 2018/2002 съображение 16 (адаптиран)

(52) Мерките, които са предприети от държавите членки съгласно Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета[80] и които водят до проверимо, измеримо или оценимо подобрение на енергийната ефективност, могат да се разглеждат като икономически ефективен начин държавите членки да изпълнят задължението си за икономии на енергия съгласно ~~Директива 2012/27/ЕС, изменена с~~ настоящата директива.

↓ 2018/2002 съображение 17 (адаптиран)
⇨ нов

(53) Като алтернатива на изискването задължените страни да постигнат размера на кумулативните икономии на енергия при крайното потребление, изискван съгласно член 8~~7~~, параграф 1 от ~~Директива 2012/27/ЕС, изменена с~~ настоящата директива, следва да е възможно държавите членки, в рамките на техните схеми за задължения, да разрешават или да изискват от задължените страни да правят вноски в национален фонд за енергийна ефективност⇨ , който би могъл да се използва за приоритетното прилагане на мерките на политиката за уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и хората, живеещи в социални жилища. ⇦

↓ 2018/2002 съображение 18 (адаптиран)
⇨ нов

(54) ~~Без да се засягат член 7, параграфи 4 и 5, както са въведени от настоящата директива,~~ ₴Държавите членки и задължените страни следва да използват всички налични средства и технологии, ⇨ с изключение на свързаните с използване на технологии за директно изгаряне на изкопаеми горива, ⇦ за да постигнат изискваните кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, включително чрез насърчаване на устойчиви технологии в ефективни районни отоплителни и охладителни системи, ефективна отоплителна и охладителна инфраструктура и енергийни обследвания или еквивалентни системи за управление, при условие че декларираните икономии на енергия отговарят на изискванията, установени в член 8~~7~~ от и приложение V към ~~Директива 2012/27/ЕС, изменена с~~ настоящата директива. Държавите членки следва да се стремят към висока степен на гъвкавост при формулирането и изпълнението на алтернативни мерки на политиката. ⇨ Държавите членки

[80] Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

следва да насърчават действия, водещи до икономии на енергия в рамките на продължителен жизнен цикъл. ⇦

↓ 2018/2002 съображение 19

(55) Дългосрочните мерки за енергийна ефективност ще продължат да пораждат икономии на енергия след 2020 г., но за да бъде постигната целта на Съюза за енергийна ефективност за 2030 г., тези мерки следва да пораждат и нови икономии на енергия след 2020 г. От друга страна, постигнатите след 31 декември 2020 г. икономии на енергия не следва да се отчитат в кумулативните икономии на енергия при крайното потребление за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

↓ 2018/2002 съображение 20
⇨ нов

(56) Новите икономии на енергия следва да бъдат допълнителни спрямо обичайната практика, така че икономии, които при всички случаи са щели да бъдат постигнати, не следва да се отчитат като част от постигането на изискванията за икономии на енергия. При изчисляване на въздействието на въведените мерки следва да се отчитат само нетните икономии на енергия, изразени като изменение на енергийното потребление, което е пряко породено от съответната мярка за енергийна ефективност ⇨ , въведена за целите на член 8 от настоящата директива ⇦. За изчисляването на нетните икономии на енергия държавите членки следва да определят базов сценарий, показващ как би се развивала ситуацията при отсъствие на съответната мярка. Въпросната мярка на политиката следва да се оценява в съпоставка с този базов сценарий. Държавите членки следва да вземат предвид ⇨ минималните изисквания, предписани от съответната правна рамка на равнището на Съюза, както и ⇦ факта, че в рамките на същия времеви период могат да бъдат предприемани други мерки на политиката ~~могат да се предприемат в рамките на същия времеви период~~, които също могат да имат въздействие върху размера на икономиите на енергия, така че не всички констатирани промени от момента на въвеждане на оценяваната конкретна мярка могат да бъдат приписани само на тази мярка на политиката. Дейностите на задължената, участващата или изпълняващата страна следва действително да допринасят за постигането на декларираните икономии на енергия, за да се осигури изпълнението на изискването за същественост.

↓ 2018/2002 съображение 21
⇨ нов

(57) Важно е да се разгледат, където е уместно, всички етапи от енергийната верига при изчисляването на икономиите на енергия, за да се увеличи потенциалът за икономии на енергия при преноса и разпределението на електроенергия. ⇨ Извършените проучвания и консултации със заинтересованите страни разкриват значителен потенциал. Физическите и икономическите условия обаче са доста различни в отделните държави членки, и често дори в рамките на една и съща държава членка, като съществуват голям брой системни оператори. Тези обстоятелства насочват към децентрализиран подход в съответствие с принципа на субсидиарност. Националните регулаторни органи притежават необходимите

знания, правни компетенции и административен капацитет за насърчаване на развитието на една енергийно ефективна електроенергийна мрежа. Субекти като Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ЕМОПС за електроенергия) и Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз (ООРСЕС) също могат да имат полезен принос и следва да подпомагат своите членове при внедряването на мерки за енергийна ефективност. ⇦

⇩ нов

(58) Подобни съображения важат също и за много големия брой оператори на системи за природен газ. Ролята на природния газ, делът на доставките, както и обхванатата част от територията са много различни в отделните държави членки. В такива случаи националните регулаторни органи са в най-добра позиция да наблюдават и насочват развитието на системата към повишаване на ефективността, а субекти като Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ) могат да имат полезен принос и следва да подпомагат своите членове при внедряването на мерки за енергийна ефективност.

🡻 2018/2002 съображение 22
⇨ нов

(59) Ефективното управление на водите може да допринесе значително за икономиите на енергия. На секторите на водоснабдяването и отпадъчните води се дължат 3,5 % от потреблението на електроенергия в Съюза и този дял се очаква да нарасне. Същевременно на течовете се дължат 24 % от общото потребявано количество вода в Съюза, а енергийният сектор е най-големият потребител на вода, чийто дял е 44 % от потреблението. Потенциалът за икономии на енергия чрез използване на интелигентни технологии и процеси следва да бъде обстойно проучен⇨ и да се използва винаги когато следва да се прилагат разходно ефективни решения, съобразени с принципа „енергийната ефективност на първо място“. Освен това усъвършенстваните технологии за напояване биха могли значително да намалят потреблението на вода в селското стопанство и енергията, използвана за нейното пречистване и транспортиране ⇦.

🡻 2018/2002 съображение 23 (адаптиран)
⇨ нов

(60) В съответствие с член 9 от Договора ~~за функционирането на Европейския съюз~~ политиките на Съюза в областта на енергийната ефективност следва да са приобщаващи и по този начин следва да осигуряват ⇨ равен ⇦ достъп~~ност~~ до мерките за енергийна ефективност за ⌦ всички ⌫ потребители~~те~~, засегнати от енергийна бедност. Подобряването на енергийната ефективност ~~на сградите~~ следва да бъде ~~в полза по-специално на~~ ⇨ приложено приоритетно за ⇦ уязвимите ~~домакинства~~ ⇨ клиенти и крайни ползватели ⇦, ~~включително на домакинствата~~ ⇨ хората ⇦, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, ⇨ за домакинствата със средни доходи и ⇦ ⇨ хората, ⇦ ~~на~~ живеещи~~те~~ в сгради за социално жилищно настаняване ⇨ , възрастните хора и

хората, живеещи в селски и отдалечени райони . ⇦ ⇨ В този контекст специално внимание следва да се отдели на определени групи от населението, изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея, като например жени, лица с увреждания, възрастни хора, деца и лица с малцинствен расов или етнически произход. ⇦Държавите членки ~~вече~~ могат да изискват от задължените страни да включват социални цели във връзка с енергийната бедност в своите мерки за икономии на енергия, като тази възможност ~~следва да бъде~~ ⌦ вече беше ⌫ разширена ~~и~~по отношение на алтернативните мерки на политиката и ⌦ европейските ⌫ националните фондове за енергийна ефективност. ~~и~~ ⌦ Това ⌫ следва да се трансформира в задължение ⇨ за предоставяне на права и защита на уязвимите клиенти и крайни ползватели и за намаляване на енергийната бедност ⇦, като в същото време на държавите членки се позволи да запазят пълна гъвкавост по отношение на ⇨ вида, ⇦ размера, обхвата и съдържанието на тези мерки. Ако дадена схема за задължения за енергийна ефективност не позволява мерки, свързани с индивидуалните потребители на енергия, държавата членка може да вземе мерки за облекчаване на енергийната бедност единствено чрез алтернативни мерки на политиката. ⇨ В рамките на своето съчетание от политики държавите членки следва да гарантират, че други мерки на политиката не оказват неблагоприятно въздействие върху уязвимите клиенти, крайни ползватели, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Държавите членки следва да използват по най-добрия възможен начин средствата от публично финансиране за инвестиции в мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително финансиране и финансови механизми, създадени на равнището на Съюза. ⇦

⇩ нов

(61) В настоящата директива се използва понятието „уязвими клиенти“, което държавите членки трябва да определят съгласно Директива (ЕС) 2019/944. Освен това, в съответствие с Директива 2012/27/ЕС, чрез понятието „крайни ползватели“, както и чрез понятието „краен клиент“, се изяснява, че правото на информация относно фактурирането и потреблението се отнася също за потребители без индивидуални или преки договори с доставчика на енергия, която се използва за системи за колективно отопление, охлаждане или получаване на топла вода за битови нужди в жилищни блокове. Понятието „уязвими клиенти“ не гарантира непременно насоченост на мерките към крайните ползватели. Поради това, за да се гарантира, че мерките, предвидени в настоящата директива, достигат до всички лица и домакинства в уязвимо положение, държавите членки следва да включат не само клиентите, в тесния смисъл на думата, но и крайните ползватели, когато установяват своето определение за уязвими клиенти.

↓ 2018/2002 съображение 24
⇨ нов

(62) Около ~~50~~ ⇨ 34 ⇦ милиона домакинства в Съюза ~~са засегнати от енергийна бедност~~ ⇨ не са били в състояние да поддържат дома си достатъчно топъл през 2019 г.[81] ⇦. ⇨ Европейският зелен пакт дава предимство на социалното измерение на прехода, като се ангажира с принципа „да не се пренебрегва никой“. Преходът към зелена икономика, който включва и прехода към чиста икономика, засяга по различен начин мъжете и жените и може да има определено въздействие върху някои групи в неравностойно положение, включително върху лицата с увреждания. ⇦ Затова мерките за енергийна ефективност трябва да бъдат от основно значение за всяка икономически ефективна стратегия за борба с енергийната бедност и уязвимостта на потребителите и да допълват политиките в областта на социалната сигурност на равнището на държавите членки. С цел да се гарантира, че мерките за енергийна ефективност устойчиво намаляват енергийната бедност на наемателите, следва да се вземат предвид икономическата ефективност на тези мерки, както и икономическата им достъпност за собствениците и наемателите, и да се гарантира подходяща финансова ⇨ и техническа ⇦ подкрепа за тези мерки на равнището на държавите членки. ⇨ Държавите членки следва да подкрепят местните и регионалните структури при откриването и смекчаването на енергийна бедност. ⇦ В дългосрочен план е необходимо сградният фонд в Съюза да се състои от ~~сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия~~ПНЕС, в съответствие с целите на Парижкото споразумение. Сегашните темпове на саниране на сградите са недостатъчни, като най-трудно е да бъдат обхванати сградите, обитавани от граждани с ниски доходи, които са засегнати от енергийна бедност. Следователно мерките, предвидени в настоящата директива, по отношение на задълженията за икономии на енергия, схемите за задължения за енергийна ефективност и алтернативните мерки на политиката, са от особено значение.

↓ 2012/27/ЕС съображение 24
⇨ нов

(63) С оглед да се използва потенциалът за икономии на енергия в някои пазарни сегменти, където обикновено не се предлагат енергийни обследвания при обичайни търговски условия (напр. в малките и средните предприятия (МСП), държавите членки следва да разработят програми, с които да ~~стимулират~~насърчават МСП да се подлагат на енергийни обследвания. Енергийните обследвания следва да бъдат задължителни и редовни за големите предприятия, тъй като при тях могат да се постигнат значителни икономии на енергия. Енергийните обследвания следва да отчитат приложимите европейски или международни стандарти, като например EN ISO 50001 (системи за енергийно управление) или EN 16247-1 (енергийни обследвания), или, ако е

[81] ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА от 14.10.2020 г. относно енергийната бедност, C(2020) 9600 final.

включено енергийно обследване, EN ISO 14000 (системи за управление на околната среда), като по този начин съответстват и на разпоредбите от приложение VI към настоящата директива поради това, че тези разпоредби не надхвърлят изискванията на разпоредбите на посочените приложими стандарти. ⇨ В момента се разработва специфичен европейски стандарт за енергийните обследвания. Енергийните обследвания могат да се извършват самостоятелно или да бъдат част от по-широка система за управление на околната среда или договор за енергоспестяване с гарантиран резултат. Във всички такива случаи тези системи следва да отговарят на минималните изисквания от приложение VI. Освен това специфични механизми и схеми, създадени за проследяването на емисиите и разхода на гориво от определени транспортни оператори, например съгласно правото на ЕС — СТЕ на ЕС, могат да се считат за съвместими с енергийните обследвания, включително в системите за енергийно управление, ако отговарят на минималните изисквания, определени в приложение VI. ⇦

⇩ нов

(64) Средното потребление на предприятието следва да бъде критерият за определяне на прилагането на системите за енергийно управление и на енергийните обследвания, за да се повиши чувствителността на тези механизми при определянето на съответните възможности за разходно ефективни икономии на енергия. Предприятията, които са под праговете за потребление, определени за системите за енергийно управление и енергийните обследвания, следва да бъдат насърчавани да преминават енергийни обследвания и да изпълняват препоръките, произтичащи от тези обследвания.

🡻 2012/27/ЕС съображение 25

(65) Когато енергийните обследвания се извършват от вътрешни експерти, необходимостта от независимост би изисквала тези експерти да не участват пряко в подложената на обследване дейност.

⇩ нов

(66) Секторът на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) е друг важен сектор, на който се обръща все по-голямо внимание. През 2018 г. потреблението на енергия в центровете за данни в ЕС е било 76,8 TWh. Очаква се то да нарасне до 98,5 TWh през 2030 г., което представлява увеличение с 28 %. Това нарастване, дадено в абсолютно изражение, може да се разглежда и в относително изражение: в рамките на ЕС центровете за данни имат дял от 2,7 % в потреблението на електроенергия през 2018 г., като този дял ще достигне 3,21 % до 2030 г., ако се запазят настоящите тенденции в развитието[82]. В цифровата стратегия на Европа се подчертава необходимостта от центрове за данни с висока енергийна ефективност и устойчивост и се призовава за

---

[82] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market

въвеждането на мерки за прозрачност при телекомуникационните оператори по отношение на техния отпечатък върху околната среда. За да се насърчи устойчивото развитие в сектора на ИКТ, особено на центровете за данни, държавите членки следва да събират и публикуват данни, които са от значение за енергийните характеристики и водния отпечатък на центровете за данни. Държавите членки следва да събират и публикуват данни само за центровете за данни със значителен отпечатък, за които чрез подходящи намеси в проектирането или при ефективността, съответно за нови или съществуващи инсталации, може да се постигне значително намаляване на потреблението на енергия и вода или повторно използване на отпадна топлина в съседни съоръжения и топлофикационни мрежи. Въз основа на събраните данни може да се установи показател за устойчивост на центровете за данни.

(67) Показателите за устойчивост на център за данни могат да се използват за измерване на четири основни измерения на един устойчив център за данни, а именно колко ефективно се използва енергията, каква част от тази енергия идва от възобновяеми енергийни източници, повторната употреба на генерираната от него отпадна топлина и използването на прясна вода. Показателите за устойчивост на центъра за данни следва да повишават осведомеността сред собствениците и операторите на центрове за данни, производителите на оборудване, разработчиците на софтуер и услуги, ползвателите на услуги на центровете за данни на всички равнища, както и субектите и организациите, които внедряват, използват или възлагат услуги в облак и услуги на центрове за данни. Те следва също да дадат увереност относно действителните подобрения, дължащи се на усилията и мерките за повишаване на устойчивостта в нови или съществуващи центрове за данни. И накрая, те следва да се използват като основа за прозрачно и основано на доказателства планиране и вземане на решения. Използването на показателите за устойчивост на центровете за данни следва да бъде незадължително за държавите членки. Използването на показателя за устойчивост на център за данни следва да бъде незадължително за държавите членки.

↓ 2018/2002 съображение 25

(68) По-ниски разходи на потребителите на енергия следва да бъдат постигнати чрез подпомагане на потребителите при намаляване на тяхното потребление на енергия посредством намаляване на енергийните нужди на сградите и подобряване на ефективността на уредите, което следва да бъде съчетано с наличието на нискоенергийни видове транспорт, интегрирани с обществения транспорт и придвижването с велосипед. Държавите членки следва също така да разгледат възможностите за подобряване на свързаността в селските и отдалечените райони.

↓ 2018/2002 съображение 26

(69) От решаващо значение е да се повишава осведомеността на всички граждани на Съюза за ползите от повишената енергийна ефективност и да им се предоставя точна информация относно начините, по които тя може да бъде постигната. Граждани от всички възрастови групи следва също да участват в енергийния преход чрез европейския пакт за климата и Конференцията за бъдещето на Европа. Повишената енергийна ефективност е изключително важна и за

сигурността на енергийните доставки в Съюза чрез намаляване на неговата зависимост от вноса на горива от трети държави.

↓ 2018/2002 съображение 27

(70) Разходите и ползите от всички предприети мерки за енергийна ефективност, включително периодите на възвръщаемост, следва да бъдат напълно прозрачни за потребителите.

↓ 2018/2002 съображение 28 (адаптиран)

(71) При прилагането на ~~Директива 2012/27/ЕС, изменена с~~ настоящата директива и при предприемането на други мерки в областта на енергийната ефективност държавите членки следва да обръщат особено внимание на синергиите между мерките за енергийна ефективност и ефективното използване на природните ресурси в съответствие с принципите на кръговата икономика.

↓ 2018/2002 съображение 29

(72) Като се възползват от новите бизнес модели и технологии, държавите членки следва да полагат усилия да насърчават и улесняват внедряването на мерките за енергийна ефективност, включително чрез иновативни енергийни услуги за големи и малки потребители.

↓ 2018/2002 съображение 30 (адаптиран)

(73) ~~Като част от мерките, установени в съобщението на Комисията от 15 юли 2015 г., озаглавено „Предоставяне на нов търговски механизъм за потребителите на енергия“, в контекста на енергийния съюз и на Стратегията относно отоплението и охлаждането е необходимо да бъдат засилени минималните права на потребителите на точна, надеждна, ясна и навременна информация за тяхното енергийно потребление. Членове 9—11 от Директива 2012/27/ЕС и приложение VII към същата директива следва да се изменят, така че~~ ⌦ Необходимо е ⌫ да се предвиди често и по-голямо подаване на обратна информация за енергийното потребление, когато това е технически осъществимо и икономически ефективно с оглед на инсталираните измервателни уреди. Настоящата директива пояснява, че икономическата ефективност на отчитането на разпределението се определя от това дали свързаните с него разходи са пропорционални спрямо потенциалните икономии на енергия. При оценката дали отчитането на разпределението е икономически ефективно може да се вземе предвид въздействието на други конкретни мерки, планирани в дадена сграда, например всяко предстоящо саниране.

↓ 2018/2002 съображение 31 (адаптиран)

(74) Настоящата директива също пояснява, че правата във връзка с фактурирането и информацията за фактурирането или потреблението следва да са валидни и при

обслужването на потребители на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, дори и в случаите при които тези потребители нямат преки индивидуални договорни отношения с доставчика на енергия. ~~Определението на понятието „краен клиент“ може да се тълкува като отнасящо се единствено до физически или юридически лица, които закупуват енергия въз основа на пряк, индивидуален договор с доставчик на енергия. Следователно за целите на съответните разпоредби следва да се въведе понятието „краен ползвател“, което да означава по-широка група от потребители и следва, в допълнение към крайните клиенти, които закупуват топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, да обхваща също и обитателите на отделни блокове или на обособени части от многофамилни или многофункционални сгради, когато тези части се снабдяват от централен източник и когато обитателите нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия. Понятието „отчитане на разпределението“ следва да означава измерване на енергийното потребление в обособени части на такива сгради.~~

↓ 2018/2002 съображение 32

(75) За да се постигне прозрачност на отчитането на индивидуалното потребление на топлинна енергия и по този начин да се улесни отчитането на разпределението, държавите членки следва да гарантират наличието на прозрачни, обществено достъпни национални правила за дяловото разпределение на разходите за отопление, охлаждане и потребление на топла вода за битови нужди в многофамилните и многофункционалните сгради. В допълнение към прозрачността държавите членки могат да обмислят вземането на мерки за засилване на конкуренцията при предоставянето на услуги за отчитане на разпределението и по този начин да спомогнат за това да се гарантира, че всички разходи, поемани от крайните ползватели, са разумни.

↓ 2018/2002 съображение 33 (адаптиран)

(76) ~~До 25 октомври 2020 г.~~ Нновоинсталираните топломери и топлинни разпределители следва да дават възможност за дистанционно отчитане, за да се осигури често и икономически ефективно подаване на информация за потреблението. ⊠ Разпоредбите на ⌫~~Измененията на Директива 2012/27/ЕС, въведени с~~ настоящата директива по отношение на измерването на отоплението, охлаждането и топлата вода за битови нужди; отчитането на разпределението и дялово разпределяне на разходите за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди; изискването за дистанционно отчитане; информацията за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди; разходите за достъп до информация за измерването, фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди; и минималните изисквания за информацията за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди, се отнасят само за топлинната енергия, охладителната енергия и топлата вода за битови нужди, подавани от централен източник. Държавите членки имат свободата да решават дали технологиите за дистанционно отчитане от типа „walk-by“ или „drive-by“ трябва да се смятат за устройства с дистанционно отчитане. Устройствата с

дистанционно отчитане не изискват достъп до отделните жилища или помещения, подлежащи на отчитане.

↓ 2018/2002 съображение 34

(77) Държавите членки следва също да имат предвид факта, че успешното внедряване на нови технологии за измерване на потреблението на енергия изисква повече инвестиции в образованието и уменията както за ~~потребителите~~ползвателите, така и за доставчиците на енергия.

↓ 2018/2002 съображение 35

(78) Информацията за фактурирането и годишните отчети са важно средство за информиране на клиентите за тяхното потребление на енергия. Данните за потреблението и цените могат да съдържат и друга информация, която помага на потребителите да сравняват настоящия си договор с други оферти и да използват механизмите за подаване на жалби и за алтернативно разрешаване на спорове. Като се има предвид обаче, че споровете във връзка със сметките често са причина за жалби от страна на потребителите и фактор, който допринася за постоянно ниските нива на удовлетвореност на потребителите и тяхната ниска степен на ангажираност с техните енергийни доставчици, е необходимо сметките да станат по-опростени, по-ясни и по-лесни за разбиране, като същевременно се гарантира, че отделните инструменти, като например информацията относно фактурирането, средствата за информиране и годишните отчети предоставят цялата необходима информация, за да могат потребителите да регулират потреблението си на енергия, да сравняват офертите и да сменят своя доставчик.

↓ 2012/27/ЕС съображение 26

~~При разработването на мерките за подобряване на енергийната ефективност следва да се отчитат ползите и икономиите, свързани с ефективността, които се постигат чрез широко прилагане на разходно ефективни технологични иновации, като например интелигентните измервателни уреди. Ако са инсталирани интелигентни измервателни уреди, тези уреди не следва да се използват от предприятията за неоправдано фактуриране със задна дата.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 27 (адаптиран)

~~Що се отнася до електроенергията и в съответствие с Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия[83], когато въвеждането на интелигентни измервателни уреди получи положителна оценка, поне 80 % от потребителите следва до 2020 г. да бъдат оборудвани с интелигентни измервателни системи. Що се отнася до~~

---

83 ~~ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55.~~

~~природния газ и в съответствие с Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ[84], когато въвеждането на интелигентни измервателни системи получи положителна оценка, държавите членки или посочен от тях компетентен орган следва да изготвят график за въвеждането на интелигентни измервателни системи.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 28 (адаптиран)

~~Употребата на индивидуални измервателни уреди или на топлинни разпределители за измерване на индивидуалното потребление на топлинна енергия в многофамилни сгради, свързани към районна отоплителна система или общо централно отопление, е от полза, когато крайните клиенти разполагат с начини да контролират своето индивидуално потребление. Ето защо използването им има смисъл само в сгради, където радиаторите са снабдени с термостатични радиаторни вентили.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 29 (адаптиран)

~~В някои многофамилни сгради, свързани към районна отоплителна система или общо централно отопление, използването на точни индивидуални топломери би било технически сложно и би струвало скъпо поради факта, че горещата вода, използвана за отопление, влиза в апартаментите и излиза от тях на няколко места. Въпреки това може да се предположи, че индивидуалното отчитане на потреблението на топлинна енергия в многофамилните сгради би било технически възможно, ако монтажът на индивидуални измервателни уреди не изисква подмяна на съществуващите в сградата тръбопроводи за топла вода. В такива сгради отчитането на индивидуалното потребление на топлинна енергия може да се осъществи посредством индивидуални топлинни разпределители, монтирани на всеки радиатор.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 30 (адаптиран)

~~В Директива 2006/32/ЕО от държавите членки се изисква да осигуряват на крайните клиенти индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно отразяват действителното енергопотребление и дават информация за реалния период на потребление. В повечето случаи това изискване подлежи на условието да е технически осъществимо, финансово обосновано и пропорционално спрямо потенциалните икономии на енергия. При все това, когато се прави свързване на нова сграда или основен ремонт на съществуваща сграда, както е посочено в Директива 2010/31/ЕС, винаги следва да бъдат осигурени такива индивидуални измервателни уреди. В Директива 2006/32/ЕО се изисква също на потребителите да бъдат предоставяни ясни сметки въз основа на действителното потребление достатъчно често, за да им се даде възможност да регулират потреблението си на енергия.~~

---

84 ~~ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 31 (адаптиран)

~~В директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО от държавите членки се изисква да осигурят въвеждането на интелигентни измервателни системи за подпомагане на активното участие на потребителите на пазара на доставки на електроенергия и природен газ. Що се отнася до електроенергията, ако се прецени, че въвеждането на интелигентни измервателни уреди е икономически изгодно, поне 80 % от потребителите трябва до 2020 г. да бъдат оборудвани с интелигентни измервателни системи. По отношение на природния газ не е установен краен срок, но се изисква изготвянето на график. Във въпросните директиви се посочва също, че на крайните клиенти трябва да се осигурява надлежно информация относно действителното потребление на електроенергия/природен газ и цените достатъчно често, за да им се даде възможност да регулират потреблението си.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 32 (адаптиран)

~~Разпоредбите относно измерването и фактурирането в директиви 2006/32/ЕО, 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО относно спестяването на енергия имат ограничено въздействие. На много места в Съюза тези разпоредби не доведоха до това потребителите да получават актуална информация за потреблението си на енергия, нито до фактуриране въз основа на действителното потребление с такава честота, която според проучванията е необходима, за да се даде възможност на потребителите да регулират потреблението си на енергия. Недостатъчната яснота на въпросните разпоредби доведе и до многобройни жалби на граждани в секторите на отоплението на помещенията и топлата вода в многофамилните сгради.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 33 (адаптиран)

~~С оглед на утвърждаването на правата на крайните клиенти по отношение на достъпа до информация от измерването и фактурирането на индивидуалното им енергопотребление и като се вземат предвид възможностите, свързани с процеса на въвеждане на интелигентни измервателни системи и на интелигентни измервателни уреди в държавите членки, е важно да се постигне по-голяма яснота на изискванията в правото на Съюза в тази област. Това следва да спомогне за намаляване на разходите по въвеждането на интелигентни измервателни системи, снабдени с функции за насърчаване на спестяването на енергия, и да подкрепи развитието на пазарите за енергийни услуги и за управление на потреблението на енергия. Въвеждането на интелигентни измервателни системи позволява по-често фактуриране въз основа на действителното потребление. Въпреки това съществува необходимост от изясняване на изискванията за достъп до информация и справедливо и точно фактуриране въз основа на действителното потребление в случаите, в които интелигентните измервателни уреди няма да бъдат въведени преди 2020 г., включително по отношение на измерването и фактурирането на индивидуалното потребление на отопление/охлаждане и топла вода в многофамилните сгради, доставяни централно или чрез локални общи системи за отопление/охлаждане, монтирани в такива сгради.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 34 (адаптиран)

(79) При разработване на мерки за подобряване на енергийната ефективност държавите членки следва да вземат под внимание необходимостта от осигуряване на правилното функциониране на вътрешния пазар и последователното прилагане на достиженията на правото на Съюза в съответствие с ⌦ ДФЕС ⌫ ~~Договора за функционирането на Европейския съюз~~.

↓ 2012/27/ЕС съображение 35 (адаптиран)
⇨ нов

(80) Високоефективното комбинирано производство на енергия и ⌦ ефективните ⌫ районни~~те~~ отоплителни и охладителни системи имат значителен потенциал за икономии на първична енергия~~, който като цяло остава неизползван~~ в Съюза. Държавите членки следва да извършат всеобхватни оценки на потенциала за високоефективно комбинирано производство на енергия и за ⌦ ефективни ⌫ районни отоплителни и охладителни системи. Тези оценки следва да бъдат ~~актуализирани по искане на Комисията, за да осигурят на инвеститорите информация относно националните планове за развитие и да допринесат за стабилна и благоприятна за инвестиции среда~~ ⇨ съгласувани с интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата и с дългосрочните стратегии за саниране ⇦. Новите инсталации за производство на електроенергия, както и съществуващите инсталации, които са значително преоборудвани или чието разрешение или лиценз се подновява, следва – след извършване на анализ на разходите и ползите, който показва излишък от гледна точка на съотношението между ползи и разходи – да бъдат оборудвани с високоефективни агрегати за комбинирано производство на енергия, за да се оползотворява отпадната топлина от производството на електроенергия. ⇨ По подобен начин други съоръжения със значително средногодишно количество входяща енергия следва да бъдат оборудвани с технически решения за отвеждане на отпадната топлина от съоръжението, когато анализът на разходите и ползите показва подобряване на отношението между ползите и разходите. ⇦ ~~След това~~ ~~т~~Тази отпадна топлина би могла да се пренася до местата, където е необходима, чрез районните отоплителни мрежи. Обстоятелствата, от които произтича изискване за прилагането на критерии за одобрение, като правило са обстоятелствата, от които произтичат и изискванията за разрешителни по силата на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[85] ~~от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (Директива за емисиите от промишлеността)~~ и за разрешения по силата на ~~Директива 2009/72/ЕО~~ Директива (ЕС) 2019/944.

[85] Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

↓ 2012/27/ЕС съображение 36

(81) Може да се окаже целесъобразно ~~инсталациите за ядрена енергия или~~ инсталациите за производство на електроенергия, предназначени да използват съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, разрешено по силата на Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ~~от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации~~[86], да бъдат разположени на места, на които оползотворяването на отпадната топлина чрез високоефективно комбинирано производство на енергия или чрез захранване на районна отоплителна или охладителна мрежа не е разходно ефективно. Ето защо държавите членки следва да могат да освобождават тези инсталации от задължението за извършване на анализ на разходите и ползите от снабдяването на инсталацията с оборудване, даващо възможност за оползотворяване на отпадната топлина чрез агрегат за високоефективно комбинирано производство на енергия. Следва също да бъде възможно инсталациите за производство на електроенергия през пиковите часове и резервните инсталации за производство на електроенергия, за които се планира да работят по-малко от 1500 експлоатационни часа годишно като плаваща средна стойност, изчислена за период от пет години, да бъдат освободени от задължението да произвеждат и топлинна енергия.

↓ 2012/27/ЕС съображение 37
⇨ нов

(82) Целесъобразно е държавите членки да насърчават въвеждането на мерки и процедури за по-широката употреба на инсталации за комбинирано производство на енергия с обща номинална входяща топлинна мощност по-малко от ~~20~~ ⇨ 5 ⇦ MW с оглед на насърчаването на децентрализирано производство на енергия.

⇩ нов

(83) За да прилагат всеобхватни национални оценки, държавите членки следва да насърчават оценките на потенциала за високоефективно комбинирано производство на енергия и ефективни районни отоплителни и охладителни системи на регионално и местно равнище. Държавите членки следва да предприемат стъпки за насърчаване и улесняване на внедряването на открития потенциал за подобряване на разходната ефективност на високоефективното комбинирано производство на енергия и ефективните районни отоплителни и охладителни системи.

(84) Изискванията относно ефективните районни отоплителни и охладителни системи следва да са съобразени с дългосрочните цели на политиката в областта на климата, със стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и

86 Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).

околната среда и следва да са в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/85. Всички районни отоплителни и охладителни системи следва да се стремят към подобряване на способността си да взаимодействат с други части на енергийната система с цел оптимизиране на използването на енергия и предотвратяване на разхищението на енергия, като използват пълния потенциал на сградите за съхраняване на топлина или студ, включително на излишната топлина от обслужващите съоръжения и близките центрове за данни. Поради тази причина ефективните районни отоплителни и охладителни системи следва да гарантират повишаването на ефективността на първичната енергия и постепенното интегриране на енергията от възобновяеми източници и отпадната топлина или студ. Поради това предвидените с настоящата директива по-строги изисквания за отопление и охлаждане следва да се въвеждат постепенно и да се прилагат в конкретно определени периоди от време и да станат постоянно приложими от 1 януари 2050 г.

↓ 2012/27/ЕС съображение 38 (адаптиран)
⇨ нов

(85) Високоефективното комбинирано производство на енергия ~~следва да се определя въз основа на~~ ⌦ беше определяно от ⌫ икономиите на енергия, постигнати чрез комбинирано производство, вместо от разделното производство на топлинна енергия и електроенергия. ⇨ Изискванията за високоефективно комбинирано производство на енергия следва да са съобразени с дългосрочните цели на политиката в областта на климата. ⇦ Определенията за комбинирано производство на енергия и високоефективно комбинирано производство на енергия, използвани в законодателството на Съюза, не следва да засягат използването на различни определения в националното законодателство за цели, различни от целите на въпросното законодателство на Съюза. За да се постигнат максимални икономии на енергия и за да не се пропускат възможности за такива икономии, следва да се отдели възможно най-голямо внимание на експлоатационните условия на агрегатите за комбинирано производство на енергия.

↓ 2012/27/ЕС съображение 39 (адаптиран)

(86) С оглед да се ~~увеличи~~ ⌦ осигури ⌫ прозрачност~~та~~ за крайния клиент ⌦ и да му се даде възможност ⌫~~, за да бъде той в състояние~~ да избира между електроенергия от комбинирано производство и електроенергия, произведена чрез други технологии, произходът на енергията от високоефективно комбинирано производство следва да бъде гарантиран на основата на хармонизирани референтни стойности на ефективността. Схемите за гарантиране на произхода сами по себе си не предполагат право на ползване на национални механизми за подпомагане. Важно е всички видове електроенергия, получени чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, да могат да бъдат обхванати от гаранции за произход. ~~Следва т~~Гаранциите за произход следва да бъдат разграничавани от заменяемите сертификати.

↓ 2012/27/ЕС съображение 40

(87) Специфичната структура на секторите на комбинираното производство на енергия и на районните отоплителни и охладителни системи, които включват много малки и средни производители, следва да бъде взета под внимание, по-специално при прегледа на административните процедури за получаване на разрешение за изграждане на мощности за комбинирано производство на енергия или свързани с тях мрежи, като се прилага принципът „Мисли първо за малките“.

↓ 2012/27/ЕС съображение 41

(88) Повечето стопански субекти в Съюза са МСП. Те представляват един огромен потенциал за икономии на енергия за Съюза. За да им съдействат да приемат мерки за енергийна ефективност, държавите членки следва да въведат благоприятна нормативна рамка, имаща за цел осигуряване на техническо подпомагане и целенасочена информация за МСП.

↓ 2012/27/ЕС съображение 42 (адаптиран)

~~В Директива 2010/75/ЕС енергийната ефективност е включена сред критериите за определяне на най-добрите налични техники, които следва да служат за отправна точка при определянето на условията на разрешенията за инсталациите, попадащи в обхвата на тази директива, в т.ч. горивните инсталации с обща номинална входяща топлинна мощност от 50 MW или повече. В цитираната директива обаче се дава възможност на държавите членки да не налагат изисквания, свързани с енергийната ефективност, на горивни или други инсталации, изпускащи въглероден диоксид на площадката, за дейностите, посочени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО. Държавите членки биха могли да включват информация за равнищата на енергийна ефективност в докладите си съгласно Директива 2010/75/ЕС.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 43

(89) Държавите членки следва въз основа на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии да формулират правила, уреждащи поемането и споделянето на разходите за свързване към енергийните мрежи и за подсилване на мрежите, както и за техническото адаптиране, необходимо за включване в мрежите на нови производители на електроенергия, използващи високоефективно комбинирано производство на енергия, като вземат предвид насоките и кодексите, разработени в съответствие с Регламент ~~(ЕО) № 714/2009~~ (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета[87] ~~от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на~~

[87] Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54)

~~електроенергия~~[88], както и в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета ~~от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ~~[89]. Производителите на електроенергия от инсталации с високоефективно комбинирано производство на енергия следва да имат възможност да обявят търг за дейностите по свързването. Следва да се улесни достъпът до електроенергийната мрежа на електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство, особено от малките агрегати и микроагрегатите за комбинирано производство на енергия. В съответствие с член ~~93~~, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/944~~2009/72/ЕО~~ и член 3, параграф 2 от Директива 2009/73/ЕО държавите членки могат да налагат на предприятията, опериращи в електроенергийния и газовия сектор, задължения за обществени услуги, включително такива, които са свързани с енергийната ефективност.

⇩ нов

(90) Необходимо е да се въведат разпоредби, свързани с фактурирането, единичното звено за контакт, извънсъдебното уреждане на спорове, енергийната бедност и основните договорни права, с цел те да бъдат приведени в съответствие, когато е целесъобразно, със съответните разпоредби относно електроенергията съгласно Директива (ЕС) 2019/944, за да се засили защитата на потребителите и да се даде възможност на крайните клиенти да получават по-честа, ясна и актуална информация за своето потребление на енергия за отопление, охлаждане или топла вода за битови нужди, както и да регулират своето потребление на енергия.

(91) Повишена защита на потребителите следва да се гарантира чрез наличието на ефективни и независими механизми за извънсъдебно разрешаване на спорове за всички потребители, като например омбудсман по енергийните въпроси, орган за защита на потребителите или регулаторен орган. Затова държавите членки следва да въведат бързи и ефективни процедури за обработка на жалби.

⇩ нов

(92) Следва да бъде признат приносът на общностите за енергия от възобновяеми източници съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета[90] и на гражданските енергийни общности съгласно Директива (ЕС) 2019/944 за постигане на целите на Европейския зелен пакт и Плана във връзка с целта в областта на климата за 2030 г. Поради това държавите членки следва да разгледат и насърчат ролята на общностите за енергия от възобновяеми източници и гражданските енергийни общности. Тези общности могат да помогнат на държавите членки да постигнат целите на настоящата директива

88 ~~ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15.~~

89 Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).

90 Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

чрез повишаване на енергийната ефективност на местно равнище или на равнището на домакинствата. Те могат да предоставят права на потребителите и да ги включат в процеса, да позволят на определени групи битови клиенти, включително в селските и отдалечените райони, да участват в проекти и интервенции за енергийна ефективност. Енергийните общности могат да подпомогнат борбата с енергийната бедност чрез улесняване на проекти за енергийна ефективност, намаляване на потреблението на енергия и по-ниски тарифи за доставка.

(93) Следва да бъде признат приносът на обслужването на едно гише или подобни структури като механизми, които могат да дадат възможност на множество целеви групи, включително граждани, МСП и публични органи, да разработват и изпълняват проекти и мерки, свързани с прехода към чиста енергия. Този принос може да включва предоставяне на технически, административни и финансови консултации и помощ, улесняване на необходимите административни процедури или на достъпа до финансовите пазари, или насоки за националната и европейската правна рамка, включително правилата и критериите за възлагане на обществени поръчки, както и таксономията на ЕС.

(94) Комисията следва да извършва прегледи на въздействието на мерките в подкрепа на разработването на платформи или форуми, като включва *inter alia* органите за европейски социален диалог, за насърчаване на програми за обучение в областта на енергийната ефективност, като предлага и други мерки, ако е целесъобразно. Комисията следва също така да насърчава европейските социални партньори в дискусиите относно енергийната ефективност, особено за уязвимите клиенти и крайните потребители, включително тези, които са в положение на енергийна бедност.

(95) Справедливият преход към неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г. е от основно значение за Европейския зелен пакт. Европейският стълб на социалните права, обявен съвместно от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г., включва енергията сред основните услуги, до които всеки има право на достъп. Следва да се осигури подкрепа за достъпа до такива услуги на нуждаещите се[91].

(96) Необходимо е да се гарантира, че хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, са защитени и за тази цел са им предоставени права да участват активно в намесите и мерките за повишаване на енергийната ефективност и свързаните мерки за защита или информиране на потребителите, които държавите членки прилагат.

(97) Публичното финансиране, достъпно на национално равнище и на равнището на Съюза, следва да бъде стратегически инвестирано в мерки за подобряване на енергийната ефективност, по-специално в полза на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и тези, които живеят в социални жилища. Държавите членки следва да се възползват от всяка финансова вноска, която биха могли да получат от социалния фонд за климата [Регламент за социалния

---

[91] ЕССП, принцип 20 „Достъп до основни услуги“: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_bg

фонд за климата], и от приходите по квоти от схемата на ЕС за търговия с емисии. Тези финансови средства ще подпомогнат държавите членки да изпълнят своето задължение да прилагат мерки за енергийна ефективност и политически мерки съгласно задължението за икономии на енергия като приоритет сред уязвимите клиенти и хората, засегнати от енергийна бедност, което може да включва живеещите в селски и отдалечени райони.

(98) Националните схеми за финансиране следва да бъдат допълнени от подходящи схеми за по-добра информация и техническа и административна помощ и по-лесен достъп до финансиране, което ще позволи най-доброто използване на наличните средства, особено от хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища.

(99) Държавите членки следва да предоставят права и защита на всички хора еднакво, независимо от техния пол, възраст, увреждане, раса или етнически произход, сексуална ориентация, религия или убеждения, и да гарантират, че лицата, които са най-засегнати или изложени на по-голям риск да бъдат засегнати от енергийна бедност или които са изложени в най-голяма степен на неблагоприятните последици от енергийната бедност, са защитени по подходящ начин. Освен това държавите членки следва да гарантират, че мерките за енергийна ефективност не задълбочават съществуващите неравенства, особено по отношение на енергийната бедност.

↓ 2012/27/ЕС съображение 44 (адаптиран)

~~Оптимизацията на потреблението е важен инструмент за подобряване на енергийната ефективност, тъй като тя повишава значително възможностите на потребителите или на трети страни, определени от тях, да предприемат действия във връзка с информацията относно потреблението и фактурирането, като по този начин се осигурява механизъм за намаляване или изместване на потреблението, водещ до енергоспестяване както при крайното потребление, така и — чрез по-оптималното ползване на мрежите и производствените мощности — при производството, преноса и разпределението на енергия.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 45
⇨ нов

(100) ~~Оптимизацията на потреблението може да се базира на реакцията на крайните клиенти на ценовите сигнали или на автоматизирано управление на сградите. Условията и достъпът до оптимизация на потреблението следва да се подобрят, в т.ч. за крайните потребители на дребно. С оглед продължаване на въвеждането на интелигентни енергийни мрежи държавите членки следва да гарантират възможност за националните енергийни регулаторни органи да осигуряват чрез мрежовите тарифи и разпоредби стимулиране за подобряване на енергийната ефективност и подкрепа за динамично ценообразуване за мерките за оптимизация на потреблението от крайните клиенти. Наред с производството следва да се осъществява интегрирането на пазара и осигуряването на равни пазарни възможности за ресурсите при потреблението (натоварване при доставката и потреблението). Освен това~~ ⇨Държавите членки следва да гарантират възприемане на интегриран подход от страна на националните

енергийни регулаторни органи, който да включва потенциалните енергоспестявания в сектора на енергийните доставки и при крайното потребление. ⇨ Без да се засягат сигурността на доставките, пазарната интеграция и предварителните инвестиции в морски електропреносни мрежи, необходими за разгръщане на добива на енергия от възобновяеми източници от разположени в морето инсталации, националните регулаторни органи в областта на енергетиката следва да гарантират, че принципът „енергийната ефективност на първо място“ се прилага в процесите на планиране и вземане на решения и че мрежовите тарифи и разпоредбите стимулират подобренията в енергийната ефективност. Държавите членки следва също така да гарантират, че операторите на преносни и разпределителни системи вземат предвид принципа „енергийната ефективност на първо място“. Това ще помогне на операторите на преносни и разпределителни системи да вземат по-добри решения в областта на енергийната ефективност и пределните разходи за набавяне на ресурси на потреблението, както и по отношение на екологичното и социалното въздействие на различните планове за инвестиции в мрежите и тяхната експлоатация. Подобен подход изисква да се замени тясната перспектива на икономическата ефективност с търсенето на максимална полза за обществото в по-широк аспект. Принципът „енергийната ефективност на първо място“ следва по-специално да се прилага при изработването на сценарии за разширяване на енергийната инфраструктура, при които решенията, свързани с реакцията на потреблението, биха могли да бъдат осъществими алтернативи и трябва да бъдат правилно оценени, като това следва да се превърне в неразделна част от оценката на проектите за планиране на мрежи. Прилагането на този принцип следва да бъде проверявано от националните регулаторни органи.⇦

🡻 2012/27/ЕС съображение 46
⇨ нов

(101) Следва да се осигурят достатъчен брой доказани професионалисти, компетентни в областта на енергийната ефективност, за да се гарантира ефективното и своевременно изпълнение на настоящата директива, напр. по отношение на спазването на изискванията за енергийни обследвания и прилагането на схемите за задължения за енергийна ефективност. Ето защо държавите членки следва да въведат схеми за сертифициране ⇨ и/или еквивалентни схеми за придобиване на квалификация и подходящо обучение ⇦ на доставчиците на енергийни услуги, енергийни обследвания и други мерки за подобряване на енергийната ефективност ⇨ в тясно сътрудничество със социалните партньори, обучаващите институции и други съответни заинтересовани страни. Схемите следва да се оценяват на всеки четири години, считано от декември 2024 г., и при необходимост да се актуализират, за да се гарантира необходимото ниво на компетентност на доставчиците на енергийни услуги, лицата, извършващи енергийни обследвания, енергийните ръководители и монтажниците на строителни елементи. ⇦

↓ 2012/27/ЕС съображение 47 (адаптиран)
⇨ нов

(102) Необходимо е да продължи развитието на пазара за енергийни услуги, за да се осигури ~~присъствието~~както ~~на~~ търсене, така и ~~на~~ предлагане на такива услуги. ~~За тази цел може да допринесе~~ ~~н~~Наличието на прозрачност, напр. чрез съставяне на списъци на ⇨ сертифицирани ⇦ доставчици~~те~~ на енергийни услуги~~,~~ ⇨ , както и наличието на ⇦ ~~За стимулиране на търсенето могат да спомогнат и~~ примерни~~те~~ договори, обменът на най-добри практики и наличието на насоки~~, по-специално за~~⇨ допринасят съществено за разгръщането на енергийните услуги и ⇦ сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат ⌦ и могат да спомогнат също за стимулиране на търсенето ⌫ ⇨ и за повишаване на доверието в доставчиците на енергийни услуги ⇦. ~~Както и при други разновидности на договореностите за финансиране от трети страни,~~ П~~п~~олучателят на енергийна услуга по договора за енергоспестяване с гарантиран резултат избягва инвестиционните разходи, като използва част от финансовата стойност на икономиите на енергия, за да изплати инвестицията, направена изцяло или частично от трета страна. ⇨ Това може да спомогне за привличането на частен капитал, който е от ключово значение за повишаване на темповете на саниране на сгради в Съюза, за привличане на експертен опит на пазара и за създаване на иновативни бизнес модели. Поради това за нежилищни сгради с полезна разгъната застроена площ над 1000 m2 следва да се изисква да се оценява възможността за използване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат за целите на санирането. Това е стъпка напред, за да се повиши доверието в дружествата за енергийни услуги и да се проправи пътят за увеличаване на тези проекти в бъдеще. ⇦

⇩ нов

(103) Предвид амбициозните цели за саниране през следващото десетилетие в контекста на съобщението на Комисията, озаглавено „Вълна на саниране“, е необходимо да се засили ролята на независимите пазарни посредници, включително на обслужването на едно гише или подобни механизми за подкрепа, за да се стимулира пазарното развитие по отношение на търсенето и предлагането и да се насърчи сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат за целите на санирането както на частни, така и на обществени сгради. Местните енергийни агенции биха могли да играят ключова роля в това отношение и да идентифицират и подкрепят създаването на потенциални посредници или доставчици на обслужване на едно гише.

(104) Сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат все още е изправено пред значителни пречки в редица държави членки поради оставащите регулаторни и нерегулаторни пречки. Поради това е необходимо да се обърне внимание на неяснотите в националните законодателни рамки, липсата на експертен опит, особено по отношение на тръжните процедури, и конкуриращите се заеми и безвъзмездни средства.

(105) Държавите членки следва да продължат да подкрепят публичния сектор при сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, като предоставят примерни договори, в които са взети предвид наличните европейски

или международни стандарти, насоките за възлагане на обществени поръчки и Ръководството за статистическо третиране на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат[92], публикувано през май 2018 г. от Евростат и Европейската инвестиционна банка, по отношение на третирането на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат в държавните сметки, които предоставят възможности за преодоляване на оставащите регулаторни пречки пред тези договори в държавите членки.

↓ 2012/27/ЕС съображение 48 (адаптиран)
⇨ нов

~~(106)~~ ⇨ Държавите членки предприеха мерки за установяване и преодоляване на регулаторните и нерегулаторните пречки. ⇦Необходимо е ⇨ обаче ⇦ да бъдат ~~установени и отстранени~~ ⇨ увеличени усилията за отстраняване на ⇦регулаторните и нерегулаторните пречки пред използването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и ~~други видове~~ договорености за финансиране от трети страни~~ на инвестиции за~~ ⇨, които спомагат за постигането на ⇦ икономии на енергия. Тези пречки включват счетоводни правила и практики, които не позволяват инвестициите и годишните финансови икономии в резултат на мерките за подобряване на енергийната ефективност да бъдат адекватно отразени в счетоводните отчети за целия жизнен цикъл на инвестицията. ~~Препятствията пред санирането на съществуващия сграден фонд, произтичащи от разпределяне на стимулите между различните заинтересовани участници, също следва да бъдат преодолени на национално равнище.~~

⇩ нов

(107) Държавите членки използваха националните планове за действие за енергийна ефективност (НПДЕЕ) за 2014 г. и 2017 г., за да докладват за напредъка при премахването на регулаторните и нерегулаторните пречки в областта на енергийната ефективност по отношение на разделените стимули между собствениците и наемателите или между собствениците на сгради или обособени части от сгради. Въпреки това държавите членки следва да продължат да работят в тази посока и да използват потенциала за енергийна ефективност в контекста на статистическите данни на Евростат за 2016 г., предвид факта, че над четиридесет процента от европейците живеят в апартаменти, а над тридесет процента от европейците са наематели.

---

92 https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1

↓ 2012/27/ЕС съображение 49 (адаптиран)
⇨ нов

(108) Държавите членки и регионите следва да бъдат насърчени да използват пълноценно ⇨ европейските фондове, налични в МФР и инструмента Next Generation EU, включително Механизма за възстановяване и устойчивост, ⇦ ~~структурните фондове и Кохезионния фонд~~ ⌦ фондовете на политиката на сближаване ⌫⇨ , Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Фонда за справедлив преход, както и финансовите инструменти и техническата помощ, предоставяни по линията на InvestEU, ⇦ за стимулиране на ⇨ частните и публичните ⇦ инвестициите в мерки за подобряване на енергийната ефективност. Инвестициите в енергийна ефективност са с потенциал да допринесат за икономически растеж, заетост, иновации и намаляване на енергийната бедност на домакинствата, поради което дават положителен принос към икономическото, социалното и териториалното сближаване ⇨ и екологосъобразно възстановяване ⇦. Потенциалните области за финансиране включват мерки за енергийна ефективност в обществените и жилищните сгради, както и осигуряване на нови умения за насърчаване на заетостта в сектора на енергийната ефективност. ⇨ Комисията ще осигури полезни взаимодействия между различните инструменти за финансиране, по-специално фондовете със споделено и с пряко управление (като централно управляваните програми „Хоризонт Европа“ или LIFE), както и между безвъзмездни средства, заеми и техническа помощ, за да се увеличи максимално техният лостов ефект върху частното финансиране и тяхното въздействие върху постигането на целите на политиката за енергийна ефективност. ⇦

↓ 2012/27/ЕС съображение 50 (адаптиран)

(109) Държавите членки следва да насърчават използването на финансови механизми за постигане на целите на настоящата директива. Тези финансови механизми биха могли да включват финансови вноски и глоби за неизпълнение на определени разпоредби на настоящата директива; средства, отпуснати за енергийна ефективност съгласно член 10, параграф 3 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[93]; средства, предвидени за енергийна ефективност в ⌦ европейските фондове и програми, ⌫ ~~многогодишната финансова рамка, по-специално по линия на Кохезионния фонд, структурните фондове и фондовете за развитие на селските райони,~~ както и по линия на целеви европейски финансови инструменти като Европейския фонд за енергийна ефективност.

[93] Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

↓ 2012/27/ЕС съображение 51

(110) Финансовите механизми могат да се основават, когато е целесъобразно, на средства, предвидени за енергийна ефективност от проектните облигации на Съюза; средства, отпуснати за енергийна ефективност от Европейската инвестиционна банка и други европейски финансови институции, по-специално Европейската банка за възстановяване и развитие и Банката за развитие към Съвета на Европа; средства, предмет на ливъридж във финансови институции; национални ресурси, в т.ч. чрез създаване на регулаторни и фискални рамки за насърчаване на осъществяването на инициативи и програми за енергийна ефективност; приходи от годишното разпределено количество емисии в съответствие с Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[94].

↓ 2012/27/ЕС съображение 52

(111) Финансовите механизми биха могли по-специално да използват тези вноски, ресурси и приходи, за да създадат условия и да насърчат инвестиране на частен капитал, по-специално от институционални инвеститори, като същевременно се прилагат критерии за предоставяне на средства, които да осигуряват постигането на екологични и на социални цели; да използват иновационни финансови механизми (напр. гаранции по заеми за частен капитал, гаранции по заеми с цел насърчаване сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, безвъзмездни средства, субсидирани заеми и целеви кредитни линии, системи за финансиране от трети страни), които намаляват рисковете при проекти за енергийна ефективност, и да дадат възможност за разходно ефективно саниране на сгради дори за домакинства с ниски и средни доходи; да бъдат свързани с програми или агенции, които ще обединяват и ще оценяват качеството на проектите за енергоспестяване, ще предоставят техническа помощ, ще насърчават пазара на енергийни услуги и ще спомагат за появата на търсене на такива услуги сред потребителите.

↓ 2012/27/ЕС съображение 53

(112) Финансовите механизми биха могли също така да предоставят подходящи ресурси в подкрепа на програми за обучение и сертифициране, чрез които се усъвършенстват и акредитират умения в сферата на енергийната ефективност; да предоставят ресурси за научни изследвания и демонстрация и за ускоряване на навлизането на технологии с малък мащаб и микротехнологии за производство на енергия и за оптимизиране на свързването на тези генератори на енергия към преносната мрежа; да бъдат свързани с програми за предприемане на действия за насърчаване на енергийната ефективност във всички жилища с цел

94 Решение № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно усилията на държавите-членки за намаляване на техните емисии на парникови газове, необходими за изпълнение на ангажиментите на Общността за намаляване на емисиите на парникови газове до 2020 г. (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 136).

предотвратяване на енергийната бедност и за стимулиране на собствениците, които отдават жилища под наем, да направят имотите си възможно най-енергоефективни; да предоставят подходящи ресурси за подпомагане на социалния диалог и определянето на стандарти, които имат за цел подобряване на енергийната ефективност и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

↓ 2012/27/ЕС съображение 54
⇨ нов

(113) Наличните ⇨ програми за финансиране, ⇦ финансови инструменти ~~на Съюза~~ и иновативни~~те~~ финансови механизми на Съюза следва да се използват за практическо постигане на целта за подобряване на енергийните характеристики на сградите на публичните органи. Във връзка с това държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО при разработването на такива механизми на доброволна основа и като се отчитат националните бюджетни правила.

↓ 2012/27/ЕС съображение 55
(адаптиран)

(114) При реализирането на целта за подобряване на енергийната ефективност ~~с 20 %~~ Комисията ~~ще трябва~~⌦ следва ⌫ да наблюдава въздействието на ~~новите~~ ⌦ значимите ⌫ мерки върху Директива 2003/87/ЕО за установяване на схемата на Съюза за търговия с квоти за емисии (СТЕ) с цел да се запазят стимулите в системата на търговия с емисии, които възнаграждават инвестициите в икономика с ниска въглеродна интензивност и подготвят секторите на СТЕ за необходимите в бъдеще иновации. Ще бъде необходимо Комисията да извършва наблюдение на въздействието върху промишлените отрасли, които са изложени на съществен риск от изтичане на въглерод, както е определено в Решение 2014/746/ЕС на Комисията[95] ~~Решение 2010/2/ЕС на Комисията от 24 декември 2009 г. за определяне, съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, на списък с отрасли и подотрасли, за които се смята, че са изложени на съществен риск от изтичане на въглерод~~[96], за да се гарантира, че тази директива насърчава тези отрасли, а не пречи на развитието им.

↓ 2012/27/ЕС съображение 56
(адаптиран)

~~Директива 2006/32/ЕО изисква от държавите членки да приемат и да се стремят до 2016 г. да постигнат общо национално индикативно ниво на енергийни спестявания от 9 %, което да бъде постигнато чрез енергийни услуги и други мерки за повишаване на~~

---

95 Решение на Комисията 2014/746/ЕС от 27 октомври 2014 г. за определяне, съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, на списък с отрасли и подотрасли, за които се смята, че са изложени на съществен риск от изместване на въглеродни емисии, за периода 2015—2019 г. (ОВ L 308, 29.10.2014 г., стр. 114).

96 ~~ОВ L 1, 5.1.2010 г., стр. 10.~~

~~енергийната ефективност. В директивата се посочва, че след втория план за енергийна ефективност, приет от държавите членки, ако е приложимо и необходимо, се изпращат предложения на Комисията за допълнителни мерки, включително за удължаване на срока за осъществяване на целите. Ако заключенията на даден доклад са, че напредъкът по отношение на националните индикативни цели, заложени в директивата, е недостатъчен, предложенията трябва да се отнасят до равнището и характера на целите. В оценката на въздействието, придружаваща настоящата директива, се констатира, че държавите членки са на път да изпълнят целта от 9 % — която е значително по-малко амбициозна от приетата впоследствие цел за постигане до 2020 г. на 20 % икономии на енергия — и поради това не е необходимо да се предприемат действия във връзка с равнището на целите.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 57 (адаптиран)

~~Програмата „Интелигентна енергия – Европа“, създадена с Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамкова програма за конкурентоспособност и иновации (2007 — 2013 г.)[97], е от ключово значение за създаването на благоприятна среда за правилното прилагане на политиките на Съюза за устойчива енергетика чрез премахване на пазарни пречки, като недостатъчната осведоменост и капацитет на участниците на пазара и институциите, техническите или административните пречки на национално равнище пред правилното функциониране на вътрешния енергиен пазар или недостатъчно развитите пазари на труда, за да се отговори на предизвикателството, свързано с икономиката с ниска въглеродна интензивност. Много от тези пречки са все така актуални.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 58 (адаптиран)

~~За да се използва значителният потенциал за икономии на енергия на продуктите, свързани с енергопотреблението, следва да бъде ускорено и разширено изпълнението на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението[98] и Директива 2010/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно посочването на консумацията на енергия и други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, на етикети и в стандартна информация за продуктите[99]. Следва да се даде предимство на продуктите, предлагащи най-висок потенциал за икономии на енергия, установени в работния план относно екологосъобразното проектиране, а също и на преразглеждането на някои от съществуващите мерки, ако е целесъобразно.~~

---

97 ~~ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15.~~

98 ~~ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.~~

99 ~~ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 1.~~

🡻 2012/27/ЕС съображение 59 (адаптиран)

~~С цел изясняване на условията, съгласно които държавите членки могат да определят изисквания за енергийните характеристики по Директива 2010/31/ЕС, като при това се спазва Директива 2009/125/ЕО и мерките за изпълнение на същата директива, Директива 2009/125/ЕО следва да бъде съответно изменена.~~

🡻 2018/2002 съображение 36 (адаптиран)
⇨ нов

(115) Мерките на държавите членки следва да бъдат подкрепени от добре проектирани и ефективни финансови инструменти на Съюза ⌦ по линията на програмата InvestEU ⌫ ~~, като например европейските структурни и инвестиционни фондове, Европейския фонд за стратегически инвестиции~~ и чрез финансиране от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), които следва да подкрепят инвестициите в енергийната ефективност на всички етапи от енергийната верига и да използват цялостен анализ на разходите и ползите с помощта на модел на диференцирани сконтови проценти. Финансовата подкрепа следва да се съсредоточи върху икономически ефективните методи за повишаване на енергийната ефективност, което ще доведе до намаляване на енергийното потребление. ЕИБ и ЕБВР, съвместно с националните насърчителни банки, следва да изготвят, създават и финансират програми и проекти, специално предназначени за сектора за енергийна ефективност, включително за домакинствата, засегнати от енергийна бедност.

⇩ нов

(116) Междусекторното законодателство предоставя стабилна основа за защита на потребителите за широка гама от съществуващи енергийни услуги и вероятно ще продължи да се развива. Въпреки това следва да бъдат ясно установени някои основни договорни права на потребителите. На потребителите следва да бъде предоставена ясна и недвусмислена информация за правата им по отношение на енергийния сектор.

(117) Повишена защита на потребителите се гарантира чрез наличието на ефективни и независими механизми за извънсъдебно уреждане на спорове за всички потребители, като например енергиен омбудсман, орган за защита на потребителите или регулаторен орган. Затова държавите членки следва да въведат бързи и ефективни процедури за обработка на жалби.

🡻 2018/2002 съображение 38 (адаптиран)
⇨ нов

(118) За да може да се оцени ефективността на ~~Директива 2012/27/ЕС, изменена с~~ настоящата директива, следва да бъде ⌦ определено ⌫ ~~въведено~~ изискване за провеждане на общ преглед на тази директива и за представяне на доклад до

Европейския парламент и до Съвета до 28 февруари ⇨ 2027 ⇦ ~~2024~~ г. Този преглед следва да ~~се съсредоточи след глобалния преглед на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата през 2023 г., за да се~~ позволи необходимото привеждане в съответствие~~ с този процес~~, като се вземат предвид икономическото развитие и развитието в областта на иновациите.

↓ 2018/2002 съображение 39 (адаптиран)

(119) Местните и регионалните органи следва да получат водеща роля при разработването, проектирането, изпълнението и оценката на мерките, предвидени в ⌦ настоящата директива ⌫ ~~Директива 2012/27/ЕС~~, за да могат да предприемат правилните действия във връзка със специфичните особености на своя климат, култура и общество.

↓ 2018/2002 съображение 40 (адаптиран) ⇨ нов

(120) С оглед на техническия прогрес и нарастващия дял на възобновяемите енергийни източници в електроенергийния сектор следва да бъде преразгледан приетият коефициент по отношение на икономиите, изразени в kWh електроенергия, така че да отразява измененията в коефициента на първичната енергия (PEF) при производството на електроенергия ⇨ и други енергоносители ⇦ . Изчисленията на PEF при производството на електроенергия, отразяващи енергийния микс, се базират на средни годишни стойности. При ~~генерирането~~производството на електроенергия и топлинна енергия в ядрени централи се използва методът на отчитане на „физическото съдържание на енергия“, а при ~~генерирането~~производството на електроенергия и топлинна енергия от изкопаеми горива и биомаса – методът на отчитане на „ефективността при техническото преобразуване на енергия“. За енергията от негорими възобновяеми източници методът представлява използването на директна еквивалентност, на базата на подхода на „пълната първична енергия“. При ~~когенерацията~~комбинирано производство на енергия, за да се изчисли делът на първичната енергия, използвана за електроенергия, се прилага методът, посочен в приложение II към ⌦ настоящата директива ⌫ ~~Директива 2012/27/ЕС~~. Използва се средно, а не маргинално за пазара състояние~~, а не състояние при маргинална (нова) инсталация~~. Приема се, че ефективността на преобразуването е 100 % за негоримите възобновяеми енергийни източници, 10 % за геотермалните електроцентрали и 33 % за ядрените електроцентрали. Изчислението на общата ефективност при ~~когенерацията~~комбинирано производство на енергия се прави въз основа на най-актуалните данни от Евростат. По отношение на границите на системата PEF е 1 за всички енергийни източници. Стойността на PEF се отнася за 2018 г. и се базира на данните от най-актуалната версия на референтния сценарий в модела PRIMES за 2015 г. и 2020 г. коригирана с данните от Евростат до 2016 г. Анализът обхваща държавите членки и Норвегия. Данните за Норвегия се базират на данните на Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия.

↓ 2018/2002 съображение 41

(121) Не следва да се декларират икономиите на енергия, дължащи се на прилагане на правото на Съюза, освен ако не се дължат на мярка, която надхвърля изисквания минимум във въпросния правен акт на Съюза, било чрез определяне на по-амбициозни изисквания за енергийна ефективност на равнище държави членки, било чрез по-широко прилагане на мярката. Сградите имат значителен потенциал за допълнително увеличаване на енергийната ефективност, а саниране на сгради представлява съществен и дългосрочен елемент с мащабни икономии за увеличаване на икономиите на енергия. Поради това е необходимо да се изясни, че е възможно да бъдат декларирани всички икономии на енергия, произтичащи от мерки за насърчаване на санирането на съществуващи сгради, при условие че те надвишават икономиите, които биха настъпили при липсата на съответната мярка на политиката, и ако държавата членка докаже, че задължената, участващата или изпълняващата страна действително е допринесла за постигане на декларираните икономии на енергия.

↓ 2018/2002 съображение 42 (адаптиран)

(122) В съответствие със Стратегията за енергиен съюз и принципите за по-добро регулиране следва да се отдаде по-голямо значение на правилата за наблюдение и проверка на прилагането на схеми за задължения за енергийна ефективност и на алтернативни мерки на политиката, включително на изискването за проверка на статистически представителна извадка от мерки. В ~~Директива 2012/27/ЕС, изменена с~~ настоящата директива, представителна извадка със статистически значим дял на мерките за подобряване на енергийната ефективност следва да се разбира като изискваща определянето на подмножество статистическа популация от въпросните мерки за икономии на енергия по такъв начин, че то вярно да отразява цялата популация от всички мерки за икономии на енергия и по този начин да дава възможност за обосновани заключения относно достоверността по отношение на всички мерки.

↓ 2018/2002 съображение 43
⇨ нов

(123) Енергията, генерирана върху или във сгради посредством технологии за енергия от възобновяеми източници, води до намаление на количеството на доставяната енергия от изкопаеми горива. Намаляването на енергийното потребление и използването на енергия от възобновяеми източници в сградния сектор представляват важни мерки за намаляване на енергийната зависимост на Съюза и на емисиите на парникови газове, особено с оглед на определените амбициозни цели за 2030 г. в областта на климата и енергетиката, както и на поетия глобален ангажимент в контекста на Парижкото споразумение. За целите на техните задължения за кумулативни икономии на енергия държавите членки могат да отчитат~~, където е приложимо,~~ икономиите на енергия от ⇨ мерки на политиката, насърчаващи технологии на основата на ⇦ възобновяеми ~~източници, генерирана върху или във сгради и използвана в самите сгради~~⇨ източници ⇦ , за да изпълнят собствените си изисквания за икономии

на енергия ⇨ в съответствие с методиката за изчисляване, предоставена в настоящата директива ⇦. ⇨ Икономиите на енергия от мерки на политиката, свързани с използването на директно изгаряне на изкопаеми горива, не следва да се отчитат. ⇦

⇩ нов

(124) Някои от промените, въведени с настоящата директива, може да изискват последващо изменение на Регламент (ЕС) 2018/1999, за да се осигури съгласуваност между двата правни акта. Новите разпоредби, свързани главно с определянето на националните вноски, механизмите за преодоляване на разликите и задълженията за докладване, следва да бъдат рационализирани и прехвърлени в посочения регламент при неговото изменение. Възможно е да се наложи някои разпоредби на Регламент (ЕС) 2018/1999 също да бъдат преразгледани предвид промените, предложени в настоящата директива. Допълнителните изисквания за докладване и наблюдение не следва да създават нова успоредна система за докладване, а да се подчиняват на съществуващата рамка за наблюдение и докладване съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999.

(125) За да се насърчи практическото прилагане на настоящата директива на национално, регионално и местно равнище, Комисията следва да продължи да подкрепя обмена на опит относно практики, сравнителен анализ, дейности за изграждане на контакти, както и иновативни практики посредством онлайн платформа.

🡻 2012/27/ЕС съображение 60 (адаптиран)

~~Тъй като целта на настоящата директива, а именно да се постигне до 2020 г. целта на Съюза за подобряване на енергийната ефективност с 20 % и да се създадат условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след 2020 г., не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, без да се предприемат допълнителни мерки за енергийна ефективност, и може да се постигне по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.~~

🡻 2018/2002 съображение 45 (адаптиран)
⇨ нов

(126) Доколкото целите на настоящата директива, а именно ~~до 2020 г.~~ да се постигн~~ат целитее~~ целта на Съюза за подобряване на енергийната ефективност ~~с 20 % и с поне 32,5 % до 2030 г.~~ и да се създадат условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност ~~след тези дати~~ ⇨ и постигане на климатична неутралност ⇦, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на действието могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в

същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

↓ 2012/27/ЕС съображение 61 (адаптиран)

(127) За да се позволи адаптиране към техническия прогрес и промени в съотношението на дяловете на енергийните източници, на Комисията следва да се делегират правомощия в съответствие с член 290 от ⌦ ДФЕС ⌫ ~~Договора за функционирането на Европейския съюз~~ да приема актове относно преразглеждането на хармонизираните референтни стойности на ефективността, установени въз основа на ⌦ настоящата директива ⌫ ~~Директива 2004/8/ЕО~~, както и относно стойностите, методите за изчисление, приетия коефициент за първична енергия и изискванията в приложенията към настоящата директива. ~~От особено значение е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе необходимите консултации, включително на експертно равнище. При подготвянето и съставянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременно, своевременно и подходящо предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.~~

↓ 2018/2002 съображение 37 (адаптиран)

(128) ~~За да се осигури възможност да бъдат актуализирани приложенията към Директива 2012/27/ЕС и хармонизираните референтни стойности, е необходимо да се разшири обхватът на делегираните правомощия на Комисията.~~ От особено значение е Комисията да проведе подходящи консултации по време на подготвителната работа, включително на експертно равнище, и тези консултации да се проведат в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[100]. В частност, за да се гарантира равноправното участие в подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи по същото време като експертите на държавите членки и техните експерти системно имат достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, които се занимават с подготовката на делегираните актове.

↓ 2012/27/ЕС съображение 62

(129) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ~~от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за~~

---

[100] ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

~~контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията~~[101].

↓ 2012/27/ЕС съображение 63 (адаптиран)

~~Всички съществени разпоредби от директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО следва да бъдат отменени, с изключение на член 4, параграфи 1 — 4 от последната и приложения I, III и IV към Директива 2006/32/ЕО. Последните посочени разпоредби следва да продължат да се прилагат до крайния срок за постигане на целта от 9 %. Член 9, параграфи 1 и 2 от Директива 2010/30/ЕС, в който се предвижда задължение за държавите членки да се стремят да възлагат поръчки само за такива продукти, които са от най-високия клас енергийна ефективност, следва да бъде заличен.~~

↓ 2012/27/ЕС съображение 64 (адаптиран)

~~Задължението да се транспонира настоящата директива в националното законодателство следва да бъде ограничено само до онези разпоредби, които представляват значителна промяна в сравнение с Директива 2004/8/ЕО и Директива 2006/32/ЕО. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не се променят, произтича от посочените директиви.~~

⇩ нов

(130) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство следва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с предходната директива. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от предходната директива.

↓ 2012/27/ЕС съображение 65 (адаптиран)
⇨ нов

(131) Настоящата директива ~~не следва да засяга~~ ⇨ не засяга ⇦ задълженията на държавите членки по отношение на сроковете за транспониране в националното законодателство ~~и за прилагане~~ на ⌦ директивите, посочени приложение XV, част Б ⌫~~Директива 2004/8/ЕО и Директива 2006/32/ЕО.~~

[101] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

↓ 2012/27/ЕС съображение 66 (адаптиран)

~~В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано;~~

↓ 2012/27/ЕС

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ЦЕЛИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Член 1

Предмет и обхват

↓ 2018/2002 член 1, точка 1 (адаптиран)
⇨ нов

1. С настоящата директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, за да се гарантира постигането на ~~водещите цели~~ ⌦ целта ⌫ на Съюза в областта на енергийната ефективност ~~от 20 % за 2020 г. и от най-малко 32,5 % за 2030 г.,~~ и ~~се създават условия~~ ⌦ да се даде възможност ⌫ за допълнителни подобрения на енергийната ефективност ~~след тези дати~~.

В настоящата директива се определят правила, предназначени за ⇨ приоритетно внедряване на енергийната ефективност във всички сектори, ⇦ отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на неефективността на пазара, които препятстват ефективността на доставките и потреблението на енергия.~~,~~ ~~и~~ ⌦ В нея също така ⌫ се предвижда въвеждането на индикативни национални ~~цели и~~ приноси за енергийна ефективност съответно за ~~2020 г. и~~ 2030 г.

Настоящата директива допринася за прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“, ⇨ r по този начин допринася за изграждането на Съюза като приобщаващо, справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика ⇦.

↓ 2012/27/ЕС

2. Изискванията, посочени в настоящата директива, представляват минимални изисквания и не препятстват държавите членки да запазят или въведат по-строги мерки.

Тези мерки следва да са съвместими с правото на Съюза. В случай че националното законодателство предвижда по-строги мерки, държавите членки нотифицират Комисията за това законодателство.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „енергия“ означава всички форми на енергийни продукти, горива, топлинна енергия, енергия от възобновяеми източници, електроенергия или всяка друга форма на енергия съгласно определението в член 2, буква г) от Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета ~~от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор~~[102];

⇩ нов

2) „енергийната ефективност на първо място“ означава „енергийната ефективност на първо място“, както е определено в член 2, точка 18 от Регламент (ЕС) 2018/1999;

3) „енергийна система“ означава система, която е проектирана предимно за предоставяне на енергийни услуги с цел задоволяване на нуждите в секторите на крайното потребление под формата на топлина, горива и електроенергия;

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

4~~2~~) „първично енергийно потребление“ означава брутното ⇨ количество достъпна енергия ⇦ ~~вътрешно потребление~~, с изключение на ⇨ международните морски бункери, крайното ⇦ неенергийно~~то~~ ⇨ потребление ⇦ ~~ползване~~ ⇨ и използването на топлина от околната среда ⇦;

5~~3~~) „крайно енергийно потребление“ означава цялата енергия, доставена на промишлеността, транспорта ⇨ (включително потреблението на енергия в международното въздухоплаване) ⇦, домакинствата, ⇨ публичните и частните ⇦ услуги~~те, и~~ селското стопанство ⇨ , горското и рибното стопанство и други крайни ползватели (крайни ползватели на енергия). То изключва потреблението на енергия от международните морски бункери, топлина от околната среда и доставки за сектора на преобразуване на енергия, енергийния сектор и загубите при пренос и разпределение (прилагат се определенията от приложение А към Регламент (ЕО) № 1099/2008) ⇦ ~~То изключва доставките за сектора на преобразуване на енергия и самите отрасли на енергетиката~~;

6~~4~~) „енергийна ефективност“ означава съотношението между изходното количество производителност, услуга, стока или енергия спрямо вложеното количество енергия;

---

[102] Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор (ОВ L 304, 14.11.2008 г., стр. 1)

7~~5~~) „икономии на енергия“ означава количеството спестена енергия, определено чрез измерване и/или преценка за потреблението преди и след прилагането на мярка за повишаване на енергийната ефективност, като същевременно се осигурява нормализиране на външните условия, които оказват въздействие върху потреблението на енергия;

8~~6~~) „подобряване на енергийната ефективност“ означава повишаване на енергийната ефективност в резултат на технологични, поведенчески и/или икономически промени;

9~~7~~) „енергийна услуга“ означава материалната изгода, полза или стока, получени при съчетаване на енергията с технология за енергийна ефективност или с действие, което може да обхваща експлоатацията, поддръжката и контрола, необходими за осигуряване на услугата, която се предоставя въз основа на договор и е доказано, че при нормални обстоятелства води до подлежащо на проверка и измерване или на преценка подобряване на енергийната ефективност ~~и/~~или до икономии на първична енергия;

10~~8~~) „публични органи“ означава „~~договарящи органи~~възлагащи органи“ съгласно определението в Директива 2014/24/ЕС~~2004/18/ЕО~~ на Европейския парламент и на Съвета[103] ~~от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите по възлагане на договори за обществени поръчки, договори за обществени доставки и договори за обществени услуги~~[104];

~~9) „централна администрация“ означава всички административни ведомства, чиято компетентност обхваща цялата територия на държава членка;~~

11~~10~~) „разгъната използваема застроена площ“ означава застроената площ на сграда или на част от сграда, в която енергията се използва за регулиране на параметрите на вътрешния въздух;

⇩ нов

12) „възлагащи органи“ означава възлагащи органи, както са определени в член 6, параграф 1, член 2, параграф 1 и член 3, параграф 1 съответно от Директива 2014/23/ЕС, Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС;

13) „възложители“ означава възложители, както са определени в съответно в Директива 2014/23/ЕС, Директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС;

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

14~~11~~) „система за енергийно управление“ означава набор от взаимосвързани или взаимодействащи елементи от план, в който е формулирана цел за енергийна ефективност и стратегия за постигането на тази цел ⇨, включително наблюдението на действителното потребление на енергия, действията,

---

103 Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

104 ~~ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.~~

предприети за увеличаването на енергийната ефективност и измерването на напредъка ⇦;

15~~12~~) „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от Европейския комитет по стандартизация, Европейския комитет за електротехническа стандартизация или Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията и предоставен за обществено ползване;

16~~13~~) „международен стандарт“ означава стандарт, приет от Международната организация по стандартизация и предоставен за обществено ползване;

17~~14~~) „задължена страна“ означава енергоразпределително предприятие, ~~или~~ предприятие за продажба на енергия на дребно⇨ или оператор на преносна система ⇦, ~~което е обвързано~~които са обвързани от националните схеми за задължения за енергийна ефективност, посочени в член 8~~7~~;

18~~15~~) „изпълняваща страна“ означава правно образувание с правомощия, предоставени от правителствен или друг публичен орган, да разработва, управлява или оперира схема за финансиране от името на държавен или друг публичен орган;

19~~16~~) „участваща страна“ означава предприятие или публичен орган, които са се ангажирали да постигнат определени цели по силата на доброволно споразумение или които попадат в обхвата на инструмент на националната регулаторна политика;

20~~17~~) „изпълнителен публичен орган“ означава публичноправен орган, който отговаря за осъществяването или наблюдението на данъчното облагане на енергията или емисиите на въглероден диоксид, финансовите схеми и инструменти, фискалните стимули, стандарти и норми, схемите за етикетиране на енергийната ефективност, образованието или обучението;

21~~18~~) „мярка на политиката“ означава регулаторен, финансов, фискален или доброволен инструмент, или инструмент за предоставяне на информация, официално въведен и прилаган в държава членка с цел създаване на спомагателна рамка, изискване или стимул за участниците на пазара да предоставят и закупуват енергийни услуги и да предприемат други мерки за подобряване на енергийната ефективност;

22~~19~~) „отделно действие“ означава действие, което води до подлежащи на проверка и измерване или на преценка подобрения на енергийната ефективност и което се предприема в резултат на мярка на политиката;

23~~20~~) „енергоразпределително предприятие“ означава физическо или юридическо лице, включително оператор на разпределителна система, отговарящо за транспортирането на енергия с оглед тя да бъде доставена на крайни клиенти или до разпределителни станции, продаващи енергия на крайни клиенти;

24~~21~~) „оператор на разпределителна система“ означава „оператор на разпределителна система“ съгласно определението в ⌦ член 2, точка 29 от ⌫ Директива (ЕС) 2019/944~~2009/72/ЕО~~ ⇨ по отношение на електроенергията, ⇦ и съответно ⌦ член 2, точка 6 от ⌫ Директива 2009/73/ЕО ⇨ по отношение на природния газ ⇦;

25~~22~~) „предприятие за продажба на енергия на дребно“ означава физическо или юридическо лице, което продава енергия на крайни клиенти;

26~~23~~) „краен клиент“ означава физическо или юридическо лице, което купува енергия за свое собствено крайно потребление;

27~~24~~) „доставчик на енергийни услуги“ означава физическо или юридическо лице, което предоставя енергийни услуги или ~~други~~ мерки за подобряване на енергийната ефективност в инсталация или помещения на краен клиент;

28~~25~~) „енергийно обследване“ означава систематична процедура с цел получаване на адекватна информация за ~~съществуващия~~ профил на потреблението на енергия на дадена сграда или група от сгради, на промишлено или търговско съоръжение или инсталация или на частна или обществена услуга, за идентифициране и количествено определяне на ⌦ възможности за разходно ефективни ⌫ ~~икономически ефективните възможности за~~ икономии на енергия ⇨, за идентифициране на потенциала за разходно ефективно използване или производство на енергия от възобновяеми източници ⇦и за докладване на резултатите;

~~26)~~ ~~„малки и средни предприятия“ или „МСП“ означава предприятия съгласно определенията в дял I от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определенията за микро-, малки и средни предприятия[105]; категорията микро-, малки и средни предприятия е съставена от предприятия, които наемат под 250 души и които имат годишен оборот, ненадвишаващ 50 милиона евро, и/или са с общ годишен балансов отчет, ненадвишаващ 43 милиона евро;~~

29~~27~~) „сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат“ означава договорно споразумение между бенефициера и доставчика на мярка за подобряване на енергийната ефективност, обект на проверки и наблюдение по време на целия срок на действие на договора, като съгласно това споразумение ~~инвестициите~~ ~~(~~трудът, доставките или услугите, вложени~~)~~ в тази мярка, се изплащат по отношение на договорно гарантирано равнище на подобряване на енергийната ефективност или друг договорен критерий във връзка с енергийните характеристики, напр. финансови икономии;

30~~28~~) „интелигентна измервателна система“ означава ~~електронна система, която може да измерва потреблението на енергия, като предоставя повече информация от традиционен измервателен уред, и може да предава и да получава данни посредством форма на електронна комуникация~~ ⇨ „интелигентна измервателна система“, както е определена в Директива (ЕС) 2019/944 ⇦;

31~~29~~) „оператор на преносна система“ означава „оператор на преносна система“, както е определено в ⌦ член 2, точка 35 от ⌫ Директива (ЕС) 2019/944~~2009/72/ЕО~~ и ~~съответно~~ Директива 2009/73/ЕО ⇨ , съответно за електроенергия и газ⇦;

32~~30~~) „комбинирано производство на енергия“ означава едновременното производство, в рамките на един процес, на топлинна енергия и електроенергия или механична енергия;

---

105 ~~ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.~~

33~~31~~) „икономически оправдано търсене“ означава търсене, което не превишава нуждите от отопление или охлаждане и което иначе би било задоволено при пазарни условия чрез процеси на производство на енергия, различни от комбинираното производство на енергия;

34~~32~~) „полезна топлинна енергия“ означава топлинната енергия, произведена чрез процес на комбинираното производство на енергия и използвана за задоволяване на икономически оправдано търсене на отопление или охлаждане;

35~~33~~) „електроенергия от комбинирано производство на енергия“ означава електроенергия, произведена чрез процес, свързан с произвеждане на полезна топлинна енергия, и изчислена в съответствие с методиката, посочена в приложение III~~I~~;

36~~34~~) „високоефективно комбинирано производство на енергия“ означава комбинирано производство на енергия, отговарящо на критериите, посочени в приложение III~~II~~;

37~~35~~) „обща ефективност“ означава годишната сума на произведената електроенергия и механична енергия и произведената полезна топлинна енергия, разделена на количеството гориво, използвано за производството на топлинна енергия чрез процес на комбинирано производство на енергия и за брутното производство на електроенергия и механична енергия;

38~~36~~) „съотношение електроенергия/топлинна енергия“ означава съотношението на електроенергията от комбинирано производство на енергия спрямо полезната топлинна енергия, когато се работи при пълен режим на комбинирано производство на енергия, като се използват експлоатационните данни на конкретния агрегат;

39~~37~~) „агрегат за комбинирано производство на енергия“ означава агрегат, който може да работи в режим на комбинирано производство на енергия;

40~~38~~) „малък агрегат за комбинирано производство на енергия“ означава агрегат за комбинирано производство на енергия с инсталирана ~~електрогенерираща~~ мощност под 1 MW_e;

41~~39~~) „микроагрегат за комбинирано производство на енергия“ означава агрегат за комбинирано производство на енергия с максимална ~~електрогенерираща~~ мощност под 50 kW_e;

~~40) „съотношение на застроената площ“ означава съотношението на застроената площ спрямо общата площ на дадена територия;~~

42~~41~~) „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ означава районни отоплителни или охладителни системи, ~~използващи поне 50 % възобновяема енергия, 50 % отпадна топлина, 75 % топлинна енергия от комбинирано производство на енергия или 50 % от съчетание на такава енергия и топлина~~ ⇨ които отговарят на критериите, посочени в член 24 ⇦;

43~~42~~) „ефективно отопление и охлаждане“ означава вариант на отопление и охлаждане, който в сравнение с основен сценарий, отразяващ обичайни условия на работа, измеримо намалява вложената първична енергия, необходима за осигуряване на една единица доставена енергия в границите на съответната система по разходно ефективен начин, съгласно оценката в анализа на разходите и ползите, посочен в настоящата директива, като се вземе

предвид енергията, необходима за извличане, преобразуване, транспорт и разпределение;

4443) „ефективно индивидуално отопление и охлаждане“ означава индивидуален вариант за осигуряване на отопление и охлаждане, който в сравнение с ефективните районни отоплителни и охладителни системи измеримо намалява вложената първична енергия от невъзобновяеми източници, необходима за осигуряване на една единица доставена енергия в границите на съответната система, или изисква влагане на същото количество първична енергия от невъзобновяеми източници, но на по-ниска цена, като се вземе предвид енергията, необходима за извличане, преобразуване, транспорт и разпределение;

⇩ нов

45) „център за данни“ означава конструкция или група от конструкции, предназначени за централизирано поместване, свързване и експлоатация на мрежово телекомуникационно оборудване, предоставящи хранилище за данни, услуги за обработка и пренос, наред с всички съоръжения и инфраструктури за разпределяне на енергията и контрол на околната среда, както и нивата на устойчивост и сигурност, необходими за осигуряване на желаната разполагаемост на услугата.

🡻 2012/27/ЕС
⇨ нов

4644) „значително преоборудване“ означава преоборудване, разходите за което надхвърлят 50 % от инвестиционните разходи за съпоставим нов агрегат;

4745) „доставчик на агрегирани услуги“ ~~означава доставчик на потребителски услуги, съчетаващ множество краткотрайни натоварвания при потребителя, които се продават или обявяват на търг на организирани енергийни пазари~~ ⇨ означава „независим доставчик на услуги по агрегиране“, както е определено в член 2, точка 19 от Директива (ЕС) 2019/944 ⇦.

⇩ нов

49) „енергийна бедност“ означава състояние, в което дадено домакинство няма достъп до съществени енергийни услуги, които са в основата на един нормален жизнен и здравен стандарт, включително адекватно отопление, охлаждане, осветление и енергия за домакински уреди, в съответния национален контекст и при наличната социална политика и други значими политики.

50) „краен ползвател“ означава физическо или юридическо лице, закупуващо топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, или физическо или юридическо лице, което се помещава в отделна сграда или в обособена част в многофамилна или многофункционална сграда, снабдявана с топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, като то самото няма пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.

52) „разделени стимули“ означава липсата на справедливо и обосновано разпределение на финансовите задължения и ползи, свързани с инвестициите в енергийна ефективност, между засегнатите участници, например между собствениците и наемателите или между различните собственици на обособени части от дадена сграда, или собствениците и наемателите или между различните собственици на обособени части от многофамилни или многофункционални сгради.

Член 3

Принцип „енергийната ефективност на първо място“

1. В съответствие с принципа „енергийната ефективност на първо място“ държавите членки гарантират, че енергийната ефективност се взема предвид при решенията в областта на планирането, политиката и значителните инвестиции, свързани със следните сектори:

а) енергийни системи и

б) неенергийни сектори, когато те влияят на потреблението на енергия и енергийната ефективност.

2. Държавите членки гарантират, че прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ се проверява от съответните органи, когато решенията в областта на политиката, планирането и инвестициите подлежат на изисквания за одобряване и наблюдение.

3. При прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ държавите членки:

а) насърчават и, когато се изискват оценки на разходите и ползите, осигуряват прилагането на методики за такива оценки, които позволяват да се вземат предвид по-широките ползи за обществото, които носят енергийно ефективните решения;

б) посочват субект, който е отговорен за наблюдението и прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ и въздействията на решенията в областта на планирането, политиката и инвестициите върху потреблението на енергия и енергийната ефективност;

в) докладват на Комисията в рамките на докладите за напредъка по интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 по какъв начин принципът е бил вземан предвид при националните и регионалните решения в областта на планирането, политиката и значителните инвестиции, свързани с националните и регионалните енергийни системи.

↓ 2012/27/ЕС

Член ~~4~~3

Цели за енергийна ефективност

⇩ нов

1. Държавите членки гарантират колективно намаляване на потреблението на енергия с поне 9 % през 2030 г. в сравнение с прогнозите на референтния сценарий от 2020 г., така че крайното енергийно потребление на Съюза да не надхвърля 787 Mtoe, а първичното енергийно потребление — 1023 Mtoe през 2030 г.[106].

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

2~~1~~. Всяка държава членка определя ~~индикативна национална цел за~~ ⇨ национален принос към ⇦ енергийната ефективност ⌦ при крайното и ⌫~~, основана или на~~ първичното енергийно потребление, ~~или на крайното енергийно потребление, на първичните или крайните икономии на енергия, или на енергийната интензивност~~ ⇨ с оглед да бъде постигната колективно задължителна за Съюза цел, определена в параграф 1 ⇦. Държавите членки съобщават на Комисията ~~тези цели~~⇨ този принос, заедно с ориентировъчна прогноза за неговото развитие, ⇦ ~~в съответствие с член 24, параграф 1 и приложение XIV, част 1~~⇨ като част от актуализациите на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, както е посочено в член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие с процедурата, определена тях ⇦. При това ~~те~~⌦ държавите членки ⌫ ~~изразяват посочените цели като абсолютно равнище на първично енергийно потребление и крайно енергийно потребление през 2020 г.~~⇨ използват формулата, определена в приложение I към настоящата директива ⇦ и обясняват как и въз основа на какви данни са ~~направени изчисленията~~⇨ изчислени приносите ⇦.

⇩ нов

Държавите членки предоставят също дяловете на секторите на крайното потребление на енергия в общото потребление на енергия, както е определено в Регламент (ЕО) № 1099/2008 относно статистиката за енергийния сектор, включително на промишления, жилищния, обслужващия и транспортния сектор, в рамките на своя принос към енергийната ефективност. Прогнозите за потреблението на енергия в

[106] Целта на Съюза в областта на енергийната ефективност за 2030 г. първоначално беше определена и изчислена на основата на прогнозите от референтния сценарий от 2007 г. като базов сценарий. Промяната в методиката на Евростат за изчисляване на енергийния баланс и подобренията в следващите моделирани прогнози налагат промяна на базовия сценарий. Като се използва същият подход за определяне на целта, т.е. като се сравнява тя с прогнози за бъдещето от базовия сценарий, амбицията на целта на Съюза в областта на енергийната ефективност за 2030 г. се определя чрез сравнение с прогнозите за 2030 г. на основата на референтния сценарий от 2020 г., които отразяват националните приноси от отделните НПЕК. Съгласно този актуализиран базов сценарий Съюзът ще трябва да увеличи своята амбиция относно енергийната ефективност с най-малко 9 % през 2030 г. в сравнение с нивото на усилия съгласно референтния сценарий от 2020 г. Новият начин на изразяване на равнището на амбиция на целите на Съюза не засяга действителното равнище на необходимите усилия.

сектора на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) също се посочват.

↓ 2012/27/ЕС
⇨ нов

При определяне на ~~тези цели~~⇨ този принос ⇦ държавите членки вземат под внимание:

↓ 2013/12/ЕС член 1 и приложение .а
⇨ нов

а) че потреблението на енергия на Съюза през ⇨ 2030 ⇦ ~~2020~~ г. не трябва да надвишава ~~1483~~⇨ 787 Mtoe за крайната енергия или 1023 ⇦ Mtoe ⇨ за първичната ⇦~~за първичната енергия и 1086 Mtoe за крайната~~ енергия;

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

б) мерките, предвидени в настоящата директива;

~~в) мерките, приети за постигането на националните цели за икономии на енергия, приети в съответствие с член 4, параграф 1 от Директива 2006/32/ЕО; както и и~~

в~~е~~) други мерки за насърчаване на енергийната ефективност в рамките на държавите членки и на равнището на Съюза;~~.~~

~~При определяне на посочените цели държавите членки могат също да отчетат националните обстоятелства, оказващи въздействие върху първичното енергийно потребление, като например:~~

⇩ нов

г) всички значими фактори, засягащи усилията за подобряване на ефективността, като например:

i) общото равнище на амбицията, необходимо за постигане на целите в областта на климата;

ii) равноправното разпределяне на усилията в Съюза;

iii) енергийната интензивност на икономиката;

↓ 2012/27/ЕС

iv~~г~~) оставащия потенциал за спестяване на енергия по разходно ефективен начин;

⇩ нов

д) други национални обстоятелства, засягащи потреблението на енергия, по-специално:

↓ 2012/27/ЕС
⇨ нов

i~~б~~) развитието на БВП и прогнозите за него;

ii~~в~~) промените във вноса и износа на енергия ⇨ , развитието на енергийния микс и внедряването на нови устойчиви горива ⇦;

iii~~г~~) разработването на всички възобновяеми енергийни източници, ядрената енергия, улавянето и съхранението на въглероден диоксид;

iv) декарбонизацията на енергийно интензивните производства.

~~д) ранните действия.~~

↓ 2013/12/ЕС член 1 и приложение .б (адаптиран)

~~2. До 30 юни 2014 г. Комисията прави оценка на постигнатия напредък и преценява дали има вероятност Съюзът да постигне през 2020 г. потребление на енергия, ненадвишаващо 1483 Mtoe за първичната енергия и/или 1086 Mtoe за крайната енергия.~~

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

~~3. При извършването на прегледа, посочен в параграф 2, Комисията:~~

~~а) сумира индикативните национални цели за енергийна ефективност, за които са докладвали държавите членки;~~

~~б) прави оценка дали сумата от тези цели може да се счита за надеждно указание за това дали Съюзът като цяло е на път да постигне целта си, като взема предвид оценката на първия годишен доклад съгласно член 24, параграф 1 и оценката на националните планове за действие за енергийна ефективност съгласно член 24, параграф 2;~~

~~в) взема предвид допълнителния анализ, произтичащ от:~~

~~i) оценката на напредъка по отношение на потреблението на енергия и на потреблението на енергия във връзка с икономическата дейност на равнището на Съюза, в т.ч. напредъка по отношение на ефективността на енергоснабдяването в държавите членки, които използват за база на индикативните си национални цели крайното енергийно потребление или икономиите на крайна енергия, както и на напредъка, дължащ се на спазването от тези държави членки на глава III от настоящата директива;~~

~~ii) резултатите от моделирането във връзка с бъдещите тенденции в потреблението на енергия на равнището на Съюза;~~

↓ 2013/12/ЕС член 1 и приложение .в (адаптиран)

~~г) сравнява резултатите по букви а) — в) с количеството на енергопотреблението, което би било необходимо за постигане през 2020 г. на~~

~~енергопотребление, ненадвишаващо 1483 Mtoe за първичната енергия и/или 1086 Mtoe за крайната енергия.~~

↓ 2019/504 член 1

~~5. Всяка държава членка определя индикативни национални приноси в областта на енергийната ефективност за постигане на целите на Съюза за 2030 г. съгласно член 1, параграф 1 от настоящата директива в съответствие с членове 4 и 6 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета[107]. При определянето на този принос държавите членки отчитат, че енергийното потребление в Съюза през 2030 г. не трябва да надхвърля 1128 Mtoe за първичната енергия и/или 846 Mtoe за крайната енергия. Държавите членки уведомяват Комисията относно тези приноси като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, съгласно посоченото във, и в съответствие с, процедурата по член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999.~~

⇩ нов

3. Когато въз основа на своята оценка съгласно член 29, параграфи 1 и 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 Комисията стигне до заключението, че постигнатият напредък във връзка с приносите в областта на енергийната ефективност не е достатъчен, държавите членки, които са над индикативните си криви, посочени в параграф 2 от настоящия член, осигуряват прилагането в срок от една година след датата на получаване на оценката на Комисията на допълнителни мерки, които ще осигурят връщането им към предвидения график по отношение на постигането на техните приноси за енергийна ефективност. Тези допълнителни мерки включват следните мерки, без да се ограничават единствено до тях:

а) национални мерки, осигуряващи допълнителни икономии на енергия, включително по-силна подкрепа за разработването на проекти за прилагане на инвестиционни мерки за енергийна ефективност;

б) увеличаване на задължението за икономии на енергия, определено в член 8;

в) адаптиране на задължението за публичния сектор;

г) внасяне на доброволна финансова вноска в националния фонд за енергийна ефективност, както е посочено в член 25, или друг финансов инструмент за подобряване на енергийната ефективност, като годишните финансови вноски се равняват на инвестициите, необходими за достигане на индикативната крива.

---

[107] ~~Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).~~

Когато дадена държава членка е над индикативната си крива, посочена в параграф 2 от настоящия член, тя включва в своя интегриран национален доклад за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 обяснение за начина, по който ще покрие разликата, за да гарантира постигането на своя национален принос в областта на енергийната ефективност.

Комисията оценява дали националните мерки, посочени в настоящия параграф, са достатъчни за постигане на целите на Съюза в областта на енергийната ефективност. Когато Комисията сметне, че националните мерки не са достатъчни, тя предлага по целесъобразност мерки и упражнява своите правомощия на равнището на Съюза, за да гарантира по-специално постигането на конкретните цели на Съюза за 2030 г. в областта на енергийната ефективност.

4. До 31 декември 2026 г. Комисията оценява всички промени в методиката, засягащи данните, докладвани съгласно Регламент (ЕО) № 1099/2008 относно статистиката за енергийния сектор, в методиката за изчисляване на енергийния баланс и в енергийните модели за европейското енергийно потребление и, ако е необходимо, предлага технически корекции в изчисленията на целите на Съюза за 2030 г. с оглед да се запази равнището на амбиция, определено в параграф 1 от настоящия член.

↓ 2018/2002 член 1, точка 2

~~6. Комисията извършва оценка на водещите цели на Съюза за енергийна ефективност за 2030 г., установени в член 1, параграф 1, с оглед представянето на законодателно предложение до 2023 г., за да могат тези цели да бъдат преразгледани в посока нагоре в случай на съществени намаления на разходите, възникнали в резултат на икономическото или технологичното развитие, или, когато е необходимо, за да се изпълнят международните ангажименти на Съюза за декарбонизация.~~

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

ГЛАВА II

~~*ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОПОТРЕБЛЕНИЕТО*~~ ⌦ *РОЛЯТА НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР КАТО ОБРАЗЕЦ* ⌫

⇩ нов

Член 5

Водеща роля на публичния сектор в областта на енергийната ефективност

1. Държавите членки гарантират, че общото крайно потребление на енергия на всички публични органи, взети заедно, намалява с най-малко 1,7 % годишно в сравнение с годината X-2 (като X е годината, в която настоящата директива влиза в сила).

Държавите членки могат да вземат предвид климатичните различия в границите на своята територия, когато изчисляват крайното енергопотребление на своите публични органи.

2. Държавите членки включват в своите национални планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 списък на публичните органи, които допринасят за изпълнението на задължението, посочено в параграф 1 от настоящия член, размера на намалението на енергопотреблението, което трябва да бъде постигнато от всяка от тях, и мерките, които планират да използват за постигането му. Като част от своите интегрирани национални доклади в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки докладват на Комисията за постигнатото годишно намаление на крайното енергопотребление.

3. Държавите членки гарантират, че регионалните и местните органи въвеждат конкретни мерки за енергийна ефективност в своите планове за декарбонизация, след като се консултират със заинтересованите страни и обществеността, включително конкретните групи, изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея, като например жени, лица с увреждания, възрастни хора, деца и лица с малцинствен расов или етнически произход.

4. Държавите членки подкрепят публичните органи при разгръщането на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително на регионално и местно равнище, като предоставят насоки, насърчават изграждането на компетентност и възможностите за обучение и поощряват сътрудничеството между публичните органи.

5. Държавите членки насърчават публичните органи да вземат под внимание въглеродните емисии през целия жизнен цикъл на своите инвестиционни и политически дейности.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран) ⇨ нов

Член 6~~5~~

Ролята на образец на сградите на публичните органи

1. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[108], всяка държава членка прави необходимото, така че ~~от 1 януари 2014 г.~~ ⇨ най-малко ⇦ 3 % от разгънатата застроена площ на отопляваните или охлаждани сгради, притежавана ~~и ползвана от нейната централна администрация~~⇨ от публични органи ⇦, да се санира всяка година с оглед на това ⇨ съответните сгради да бъдат преобразувани поне ⇦ ~~да се постигнат поне минималните изисквания за енергийните характеристики~~ ⇨ в почти нулевоенергийни сгради ⇦, ~~определени от съответната държава членка в приложение на~~⌦ в съответствие с ⌫ член ~~4~~ ⇨ 9 ⇦ от Директива 2010/31/ЕС.

Когато обществени институции заемат сграда, която не е тяхна собственост, те упражняват договорните си права, доколкото е възможно, за да насърчат собственика на сградата да санира сградата, превръщайки я в почти нулевоенергийна сграда в съответствие с член 9 от Директива 2010/31/ЕС. При сключването на нов договор за

---

108 Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

наемане на сграда, която не е тяхна собственост, публичните органи се стремят енергийната ефективност на тази сграда да попада в един от двата най-високи класа, посочени в сертификата за енергийни характеристики.

~~Тези 3 % се изчисляват въз основа на разгънатата застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ над 500 m²~~, ~~притежавани и ползвани от централната администрация на съответната държава членка, които към 1 януари всяка година не отговарят на националните минимални изисквания за енергийните характеристики, въведени съгласно член 4 от Директива 2010/31/ЕС. Посоченият праг се понижава до 250 m²~~, ~~считано от 9 юли 2015 г.~~

~~В случай че държава членка изисква задължението за ежегодно саниране на 3 % от разгънатата застроена площ да обхване и разгънатата застроена площ, притежавана и ползвана от административни ведомства на по-ниско ниво от централната администрация, 3-те процента се изчисляват~~ ⇨ Стойността от най-малко 3 % се изчислява ⇦ въз основа на разгънатата застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ ~~над 500 m², а от 9 юли 2015 г.~~ над 250 m², притежавани и ползвана от ~~централната администрация и от административните ведомства~~ ⇨ публични органи ⇦ на съответните държави членки, които на 1 януари ~~всяка година не отговарят на националните минимални изисквания за енергийните характеристики, определени в изпълнение на член 4 от Директива 2010/31/ЕС~~ ⇨ 2024 г. не са почти нулевоенергийни сгради ⇦.

~~При изпълнение на мерките за цялостно саниране на сградите на централната администрация в съответствие с първа алинея държавите членки могат да решат да разглеждат сградите като цяло, включващо фасадите, оборудването, експлоатацията и поддръжката на тези сгради.~~

~~Държавите членки изискват сградите на централната администрация с най-лоши енергийни характеристики да представляват приоритет от гледна точка на мерките за енергийна ефективност, когато това е разходно ефективно и технически осъществимо.~~

~~2. Държавите членки могат да решат да не въвеждат или да не прилагат изискванията, посочени в параграф 1, за следните категории сгради:~~

~~а) сгради, официално защитени като част от определена среда или поради специфичната им архитектурна или историческа стойност, доколкото изпълнението на някои минимални изисквания за енергийните характеристики би довело до неприемлива промяна на техния характер или външен вид;~~

~~б) сгради, притежавани от въоръжените сили или от централната администрация, които служат за целите на националната отбрана, освен военните общежития или офис сградите за служители на въоръжените сили и други служители, части от националните органи на отбраната;~~

~~в) сгради, използвани за храмове и за религиозни дейности.~~

~~3. Ако държава членка санира над 3 % от разгънатата застроена площ на централната администрация през дадена година, тя може да включи излишъка към годишния процент за саниране за всяка от предходните три или следващите три години.~~

2~~4~~. По изключение в~~В~~ годишния процент за саниране на сградите ~~на централната администрация~~ държавите членки могат да включат нови сгради, ~~ползвани и~~ притежавани в замяна на конкретни сгради на ~~централната администрация~~ ⇨ публични органи ⇦ , разрушени в някоя от предходните две години~~, или на сгради, продадени, разрушени или изведени от употреба през някоя от предходните две години поради по-~~

~~интензивното ползване на други сгради~~. Такива изключения се прилагат само когато те биха довели до по-голяма разходна ефективност и устойчивост по отношение на икономиите на енергия и намаленията на емисиите на CO_2 през целия жизнен цикъл в сравнение със санирането на такива сгради. Общите критерии, методики и процедури за установяване на такива изключения се определят ясно и се публикуват от всяка държава членка.

3~~5~~. За целите на ⇨ настоящия член ⇦ ~~параграф 1 до 31 декември 2013 г.~~ държавите членки ~~изготвят и~~ оповестяват публично списък на отопляваните и/или охлаждани сгради на ~~централната администрация~~ ⇨ публични органи ⇦ с разгъната използваема застроена площ ~~над 500 m² и, считано от 9 юли 2015 г.,~~ над 250 m^2~~, с изключение на сградите, освободени от това изискване въз основа на параграф 2~~. ⇨ Този списък се актуализира поне веднъж годишно. ⇦ Списъкът съдържа ⇨ поне ⇦ следните данни:

а) разгънатата застроена площ в m^2; ~~и~~

б) ⇨ сертификатът за ⇦ енергийните характеристики на всяка сграда ~~или съответните данни за енергията~~ ⇨ , издаден в съответствие с член 12 от Директива 2010/31/ЕС ⇦.

~~6. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС, държавите членки могат да изберат алтернативен подход за параграфи 1 — 5 от настоящия член, при което предприемат други разходно ефективни мерки, в т.ч. основни ремонти и мерки за промяна на поведението на ползвателите, с цел до 2020 г. да се постигне такъв размер на икономии на енергия в отговарящите на условията сгради, притежавани и ползвани от централната им администрация, който да се равнява поне на изискания съгласно параграф 1 размер, за което се докладва ежегодно.~~

~~За целите на алтернативния подход държавите членки могат да прогнозират икономиите на енергия, до които би довело прилагането на параграфи 1 — 4, като използват стандартни стойности за потребление на енергия от референтни сгради на централната администрация преди и след санирането и в съответствие с прогнозната площ на техния сграден фонд. Категориите референтни сгради на централната администрация са представителни за сградния фонд на тази администрация.~~

~~Държавите членки, които избират алтернативния подход, известяват Комисията не по-късно от 31 декември 2013 г. за алтернативните мерки, които възнамеряват да приемат, като показват как биха постигнали равностойно подобряване на енергийните характеристики на сградите от сградния фонд на централната администрация.~~

~~7. Държавите членки насърчават публичните органи, в т.ч. на регионално и локално равнище, и органите за социално жилищно настаняване, чиято дейност се урежда от публичното право, при надлежно отчитане на съответните им компетентности и административно устройство, да:~~

~~а) приемат план за енергийна ефективност, самостоятелен или като част от по-широкообхватен план за климата или околната среда, който да съдържа конкретни цели и действия за икономии на енергия и ефективност, с оглед да следват ролята на образец на сградите на централната администрация, посочена в параграфи 1, 5 и 6;~~

~~б) въведат система за енергийно управление, включително енергийни обследвания, като част от прилагането на своя план;~~

~~в) използват, където е целесъобразно, дружества за енергийни услуги и договори за енергоспестяване с гарантиран резултат за финансиране на~~

~~санирането и да изпълняват планове за поддържане и повишаване на енергийната ефективност в дългосрочен план.~~

Член ~~7~~6

⌦ Обществени поръчки ⌫ ~~Закупуване от публични органи~~

1. Държавите членки правят необходимото ~~централната администрация~~⇨ възлагащите органи и възложителите, когато сключват договори за обществени поръчки и концесии на стойност по-голяма или равна на праговите стойности, определени в член 8 от Директива 2014/23/ЕС, член 4 от Директива 2014/24/ЕС и член 15 от Директива 2014/25/ЕС, ⇦ да закупуват само продукти, услуги, сгради и ⇨ строителни работи ⇦ ~~сгради~~ с високи показатели на енергийна ефективност, ~~доколкото това не противоречи на разходната ефективност, икономическата осъществимост, устойчивостта в по-широк смисъл, техническата пригодност, както и на наличието на достатъчно конкуренция съгласно, посоченото~~ ⌦ в съответствие с изискванията, посочени ⌫ в приложение IV ⌦ към настоящата директива ⌫.

~~Задължението, предвидено в първа алинея, се прилага за договорите за закупуване на продукти, услуги и сгради от публичните органи, доколкото тези договори са на стойност, равна или по-висока от праговете, посочени в член 4 от Директива 2004/18/ЕО.~~

⇩ нов

Държавите членки също така гарантират, че при сключването на договори за обществени поръчки и концесии на стойност, по-голяма или равна на праговите стойности, посочени в първа алинея, възлагащите органи и възложителите прилагат принципа „енергийната ефективност на първо място“, посочен в член 3 от настоящата директива, включително за онези обществени поръчки и концесии, за които не са предвидени специфични изисквания в приложение IV.

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

2. Задължението, посочено в параграф 1, се прилага към договорите на въоръжените сили само дотолкова, доколкото прилагането му не води до конфликт с характера и основната цел на дейността на въоръжените сили. Задължението не се прилага спрямо договори за доставка на военно оборудване, определени в Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ~~от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за договори в областта на строителството и на доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността~~[109].

---

[109] Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 7).

3. ~~Държавите членки насърчават публичните органи, в т.ч. на регионално и местно равнище, при надлежно отчитане на съответните им компетентности и административно устройство, да следват примера на централната си администрация да закупуват само продукти, услуги и сгради с високи показатели на енергийна ефективност.~~ ⇨ Без да се засяга член 24, параграф 4 от настоящата директива, ⇦~~Д~~държавите членки ~~насърчават публичните органи, когато провеждат търгове за договори за услуги със значително енергийно съдържание, да направят~~⇨ гарантират, че възлагащите органи и възложителите извършват ⇦ оценка ~~на възможността за~~⇨ доколко е осъществимо ⇦ сключването на дългосрочни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които водят до дългосрочни икономии на енергия ⇨ , когато възлагат договори за услуги със значително енергийно съдържание. ⇦.

4. Без да се засяга параграф 1, при закупуване на пакет от продукти, обхванат ⌦ напълно ⌫~~като цяло~~ от делегиран акт, приет в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета[110] ~~Директива 2010/30/ЕС~~, държавите членки могат да изискват съвкупната енергийна ефективност да има приоритет пред енергийната ефективност на отделните продукти в пакета, като се закупи пакет от продукти, отговарящ на критерия за принадлежност към най-високия клас на енергийна ефективност.

⇩ нов

5. Държавите членки могат да изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат предвид, когато е целесъобразно, аспекти на устойчивостта, социални или екологични аспекти и аспекти на кръговата икономика в по-широк смисъл в практиките за възлагане на обществени поръчки, с оглед да бъдат постигнати целите на Съюза за декарбонизация и нулево замърсяване. Когато е целесъобразно и в съответствие с изискванията, определени в приложение IV, държавите членки изискват от възлагащите органи и възложителите да вземат предвид критериите на Съюза за екологосъобразни обществени поръчки.

За да се гарантира прозрачност при прилагането на изискванията за енергийна ефективност в процеса на възлагане на обществени поръчки, държавите членки оповестяват публично информация относно въздействието върху енергийната ефективност на договори на стойност, по-висока или равна на праговете, посочени в параграф 1. Възлагащите органи могат да решат да изискват от оферентите да разкриват информация относно потенциала за глобално затопляне на дадена нова сграда през целия неин жизнен цикъл и могат да правят тази информация публично достъпна за договорите, по-специално за нови сгради с разгъната застроена площ, по-голяма от 2000 квадратни метра.

Държавите членки подпомагат възлагащите органи и възложителите при внедряването на изискванията за енергийна ефективност, включително на регионално и местно равнище, като предоставят ясни правила и насоки, включително методики за оценка на разходите за жизнения цикъл и въздействието върху околната среда и свързаните с това разходи, създават центрове за поддръжка на компетентността, насърчават

---

110 Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1)

сътрудничеството между възлагащите органи, включително трансграничното, и използват комбинирани обществени поръчки и цифрови обществени поръчки, когато това е възможно.

6. Държавите членки установяват правните и регулаторните разпоредби и административните практики във връзка с обществените поръчки, годишните бюджети и счетоводството, които са необходими, за да се гарантира, че не се възпрепятстват отделните възлагащи органи да инвестират в подобряване на енергийната ефективност, нито да използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и механизми за финансиране от страна на трети страни въз основа на дългосрочни договори.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

7.~~6)~~ ⇨ Държавите членки премахват регулаторните и нерегулаторните пречки за постигането на енергийна ефективност, по-конкретно по отношение на ⇦ правните и регулаторните разпоредби и административните практики във връзка с ~~публичните покупки~~обществените поръчки, годишните бюджети и счетоводството, с оглед да се гарантира, че отделните публични органи не се ~~въздържат да осъществяват инвестиции за~~възпрепятстват да инвестират в подобряване на енергийната ефективност ~~и свеждане до минимум на очакваните през жизнения цикъл разходи~~, нито да използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и ~~други~~ механизми за финансиране от страна на трети ~~лица~~страни въз основа на дългосрочни договори.

⇩ нов

Държавите членки докладват на Комисията мерките, предприети за премахване на пречките пред подобренията на енергийната ефективност като част от интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

↓ 2018/2002 член 1, точка 3 (адаптиран)
⇨ нов

ГЛАВА III

⌦ *ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОПОТРЕБЛЕНИЕТО* ⌫

Член 8~~7~~

Задължение за икономии на енергия

1. Държавите членки трябва да постигнат кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, които да са равни поне на:

а) нови икономии ежегодно от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. в размер на 1,5 % от обема на годишните продажби на енергия на крайни клиенти, осреднени за последния тригодишен период преди 1 януари 2013 г. Обемите продадена енергия, използвани в транспорта, могат частично или изцяло да се изключат от това изчисление;

б) нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември ~~2030~~ ⇨ 2023 ⇦ г. в размер на 0,8 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г. Чрез дерогация от настоящото изискване Кипър и Малта постигат нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември ~~2030~~ ⇨ 2023 ⇦ г. в размер на 0,24 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.

⇩ нов

в) нови икономии ежегодно от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 1,5 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за тригодишния период преди 1 януари 2020 г.

🡻 2018/2002 член 1, точка 3 (адаптиран)
⇨ нов

Държавите членки решават как да бъде разпределен изчисленият размер на новите икономии във всеки от периодите, посочени в първа алинея, букви а), б) и ⇨ в) ⇦при условие че в края на всеки период на задължения бъдат постигнати общите кумулативни икономии на енергия при крайното потребление.

Държавите членки ~~трябва да продължат~~продължават да постигат нови годишни икономии, в съответствие с ⇨ процента на годишните икономии, посочен в първа алинея, буква в) ⇦ ~~първа алинея, буква б)~~ за десетгодишни периоди след 2030 г.~~, освен ако прегледите от страна на Комисията до 2028 г. и на всеки десет години след това не покажат, че това не е необходимо за постигане на дългосрочните цели на Съюза за 2050 г. в областта на енергетиката и климата.~~

2. Държавите членки постигат размера на изискваните по параграф 1 от настоящия член икономии на енергия или чрез създаване на схема за задължения за енергийна ефективност по член 9~~7a~~, или чрез предприемане на алтернативни мерки на политиката по член 10~~76~~. Държавите членки могат да комбинират схема за задължения за енергийна ефективност и алтернативни мерки на политиката. Държавите членки гарантират, че икономиите в резултат на мерките на политиката, посочени в член 9~~7a~~, член 10~~76~~ и член 28, параграф 11~~20, параграф 6~~, са изчислени в съответствие с приложение V.

⇩ нов

3. Държавите членки прилагат схеми за задължения за енергийна ефективност или алтернативни мерки на политиката, поотделно или в комбинация, или финансирани от национален фонд за енергийна ефективност програми или мерки приоритетно за хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Държавите членки гарантират, че мерките на политиката, прилагани съгласно настоящия член, нямат неблагоприятни последици за тези лица. Когато е приложимо, държавите членки използват по най-добрия възможен начин финансирането, включително публичното финансиране, механизмите за финансиране, установени на равнището на Съюза, и приходите от квоти съгласно член

22, параграф 3, буква б), с цел премахване на неблагоприятните последици и гарантиране на справедлив и приобщаващ енергиен преход.

При разработването на такива мерки на политиката държавите членки вземат предвид и насърчават ролята на общностите за енергия от възобновяеми източници и гражданските енергийни общности в усилията за прилагането на тези мерки на политиката.

Държавите членки постигат определен дял от кумулативните икономии на енергия в групата на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Този дял е най-малко равен на дела на домакинствата, намиращи се в състояние на енергийна бедност, както е оценен в техния национален план в областта на енергетиката и климата, изготвен в съответствие с член 3, параграф 3, буква г) от Регламента относно управлението 2018/1999. Ако дадена държава членка не е нотифицирала дела на домакинствата в състояние на енергийна бедност, както е оценен в националния ѝ план в областта на енергетиката и климата, делът на изискваните кумулативни икономии на енергия при крайното потребление сред групите хора, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, трябва да е най-малко равен на средноаритметичния дял на стойностите на изброените по-долу показатели за 2019 г., като, ако стойността на даден показател за 2019 г. не е налична, се използва стойността, получена чрез линейна екстраполация на наличните стойности на този показател за последните три години:

а) невъзможност да се поддържа домът достатъчно топъл (Евростат, SILC [ilc_mdes01]);

б) просрочени задължения по сметките за комунални услуги (Евростат, SILC, [ilc_mdes07]); и

в) структура на разходите за потребление според квинтилното съотношение на доходите и предназначение на потреблението по COICOP (Евростат, HBS, [hbs_str_t223], данни за [CP045] електроенергия, газ и други горива).

4. Държавите членки включват информация относно приложените показатели, средноаритметичния дял и резултата от мерките на политиката, установени в съответствие с параграф 3 от настоящия член, в актуализациите на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999, в своите следващи интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно членове 3 и 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответните доклади за напредъка в съответствие с член 17 от посочения регламент.

↓ 2018/2002 член 1, точка 3 (адаптиран) ⇨ нов

5. Държавите членки могат да отчитат икономиите на енергия, които произтичат от мерки на политиката, независимо дали са въведени до 31 декември 2020 г. или след тази дата, при условие че тези мерки водят до нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2020 г. ⇨ Икономиите на енергия, постигнати във всеки период на задължения, не се отчитат в размера на изискваните икономии на енергия за предходните периоди на задължения, определени в параграф 1. ⇦

6~~2~~. При условие че държавите членки постигнат поне своето задължение за кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, посочено в параграф 1, първа алинея, буква б), те могат да изчисляват размера на изискваните икономии на енергия ⇨ , посочени в параграф 1, първа алинея, буква б) ⇦ по един или повече от следните начини:

а) като прилагат процент на годишните икономии на енергия върху продажбите на енергия на крайни клиенти или върху крайното енергийно потребление, като средна стойност за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.;

б) като изключват изцяло или частично от базовото изчисление енергията, използвана в транспорта;

в) като използват всяка от възможностите, посочени в параграф 4.

7~~3~~. Когато държавите членки използват ⌦ някоя от ⌫ възможностите, предвидени в параграф 6, ⇨ по отношение на изискваните икономии на енергия, посочени в параграф 1, първа алинея, буква б) ⇦~~букви а), б) или в)~~, те определят:

а) собствения си процент на годишни икономии, който ще бъде използван при изчисляване на кумулативните им икономии на енергия при крайното потребление, което гарантира, че окончателният размер на техните нетни икономии на енергия не е по-нисък от изискваното съгласно параграф 1, първа алинея, буква б); ~~и~~

б) собственото си базово изчисление, което може да изключва изцяло или частично енергията, използвана в транспорта.

8~~4~~. При спазване на параграф 9 всяка държава членка може:

а) да извършва изчислението, изисквано по параграф 1, първа алинея, буква а) като използва стойности в размер на 1 % за 2014 г. и 2015 г.; 1,25 % за 2016 г. и 2017 г.; и 1,5 % за 2018 г., 2019 г. и 2020 г.;

б) да изключва от изчислението всички или част от продажбите на използваната енергия, по обем, по отношение на периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а), или крайното енергийно потребление от промишлените дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, по отношение на периода на задължения, посочен в буква б) от тази алинея;

в) да отчита спрямо размера на изискваните ⇨ по параграф 1, първа алинея, букви а) и б) ⇦ икономии на енергия ~~при крайното потребление~~ икономиите на енергия, постигнати в секторите на преобразуване, разпределение и пренос на енергия, включително чрез ефективни районни отоплителни и охладителни системи, в резултат от изпълнението на изискванията по член 23, параграф 4, буква б), член 24~~14~~, параграф 4 и член 25~~1~~, параграфи 1—10. Държавите членки уведомяват Комисията за мерките на политиката, които са планирани по настоящата буква за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата. Въздействието на тези мерки се изчислява в съответствие с приложение V и се включва в тези планове;

г) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономиите на енергия от нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2008 г., които продължават да оказват въздействие през 2020 г. по отношение на периода на задължения, обхванат от параграф 1, първа

алинея, буква а) и след 2020 г. по отношение на периода, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква б), и които могат да бъдат измерени и проверени;

д) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономиите на енергия, постигнати в резултат на мерки на политиката, при условие че може да се докаже, че тези мерки са довели до отделни действия, осъществени от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2020 г., и водещи до икономии на енергия след 31 декември 2020 г.;

е) да изключва от изчислението на изискваните ⇨ съгласно параграф 1, първа алинея, букви а) и б) ⇦ икономии на енергия, 30 % от проверимото количество енергия за собствени нужди, генерирано върху или във сгради в резултат на мерки на политиката за насърчаване на нови инсталации с технологии за енергия от възобновяеми източници;

ж) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия ⇨ съгласно параграф 1, първа алинея, букви а) и б) ⇦ икономиите на енергия, които надхвърлят изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г., при условие че те са резултат от отделни действия, осъществени в рамките на мерките на политиката по членове 9~~7a~~ и 10~~76~~, нотифицирани от държавите членки в националните им планове за действие за енергийна ефективност и докладвани в докладите им за напредъка в съответствие с член 24.

9~~5~~. Държавите членки прилагат и изчисляват ефекта от избраните опции по параграф 8~~4~~ поотделно за периода~~ите~~ на задължения, посочени в параграф 1, първа алинея, букви а) и б), както следва:

а) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква а) държавите членки могат да използват посоченото в букви а)—г) от параграф 8~~4~~. Всички избрани опции по параграф 4, взети в съвкупност, не надвишават 25 % от размера на икономиите на енергия по параграф 1, първа алинея, буква а);

б) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква б) държавите членки могат да използват посоченото в букви б)—ж) от параграф 8~~4~~, при условие че отделните действия, посочени в буква г) от параграф 4, продължават да имат проверимо и измеримо въздействие след 31 декември 2020 г. Всички използвани опции по параграф 8~~4~~, взети в съвкупност, не водят до намаляване с повече от 35 % на размера на икономии на енергия, изчислени в съответствие с параграфи 6~~2~~ и 7~~3~~.

Независимо от това дали в базовите си изчисления държавите членки изключват изцяло или частично използваната в транспорта енергия или използват някоя от опциите, посочени в параграф 8~~4~~, те гарантират, че изчисленият нетен размер на нови икономии, който трябва да се постигне в крайното енергийно потребление в периода на задължения ⇨ по параграф 1, първа алинея, буква б) ⇦ от 1 януари 2021 г. до 31 декември ~~2030~~ ⇨ 2023 ⇦ г., е не по-малко от стойността, която се получава при прилагане на процента на годишните икономии, посочени в параграф 1, първа алинея, буква б).

10~~6~~. ~~В съответствие с приложение III към Регламент (ЕС) 2018/1999 д~~Държавите членки описват в ⇨ актуализациите на ⇦ своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата ⇨ в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС)

2018/1999, в своите следващи интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата по членове 3 и 7—12 и ⇦ съгласно приложение III към Регламент (ЕС) 2018/1999 ⇨ и в съответните доклади за напредъка ⇦ изчислението на размера на икономии на енергия, които трябва да се постигнат за период на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., посочени в параграф 1, първа алинея, буква б) от настоящия член, и ако е необходимо, обясняват по какъв начин са установени процентът на годишните икономии и базовото изчисление, както и кои от посочените в параграф ~~8~~4 от настоящия член опции са използвани и до каква степен.

⇩ нов

11. Държавите членки нотифицират на Комисията размера на изискваните икономии на енергия, посочени в параграф 1, първа алинея, буква в) и параграф 3 от настоящия член, описание на мерките на политиката, които трябва да се прилагат, за да бъде постигнато общото количество кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, и своите методики за изчисляване в съответствие с приложение V от настоящата директива, като част от актуализациите на своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, както е посочено в член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и в съответствие с процедурата по тези членове. Държавите членки използват образеца за докладване, предоставен от Комисията.

12. Когато въз основа на оценката на интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 29 от Регламент (ЕС) 2018/1999, или на проект или окончателен вариант на актуализацията на последно нотифицирания интегриран национален план в областта на енергетиката и климата съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999, или на оценката на следващите проекти и окончателни варианти на интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 Комисията стигне до заключението, че мерките на политиката в областта на енергетиката не осигуряват постигането на изисквания размер на кумулативните икономии на енергия в края на периода на задължения, тя може да издаде препоръки в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) 2018/1999 до държавите членки, чиито мерки на политиката тя счита за недостатъчни за гарантиране на изпълнението на техните задължения за икономии на енергия.

🡻 2018/2002 член 1, точка 3

~~7. Икономиите на енергия, постигнати след 31 декември 2020 г., не се отчитат в размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.~~

⇩ нов

13. Когато дадена държава членка не е постигнала изискваните кумулативни икономии на енергия при крайното потребление до края на всеки период на задължения, посочен в параграф 1 от настоящия член, тя трябва да постигне оставащите икономии до края на следващия период на задължения, в допълнение към кумулативните икономии на енергия, предвидени за следващия период на задължения.

↓ 2018/2002 член 1, точка 3
⇨ нов

~~8. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, държавите членки, които разрешават на задължените страни да използват възможността, посочена в член 7а, параграф 6, буква б), могат за целите на параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член да отчитат икономиите на енергия, реализирани през всяка отделна година след 2010 г. и преди периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член, все едно че тези икономии на енергия са реализирани след 31 декември 2013 г. и преди 1 януари 2021 г., при условие че са налице всички следни обстоятелства:~~

~~а) между 31 декември 2009 г. и 31 декември 2014 г. схемата за задължения за енергийна ефективност е била в сила във всеки момент и е била включена в първия национален план за действие за енергийна ефективност на държавите членки, предаден съгласно член 24, параграф 2;~~

~~б) икономиите са били генерирани по схемата за задължения;~~

~~в) икономиите са били изчислени в съответствие с приложение V;~~

~~г) годините, за които тези икономии са отчетени като реализирани, са били докладвани в националните планове за действие за енергийна ефективност в съответствие с член 24, параграф 2.~~

~~9. Държавите членки гарантират, че икономиите в резултат на мерките на политиката, посочени в член 7а, член 7б и член 20, параграф 6, са изчислени в съответствие с приложение V.~~

~~10. Държавите членки постигат размера на изискванията по параграф 1 от настоящия член икономии на енергия или чрез създаване на схема за задължения за енергийна ефективност по член 7а, или чрез предприемане на алтернативни мерки на политиката по член 7б. Държавите членки могат да комбинират схема за задължения за енергийна ефективност и алтернативни мерки на политиката.~~

~~11. При разработването на мерките на политиката за изпълнение на задълженията си за постигане на икономии на енергия, държавите членки вземат предвид необходимостта от намаляване на енергийната бедност в съответствие с критериите, определени от тях, и при отчитане на съществуващите практики в тази област, като изискват в подходяща степен дял от мерките за енергийна ефективност в рамките на националните им схеми за задължения за енергийна ефективност, алтернативните мерки на политиката или програмите и мерките, финансирани по линия на националния фонд за енергийна ефективност, да бъдат реализирани приоритетно в уязвими домакинства, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в сгради за социално жилищно настаняване.~~

~~В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки включват в своите интегрирани национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата информация за резултатите от мерките за намаляване на енергийната бедност в контекста на настоящата директива.~~

14~~12~~. ⇨ Като част от актуализациите на своите национални планове в областта на енергетиката и климата и съответните доклади за напредъка, както и на следващите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, нотифицирани

съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999, ⇦ държавите членки доказват, ⇨ като включват при необходимост данни и изчисления: ⇦

а) че в случаите на припокриване на въздействието на мерки на политиката или отделни действия не се извършва двойно отчитане на икономиите на енергия;

⇩ нов

б) как икономиите на енергия, постигнати съгласно параграф 1, първа алинея, букви б) и в), допринасят за постигането на техния национален принос съгласно член 4;

в) че са определени мерки на политиката за изпълнение на тяхното задължение за икономии на енергия, разработени в съответствие с изискванията на настоящия член, и че тези мерки на политиката са допустими и подходящи, за да се гарантира постигането на изискваното количество кумулативни икономии на енергия при крайното потребление до края на всеки период на задължения.

🡻 2018/2002 член 1, точка 4
⇨ нов

Член 9~~7a~~

Схеми за задължения за енергийна ефективност

1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълнят своите задължения за постигане на размера на икономии на енергия по член 8~~7~~, параграф 1 посредством схема за задължения за енергийна ефективност, те гарантират, че задължените страни по параграф 2 от настоящия член, действащи на територията на всяка държава членка, изпълняват своето изискване за кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, посочено в член 8~~7~~, параграф 1, без това да засяга посоченото в член 8~~7~~, параграфи 9~~4~~ и 10~~5~~.

Когато е приложимо, държавите членки могат да решат задължените страни да изпълняват тези икономии, изцяло или частично, като вноска в националния фонд за енергийна ефективност в съответствие с член 28, параграф 11~~20, параграф 6~~.

2. Държавите членки определят, на базата на обективни и недискриминационни критерии, задължени страни измежду ⇨ операторите на преносни системи, ⇦ енергоразпределителните предприятия, предприятията за продажба на енергия на дребно и предприятията за разпределение на транспортни горива или предприятията за продажба на транспортни горива на дребно, действащи на тяхна територия. Размерът на икономиите на енергия, необходим за изпълнение на задължението, се постига от задължените страни при крайните клиенти, посочени съответно от държавата членка, независимо от изчисленията, направени съгласно член 8~~7~~, параграф 1, или ако държавата членка реши — посредством сертифицирани икономии на енергия от други страни, както е описано в параграф 10~~6~~, буква а) от настоящия член.

3. Когато предприятията за продажба на енергия на дребно са определени като задължени страни съгласно параграф 2, държавите членки гарантират, че при изпълнение на своите задължения предприятията за продажба на енергия на дребно не създават никакви пречки на потребителите да преминат от един доставчик към друг.

⇩ нов

4. Държавите членки могат да изискват от задължените страни да постигат определен дял от своите задължителни икономии на енергия в групите на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Държавите членки могат също така да изискват от задължените страни да постигат целите за намаляване на енергийните разходи и икономиите на енергия чрез насърчаване на мерки за подобряване на енергийната ефективност, включително мерки за финансово подпомагане, смекчаващи въздействието на цените на въглеродните емисии върху МСП и микропредприятията.

5. Държавите членки могат да изискват от задължените страни да работят заедно с местните органи или общините за прилагането на мерки за подобряване на енергийната ефективност в групите на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища. Това включва идентифициране и удовлетворяване на специфичните нужди на определени групи, изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея. С цел защита на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, държавите членки насърчават задължените страни да предприемат действия като саниране на сгради, включително на социални жилища, подмяна на уреди, финансово подпомагане и стимулиране на мерки за подобряване на енергийната ефективност в съответствие с националните схеми за финансиране и подпомагане или енергийни обследвания.

6. Държавите членки изискват от задължените страни да докладват ежегодно за икономиите на енергия, постигнати от тях в резултат на действия, прилагани в групите на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, и изискват обобщена статистическа информация за техните крайни клиенти (указваща промените в икономиите на енергия спрямо предварително предадената информация) и за предоставената техническа и финансова подкрепа.

🡻 2018/2002 член 1, точка 4 (адаптиран)
⇨ нов

74. Държавите членки изразяват размера на икономиите на енергия, които се изискват от всяка задължена страна, или като крайно, или като първично енергийно потребление. Избраният метод за изразяване на размера на изискваните икономии на енергия се използва и за изчисляване на декларираните от задължените страни икономии. ⇨ Когато се преобразуват стойностите на икономиите на енергия, се прилагат стойностите за долната топлина на изгаряне, ⇦ ~~Прилагат се коефициентите за преобразуване~~ посочени ⇨ в приложение VI към Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066 на Комисията[111] и коефициентът на първична енергия

[111] Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066 на Комисията от 19 декември 2018 г. относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) № 601/2012 на Комисията (ОВ L 334, 31.12.2018 г., стр. 1—93).

съгласно член 29, ⇦ ~~в приложение IV~~ ⇨ освен ако не бъде обосновано използването на други коефициенти за преобразуване ⇦.

8~~5~~. Държавите членки ⌦ създават ⌫ ~~въвеждат~~ системи за измерване, контрол и проверка, ⌦ чрез ⌫ ~~в рамките на~~ които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, реализирани от задължените страни. Измерването, контролът и проверката по тази система се извършват независимо от задължените страни. ⇨ Когато даден субект е задължена страна по национална схема за задължения за енергийна ефективност съгласно член 9 и съгласно схемата на ЕС за търговия с емисии за сгради и пътен транспорт [позоваване на предложението], системата за наблюдение и проверка трябва да гарантира, че цената на въглеродните емисии, която се предава при освобождаването на гориво за потребление [съгласно член XX от Директива XX], се взема предвид при изчисляването и отчитането на икономиите на енергия от съответните мерки за енергоспестяване на този субект. ⇦

⇩ нов

9. Държавите членки информират Комисията, като част от интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999, за въведените системи за измерване, контрол и проверка, включително, но не само, за използваните методи, за установените проблеми и начина, по който те са били разрешени.

🡻 2018/2002 член 1, точка 4 (адаптиран)
⇨ нов

10~~6~~. В рамките на схемата за задължения за енергийна ефективност държавите членки могат ⌦ да упълномощят задължените страни да извършват следните ⌫ ~~да предприемат едно от следните действия или и двете~~ действия:

а) ~~да разрешават на задължените страни~~ да отчитат в рамките на изпълнението на своето задължение сертифицирани икономии на енергия, постигнати от доставчици на енергийни услуги или други трети страни, включително когато задължените страни насърчават мерки чрез други одобрени от държавата организации или чрез публични органи, като мерките може да включват или да не включват официални форми на партньорство, както и да бъдат съчетавани с други източници на финансиране. В случаите, при които държавите членки разрешават подобна практика, те гарантират, че сертифицирането на икономиите на енергия следва процес на одобряване, който е въведен в държавите членки, който е ясен, прозрачен и открит за всички участници на пазара и с който се цели свеждане до минимум на разходите за сертифициране;

б) ~~да разрешават на задължените страни~~ да отчитат икономии на енергия, постигнати в определена година, като икономии постигнати през всяка от четирите предходни или трите следващи години, при условие че не се излиза извън периодите на задължения, установени в член 8~~7~~, параграф 1.

Държавите членки оценяват и ако е целесъобразно предприемат мерки за свеждане до минимум на въздействието на преките и непреките разходи на схемите за задълженията

за енергийна ефективност върху конкурентоспособността на енергоемките промишлени сектори, изложени на международна конкуренция.

11~~7~~. Всяка година държавите членки публикуват икономиите на енергия, постигнати от всяка задължена страна или всяка подкатегория задължена страна, както и общия размер на икономиите на енергия в рамките на схемата.

Член 10~~76~~

Алтернативни мерки на политиката

1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълняват своите задължения за постигане на изискваните по член 8~~7~~, параграф 1 икономии на енергия посредством алтернативни мерки на политиката, те гарантират, без да се засяга член 8~~7~~, параграфи 9~~4~~ и 10~~5~~, постигането на изискваните по член 8~~7~~, параграф 1 икономии на енергия при крайните клиенти.

2. За всички мерки с изключение на свързаните с данъчното облагане държавите членки въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, в рамките на които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, въведени от участващите или изпълняващите страни. Измерването, контролът и проверката се извършват независимо от участващите или изпълняващите страни.

⇩ нов

3. Държавите членки информират Комисията, като част от интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата съгласно член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999, за въведените системи за измерване, контрол и проверка, включително, но не само, за използваните методи, за установените проблеми и начина, по който те са били разрешени.

4. Когато докладват данъчна мярка, държавите членки доказват как е гарантирана ефективността на ценовия сигнал, като например данъчната ставка и видимостта във времето, при разработването на данъчната мярка. При намаляване на данъчната ставка държавите членки посочват и обосновават по какъв начин данъчните мерки продължават да водят до нови икономии на енергия.

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)

Член 11~~8~~

~~Енергийни обследвания и системи за управление на енергията~~ ⌦ Системи за енергийно управление и енергийни обследвания ⌫

⇩ нов

1. Държавите членки гарантират, че предприятията със средно годишно потребление на енергия над 100 TJ през предходните три години от всички енергоносители, взети заедно, прилагат система за енергийно управление. Системата за енергийно управление се сертифицира от независим орган съгласно съответните европейски или международни стандарти.

2. Държавите членки гарантират, че предприятията със средно годишно потребление на енергия над 10 TJ през предходните три години от всички енергоносители, взети заедно, които не прилагат система за енергийно управление, се подлагат на енергийно обследване. Енергийните обследвания се извършват по независим и разходно ефективен начин от квалифицирани или акредитирани експерти в съответствие с изискванията, предвидени в член 26, или се осъществяват и са под надзора на независими органи съгласно националното законодателство. Енергийните обследвания се провеждат най-малко на всеки четири години, считано от датата на предходното енергийно обследване.

Резултатите от енергийните обследвания, включително препоръките от тези обследвания, трябва да се предават на ръководството на предприятието. Държавите членки гарантират, че резултатите и изпълнението на препоръките се публикуват в годишния доклад на предприятието, когато е приложимо.

↓ 2012/27/ЕС ⇨ нов

3~~1~~. Държавите членки насърчават наличието за всички крайни клиенти на висококачествени енергийни обследвания, които са разходно ефективни и:

а) се извършват по независим начин от квалифицирани и/или акредитирани експерти в съответствие с критериите за квалификация; или

б) се осъществяват и наблюдават от независими органи съгласно националното законодателство.

Посочените в първа алинея енергийни обследвания могат да се извършват от вътрешни експерти или лица, извършващи енергийни обследвания, при положение че съответната държава членка е въвела схема за осигуряване и проверка на качеството на обследванията, в т.ч. ако е целесъобразно – годишна произволна извадка от най-малкото статистически значим процентен дял от всички енергийни обследвания, които провеждат.

За да се гарантира високо качество на енергийните обследвания и системите за ~~управление на енергията~~енергийно управление, държавите членки установяват прозрачни и недискриминационни минимални критерии за енергийните обследвания, основани на приложение VI. ⇨ Държавите членки гарантират, че се провеждат проверки на качеството, с цел да се осигурят валидността и точността на енергийните обследвания. ⇦

При енергийните обследвания не се включват клаузи, които да препятстват трансфера на констатациите от обследването към квалифициран/акредитиран доставчик на енергийни услуги, при условие че клиентът не възразява.

4~~2~~. Държавите членки разработват програми за насърчаване на МСП ⇨ , които не са предмет на разпоредбите по параграф 1 или 2, да се подлагат на ⇦ ~~да преминат през~~ енергийни обследвания~~, както и за последващо прилагане впоследствие на~~ и да прилагат впоследствие препоръките от тези обследвания.

На основата на прозрачни и недискриминационни критерии и без да се засяга правото на Съюза в областта на държавната помощ, държавите членки могат да създадат схеми за подпомагане на МСП, в т.ч. ако те са сключили доброволни споразумения – да покрият разходите за енергийно обследване и за прилагане на препоръките от

обследването за висока ефективност на разходите, ако бъдат изпълнени предлаганите мерки.

Държавите членки представят на вниманието на МСП, включително чрез съответните представителни посреднически организации, конкретни примери как системите за енергийно управление могат да подпомогнат тяхната търговска дейност. Комисията подпомага държавите членки, като оказва подкрепа за обмена на най-добри практики в тази област.

~~3. Държавите членки разработват и програми за повишаване на осведомеността на домакинствата относно ползите от такива обследвания посредством подходящи консултантски услуги.~~

~~Държавите членки насърчават изготвянето на програми за обучение за квалификация на лицата, извършващи енергийни обследвания, с цел да се улесни осигуряването на достатъчен брой експерти.~~

~~4. Държавите членки правят необходимото предприятията, които не са МСП, да бъдат подложени на енергийно обследване, което да бъде извършено по независим и разходно ефективен начин от квалифицирани и/или акредитирани експерти или да бъде осъществено и наблюдавано от независими органи съгласно националното законодателство, до 5 декември 2015 г. и поне веднъж на четири години след датата на предходното енергийно обследване.~~

⇩ нов

5. Държавите членки разработват програми за насърчаване на предприятия, които не са МСП и не са предмет на разпоредбите в параграф 1 или 2, да се подлагат на енергийни обследвания и да прилагат впоследствие препоръките от тези обследвания.

🡻 2012/27/ЕС
⇨ нов

6~~5~~. Енергийните обследвания се считат за отговарящи на изискванията по параграф ~~4~~ ⇨ 2 ⇦, когато те се провеждат по независим начин, в съответствие с минимални критерии, основани на приложение VI, и в изпълнение на доброволни споразумения, сключени между организации от заинтересовани страни и упълномощен орган и наблюдавани от съответната държава членка или от други органи, на които компетентните власти са възложили съответното задължение, или от Комисията.

Достъпът на участници на пазара, предлагащи енергийни услуги, се основава на прозрачни и недискриминационни критерии.

⇩ нов

7. Предприятията, които изпълняват договор за енергоспестяване с гарантиран резултат, се освобождават от изискванията по параграфи 1 и 2, при условие че този договор отговаря на изискванията, посочени в приложение XIV.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран) ⇨ нов

8~~6~~. Предприятията, ~~които не са МСП и~~ които прилагат система за управление на ~~енергията или на~~ околната среда, която е сертифицирана от независим орган съобразно съответните европейски или международни стандарти, се освобождават от изискванията по ~~параграф 4~~ ⇨ параграфи 1 и 2 ⇦, при условие ~~че държавите членки гарантират,~~ че въпросната система за управление ⌦ на околната среда ⌫ включва енергийно обследване в съответствие с минималните критерии, основани на приложение VI.

9~~7~~. Енергийните обследвания могат да бъдат самостоятелни или част от по-широкообхватен одит за въздействието върху околната среда. Държавите членки могат да поискат в рамките на енергийно обследване да бъде извършена оценка на техническата и икономическата осъществимост на свързване към съществуваща или планирана районна отоплителна или охладителна мрежа.

Без да се засяга правото на Съюза в областта на държавната помощ, държавите членки могат да прилагат схеми за стимулиране и подпомагане на изпълнението на препоръките от енергийните обследвания и други подобни мерки.

⇩ нов

10. Без да се засягат параграфи 1—9, държавите членки изискват от собствениците и операторите на всеки център за данни със значително потребление на енергия, намиращ се на тяхна територия, да направят публично достояние до 15 март 2024 г. и всяка година след това информацията, посочена в точка 2 от приложение VI, която държавите членки впоследствие докладват на Комисията.

↓ 2012/27/ЕС

Член 12~~9~~

↓ 2019/944 член 70, точка 1, буква а)

Измерване на потреблението на природен газ

↓ 2019/944 член 70, точка 1, буква б)

1. Държавите членки гарантират, че доколкото това е технически осъществимо, финансово разумно и пропорционално спрямо потенциалните икономии на енергия, крайните потребители на природен газ са оборудвани с индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно отразяват действителното енергийно потребление на съответния краен потребител и които дават информация за действителното време на потреблението.

↓ 2012/27/ЕС

Такъв индивидуален измервателен уред на конкурентна цена се осигурява, когато:

а) се подменя съществуващ уред, освен в случаите, когато това е технически невъзможно или нерентабилно по отношение на очакваните потенциални икономии в дългосрочен план;

б) се прави свързване на нова сграда или основен ремонт на съществуваща сграда, както е посочено в Директива 2010/31/ЕС.

↓ 2019/944 член 70, точка 1, буква в)

2. Когато и доколкото държавите членки прилагат интелигентни измервателни системи и са въвели интелигентни измервателни уреди за природен газ в съответствие с Директива 2009/73/ЕО:

↓ 2012/27/ЕС

а) те правят необходимото измервателните системи да осигуряват информация на крайните клиенти относно реалния период на потребление, както и да се вземат изцяло под внимание целите за енергийна ефективност и ползите за крайния клиент при формулиране на минимално допустимите функционални характеристики на измервателните уреди и задълженията, наложени на участниците на пазара;

б) те гарантират сигурността на интелигентните измервателни уреди и предаването на данни, както и неприкосновеността на личния живот на крайните клиенти, при спазване на съответното законодателство на Съюза относно защита на данните и неприкосновеността на личния живот;

в~~г~~) те изискват по време на инсталирането на интелигентни измервателни уреди на потребителите да се дават подходящи съвети и информация, по-специално за пълния потенциал на тези уреди по отношение на управлението на отчитането на показанията и наблюдението на енергопотреблението.

↓ 2018/2002 член 1, точка 6 (адаптиран)

Член 13~~9а~~

Отчитане на отоплението, охлаждането и топлата вода за битови нужди

1. Държавите членки гарантират, че за районните отоплителни и охладителни системи и топлата вода за битови нужди крайните клиенти получават измервателни уреди на конкурентни цени, които отразяват вярно тяхното реално енергопотребление.

2. В случаите, когато топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за дадена сграда се подават от централен източник, обслужващ множество сгради, или от районна отоплителна или районна охладителна система, при топлообменника или точката на доставка се монтира измервателен уред.

Член 14~~9б~~

Отчитане на разпределението и дялово разпределяне на разходите за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди

1. В многофамилните и многофункционалните сгради с централен източник на топлинна енергия или централен източник на енергия за охлаждане, или снабдявани от районна отоплителна или районна охладителна система, се инсталират индивидуални измервателни уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всяка обособена част от сградата, когато това е технически осъществимо и икономически ефективно от гледна точка на пропорционалността спрямо потенциалните икономии на енергия.

В случаите, при които използването на индивидуални измервателни уреди не е технически осъществимо или икономически ефективно за измерване на потреблението на топлинната енергия във всяка обособена част от сградата, се използват индивидуални топлинни разпределители за определяне на потреблението на топлинна енергия при всеки радиатор, освен ако въпросната държава членка докаже, че монтирането на подобни топлинни разпределители не би било икономически ефективно. В такива случаи може да бъде разгледана възможността за използване на алтернативни икономически ефективни методи за измерване на потреблението на топлинна енергия. Общите критерии, методики и/или процедури за определяне на техническата неосъществимост и липсата на икономическа ефективност се определят ясно и се публикуват от всяка държава членка.

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, първа алинея индивидуални измервателни уреди се предоставят за топла вода за битови нужди в нови многофамилни сгради и в жилищната част на нови многофункционални сгради, които са оборудвани с централен източник на топлинна енергия за топла вода за битови нужди или се снабдяват от районни отоплителни системи.

3. В случаите, при които многофамилни или многофункционални сгради се снабдяват от районна отоплителна или районна охладителна система, или когато в такива сгради преобладават собствени, общи за сградата отоплителни или охладителни системи, с цел осигуряване на прозрачност и точност на отчитането на индивидуалното потребление държавите членки гарантират, че разполагат с прозрачни, обществено достъпни национални правила за разпределение на разходите за потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди в такива сгради. Когато е целесъобразно, тези правила включват насоки за начина на разпределяне на разходите за енергия, която се използва по следния начин:

а) топла вода за битови нужди;

б) топлинна енергия, отдавана от сградната инсталация и с цел отопление на общите помещения, когато стълбищата и коридорите са оборудвани с радиатори;

в) с цел отопляване или охлаждане на апартаментите.

Член 15~~9в~~

Изискване за дистанционно отчитане

1. За целите на членове 13~~9а~~ и 14~~9б~~ ⌦ новоинсталираните ⌫ измервателни~~те~~ уреди ~~или~~ и топлинни~~те~~ разпределители~~, монтирани след 25 октомври 2020 г.,~~ са устройства с дистанционно отчитане. Прилагат се у~~У~~словията за техническата приложимост и

икономическата ефективност, установени в член 14~~9б~~, параграф 1~~, продължават да се прилагат~~.

2. До 1 януари 2027 г. съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва или да бъдат преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане, освен ако съответната държава членка не докаже, че това е икономически неефективно.

↓ 2012/27/ЕС

Член 16~~10~~

↓ 2019/944 член 70, точка 2, буква а)

Информация за фактурирането на потреблението на природен газ

↓ 2019/944 член 70, точка 2, буква б) (адаптиран)

1. В случаите, при които крайните клиенти не разполагат с интелигентните измервателни уреди, посочени в Директива 2009/73/ЕО, държавите членки трябва да направят необходимото, така че ~~до 31 декември 2014 г.~~ информацията за фактурирането относно потреблението на природен газ да е~~става~~ надеждна, точна и ~~да се основава~~основана на действителното потребление, в съответствие с приложение VII, точка 1.1, когато това е технически възможно и икономически оправдано.

↓ 2012/27/ЕС

Това задължение може да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайните клиенти, при която те предават показанията от своя измервателен уред на енергийния доставчик. Единствено когато крайният клиент не предаде показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на прогнозно потребление или на фиксирана стойност.

↓ 2019/944 член 70, точка 2, буква в)

2. Измервателните уреди, инсталирани в съответствие с Директива 2009/73/ЕО, предоставят точна информация за фактурирането, основана на реалното потребление. Държавите членки гарантират, че крайните клиенти имат възможност за лесен достъп до допълнителна информация относно предходно потребление, която позволява подробни самостоятелни проверки.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

Допълнителната информация относно предходното потребление включва:

а) кумулативни данни за срок от поне три предходни години или за периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък. Данните съответстват на интервалите, за които е предоставена информацията от честото фактуриране; ~~и~~

б) подробни данни според времето на използване за който и да е ден, седмица, месец и година. Тези данни се предоставят на крайния клиент чрез интернет или чрез интерфейса на измервателния уред, като обхваща срок от поне 24 предходни месеца или периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък.

3. Независимо дали са инсталирани интелигентни измервателни уреди, държавите членки:

а) изискват – доколкото информацията за енергийното фактуриране и за предходното потребление на крайните клиенти е налична – по искане на крайния клиент тази информация да се предоставя на доставчик на енергийни услуги, посочен от съответния краен клиент;

б) правят необходимото на крайните клиенти да се предложи опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури и ~~те~~ при поискване те да получават ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на тяхната сметка, особено когато сметките не се основават на действително потребление;

в) гарантират, че наред с фактурата на крайните клиенти се предоставя и подходяща информация, която съдържа подробно описание на текущите енергийни цени, в съответствие с приложение VII;

г) могат да постановят, че по искане на крайния клиент информацията, съдържаща се в тези сметки, не се приема като искане за плащане. В подобни случаи държавите членки гарантират, че доставчиците на енергийни източници предлагат гъвкави условия за самите плащания;

д) изискват на потребителите да се предоставят при поискване информация и оценка на разходите за енергия своевременно и в лесно разбираем формат, който им позволява да сравняват търговските условия на сходна основа.

↓ 2018/2002 член 1, точка 8 (адаптиран)

Член 17~~10а~~

Информация за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди

1. Когато са инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители, държавите членки гарантират, че информацията за фактурирането и потреблението е надеждна, точна и се основава на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, в съответствие с приложение VIII~~VIIа~~, точки 1 и 2 за всички крайни ползватели~~, а именно за физически или юридически лица, които купуват~~

~~топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, или физически или юридически лица, които се помещават в отделна сграда или в обособена част в многофамилните или многофункционалните сгради, които се снабдяват с топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия~~.

Това задължение може, когато дадена държава членка предвижда това, и с изключение на случаите, когато се измерва разпределението на потреблението въз основа на топлинни разпределители съгласно член 14~~96~~, да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайния клиент или крайния ползвател, при която той предава показанията от своя измервателен уред. Единствено когато крайният клиент или крайният ползвател не е предал показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на оценка на потреблението или на фиксирана стойност.

2. Държавите членки:

а) изискват — в случай, че има налична информация за фактурирането на енергията и за предходното потребление или показания на топлинния разпределител на крайните ползватели — тази информация да се предоставя, по искане на крайния ползвател, на посочен от крайния ползвател доставчик на енергийни услуги;

б) гарантират, че на крайните клиенти се предлага опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури;

в) гарантират, че на всички крайни ползватели се предоставя ясна и разбираема информация за фактурирането, в съответствие с приложение VIII~~VIIa~~, точка 3; ~~и~~ ~~и~~

г) насърчават киберсигурността и гарантират правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните на крайните ползватели в съответствие с приложимото право на Съюза.

Държавите членки могат да предвидят, че по искане на крайния клиент, предоставянето на информация за фактурирането не се счита за искане за плащане. В такива случаи държавите членки гарантират предлагането на гъвкави схеми за действително плащане.

3. Държавите членки решават кой трябва да отговаря за предоставянето на информацията по параграфи 1 и 2 за крайните ползватели, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.

↓ 2018/2002 член 1, точка 9

Член 18~~11~~

↓ 2019/944 член 70, точка 3

Разходи за достъп до информация за измерването и до информация за фактурирането на потреблението на природен газ

↓ 2018/2002 член 1, точка 9

Държавите членки ~~трябва да~~ гарантират, че крайните клиенти получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление.

↓ 2018/2002 член 1, точка 10

Член 19~~11а~~

Разходи за достъп до информация за отчитането, фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди

1. Държавите членки гарантират, че крайните ползватели получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление.

2. Независимо от посоченото в параграф 1 от настоящия член, разпределението на разходите за информация за фактурирането по отношение на индивидуалното потребление на енергия за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди в многофамилни и многофункционални сгради съгласно член 14~~96~~ се извършва без да се калкулира печалба. Разходите, произтичащи от възлагането на тази задача на трета страна, обикновено доставчик на услуги или местен доставчик на енергия, които покриват измерването, дяловото разпределяне и отчитането на реалното индивидуално потребление в такива сгради, могат да бъдат прехвърлени на крайните ползватели, доколкото тези разходи са разумни.

3. За да се гарантира, че разходите за посочените в параграф 2 услуги по отчитане на разпределението са разумни, държавите членки могат да стимулират конкуренцията в този сектор на услугите, като предприемат необходимите мерки, например като препоръчват или по друг начин насърчават използването на тръжни процедури и/или използването на оперативно съвместими устройства и системи, улесняващи смяната на доставчиците на услуги.

⇩ нов

ГЛАВА IV

ИНФОРМИРАНЕ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПРАВА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Член 20

Основни договорни права по отношение на отоплението, охлаждането и топлата вода за битови нужди

1. Без да се засягат правилата на Съюза относно защитата на потребителите, и по-специално Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[112] и Директива 93/13/ЕИО на Съвета[113], държавите членки гарантират, че крайните клиенти и, когато е изрично посочено, крайните ползватели имат правата, предвидени в параграфи 2—8 от настоящия член.

2. Крайните клиенти имат право да сключват със своя доставчик договор, в който се посочват:

а) самоличността и адресът на доставчика;

б) предоставяните услуги и предлаганите нива на качество на услугите;

в) предоставяните видове услуги по поддръжката;

г) средствата, чрез които може да се получи актуална информация за всички приложими тарифи, такси за поддръжка и продукти или услуги в пакета;

д) продължителността на договора, условията за подновяване и прекратяване на договора и услугите, включително на продуктите или услугите, които се предоставят в пакет с посочените услуги, както и дали се разрешава прекратяване на договора, без да се заплаща такса;

е) договорености за компенсации и възстановяване на суми, които се прилагат, ако не са спазени нивата на качество на договорената услуга, включително неточно или забавено фактуриране;

ж) способът за започване на извънсъдебни процедури за разрешаване на спорове в съответствие с член 21;

з) информация относно правата на потребителите, включително информация относно обработката на жалби и цялата информация, посочена в настоящия параграф, като данните се посочват ясно във фактурата или на уебсайта на предприятието.

---

[112] Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

[113] Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, 21.4.1993 г., стр. 29).

Условията трябва да бъдат справедливи и предварително известни. При всички случаи тази информация се предоставя преди сключването или потвърждаването на договора. Когато се сключват договори чрез посредници, информацията, свързана с въпросите, уредени в настоящия параграф, също се предоставя преди сключване на договора.

На крайните клиенти и крайните ползватели се предоставя резюме на основните договорни условия, което е формулиране на разбираем език и по кратък и опростен начин.

3. Крайните клиенти се уведомяват по подходящ начин за всяко намерение да бъдат променени договорните условия. Доставчиците уведомяват крайните си клиенти директно, по прозрачен и разбираем начин, за всяко преизчисляване на цената за доставка, както и за причините и предварителните условия за преизчисляването и за неговия обхват, в подходящ момент, не по-късно от две седмици или не по-късно от един месец за битовите клиенти, преди преизчисляването да влезе в сила.

4. Доставчиците предлагат на крайните клиенти широк набор методи на плащане. Тези методи на плащане не дискриминират неправомерно клиентите. Разликите в таксите, свързани с методите на плащане или системите за авансови плащания, са обективни, недискриминационни и пропорционални и не надвишават преките разходи, които понася получателят на плащането за използването на конкретния метод на плащане или система за авансово плащане, съгласно член 62 от Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета[114].

5. Съгласно параграф 6 битовите клиенти, които имат достъп до системи за авансови плащания, не трябва да са поставени в по-неблагоприятно положение поради този факт.

6. Доставчиците предоставят на крайните клиенти и крайните ползватели справедливи и прозрачни общи условия, които са формулирани ясно и недвусмислено и не включват извъндоговорни пречки за упражняването на правата на потребителите, например прекомерна договорна документация. Клиентите трябва да са защитени от непочтени или подвеждащи методи на продажба. Крайните ползватели получават достъп до тези общи условия при поискване. Крайните клиенти и крайните ползватели са защитени от непочтени или подвеждащи методи на продажба. На крайните клиенти с увреждания следва да се предоставя цялата значима информация относно техния договор с доставчика им в достъпен формат.

7. Крайните клиенти и крайните ползватели имат право да получават от своите доставчици добро качество на обслужване и обработка на жалбите. Доставчиците обработват жалбите по опростен, справедлив и бърз начин.

[114] Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35–127).

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

Член 21~~12~~

~~Програма~~ Ин~~и~~нформиране и ~~овластяване на потребителите~~ ⌦ повишаване на осведомеността ⌫

⇩ нов

1. Държавите членки гарантират, че информацията относно достъпните мерки за подобряване на енергийна ефективност, отделни действия и финансови и правни рамки е прозрачна и се разпространява широко до всички заинтересовани участници на пазара като крайни клиенти и крайни ползватели, потребителски организации, представители на гражданското общество, общности за енергия от възобновяеми източници, местни и регионални органи, енергийни агенции, доставчици на социални услуги, строители, архитекти, инженери, одитори по околната среда и лица, извършващи енергийни обследвания, както и монтажници на строителни елементи, съгласно определенията в член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

2~~1~~. Държавите членки предприемат подходящи мерки за насърчаване и улесняване на ефикасното използване на енергия от крайните клиенти ~~– на енергия, включително битовите потребители~~ ⇨ и крайните ползватели ⇦. Тези мерки ~~могат~~ ⇨ трябва ⇦ да бъдат част от национална стратегия ⇨ , например от интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 или от дългосрочната стратегия за саниране, определена в Директива 2010/31/ЕС ⇦.

~~2.~~ За целите на ~~параграф 1~~⇨ настоящия член ⇦ тези мерки включват ~~един или повече от елементите, изброени в буква а) или б)~~:

~~а)~~ ~~поредица~~набор от инструменти и политики за насърчаване на промени в поведението, ~~които могат да включват~~ ⌦ като например ⌫:

i) фискални стимули;

ii) достъп до финансиране, ⇨ ваучери, ⇦ безвъзмездни средства или субсидии;

iii) предоставяне на информация ⇨ в достъпна форма на лица с увреждания ⇦;

iv) примерни проекти;

v) дейности на работното място;

⇩ нов

vi) обучения;

vii) цифрови инструменти.

↓ 2012/27/ЕС
⇨ нов

⇨ За целите на настоящия член тези мерки обхващат също така следните ⇦ начини и средства ~~за включване на потребителите и потребителските организации в евентуалното въвеждане на интелигентни измервателни уреди чрез информиране относно~~ ⇨ (без да се ограничават само до тях) за включване на участници на пазара като посочените в параграф 1 ⇦:

⇩ нов

i) създаване на обслужване на едно гише или подобни механизми за предоставяне на технически, административни и финансови консултации и помощ във връзка с енергийната ефективност, включително относно енергийното саниране на сгради и използването на енергия от възобновяеми източници за сградите, на крайните клиенти и крайните ползватели, особено битовите и малките небитови крайни клиенти и ползватели.

↓ 2012/27/ЕС
⇨ нов

ii) ~~Уведомление~~уведомяване относно:

~~i)~~ разходно ефективните и лесно постижими промени в използването на енергия;

iii~~ii~~) ⇨ разпространение на ⇦ информация за мерките за енергийна ефективност ⇨ и финансовите инструменти за тази цел ⇦;~~.~~

⇩ нов

iv) създаване на единни точки за контакт с цел предоставяне на крайните клиенти и крайните ползватели на цялата необходима информация относно техните права, приложимото право и механизмите за разрешаване на спорове, с които разполагат в случай на спор. Такива точки за контакт могат да са част от пунктове за обща информация за потребителите.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

3~~2~~. Държавите членки установяват съответни условия за ~~пазарните оператори~~ ⌦ участниците на пазара ⌫ за предоставяне на подходяща и целева информация и консултации на ⌦ крайните клиенти ⌫ ~~потребителите на енергия~~ ⇨ , включително на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, ⇦ по въпросите на енергийната ефективност.

⇩ нов

4. Държавите членки гарантират, че крайните клиенти, крайните ползватели, уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, имат достъп до опростен, справедлив, прозрачен, независим, ефективен и ефикасен механизъм за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с правата и задълженията, установени по силата на настоящата директива чрез независим механизъм като енергиен омбудсман или орган за защита на потребителите или чрез регулаторен орган. Когато крайният клиент е потребител съгласно определеното в член 4, параграф 1, буква а) от Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[115], тези извънсъдебни механизми за разрешаване на спорове отговарят на изискванията, установени в посочената директива.

Ако е необходимо, държавите членки гарантират, че органите за алтернативно разрешаване на спорове си сътрудничат, с цел да предоставят опростени, справедливи, прозрачни, независими, ефективни и ефикасни механизми за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с продукти или услуги, които са обвързани с продукти или услуги, попадащи в обхвата на настоящата директива, или са част от пакети, съдържащи такива продукти или услуги.

Участието на предприятия в механизмите за извънсъдебно разрешаване на спорове на битовите клиенти е задължително, освен ако държавата членка докаже пред Комисията, че други механизми са еднакво ефективни.

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

~~Член 19~~

~~Други мерки за насърчаване на енергийната ефективност~~

5~~1~~. ⇨ Без да се засягат основните принципи на собствеността и наемните правоотношения в държавите членки, ⇦ ~~Държавите членки оценяват и при необходимост~~ те предприемат ~~подходящи~~ ⇨ необходимите ⇦ мерки за отстраняване на регулаторни и нерегулаторни пречки за енергийната ефективност~~, без да се засягат основните принципи на собствеността и наемните правоотношения в държавите членки, по-специално~~ във връзка с~~ве:~~

~~а) разпределението~~разделянето на стимулите между собствениците и наемателите на дадена сграда или помежду собствениците ⌦ на дадена сграда или обособена част от сграда ⌫ с оглед да се гарантира, че тези страни не се въздържат да извършват инвестиции за подобряване на енергийната ефективност (каквито в противен случай биха осъществили) поради факта, че няма да получат индивидуално всички ползи или поради липсата на правила за разпределяне на разходите и ползите помежду им~~,~~

[115] Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63).

~~включително национални правила и мерки за регулиране на процесите за вземане на решения при наличие на много собственици~~;

~~Тези~~ Ммерките за отстраняване на ⌦ такива ⌫ пречки~~те~~ могат да включват осигуряване на стимули, отмяна или изменение на правни или регулаторни разпоредби или приемане на указания и тълкувателни съобщения, или опростяване на административните процедури ⇨ , включително национални правила и мерки за регулиране на процеса за вземане на решения при наличие на много собственици ⇦. Тези мерки могат да бъдат съчетани с осигуряване на образование, обучение и специфична информация, както и техническо съдействие в областта на енергийната ефективност ⌦ за участници на пазара като посочените в параграф 1 ⌫.

~~2. Комисията се уведомява за оценката на пречките и мерките, посочени в параграф 1, в първия национален план за действие за енергийна ефективност по член 24, параграф 2. Комисията насърчава обмена на добри национални практики в това отношение.~~

⇩ нов

Държавите членки предприемат подходящи мерки в подкрепа на многостранния диалог с участието на значимите публични и социални партньори като организации на собственици и наематели, организации на потребителите, общности за енергия от възобновяеми източници, граждански енергийни общности, местни и регионални органи и съответни публични органи и агенции, с цел да бъдат определени предложения за съвместно приемани мерки, стимули и насоки, свързани с разделянето на стимулите между собствениците и наемателите или между собствениците на сгради или обособени части от сгради.

Всяка държава членка докладва за такива пречки и за мерките, предприети в нейната дългосрочна стратегия за саниране съгласно член 2а от Директива 2010/31/ЕС и Регламент (ЕС) 2018/1999.

⇩ 2012/27/ЕС
⇨ нов

6~~5~~. Комисията насърчава обмена и широкото разпространение на информация относно ~~най-добрите~~ ⇨ добри ⇦ практики в областта на енергийната ефективност ⇨ и методики за смекчаване на разделянето на стимулите ⇦ в държавите членки.

⇩ нов

Член 22

Предоставяне на права и защита на уязвимите клиенти и намаляване на енергийната бедност

1. Държавите членки предприемат подходящи мерки за предоставяне на права и защита на хора, засегнати от енергийна бедност, уязвими клиенти и, когато е приложимо, хора, живеещи в социални жилища.

При определянето на понятието „уязвими клиенти“ съгласно член 28, параграф 1 и член 29 от Директива (ЕС) 2019/944, както и член 3, параграф 3 от Директива 2009/73/ЕО, държавите членки вземат предвид крайните ползватели.

2. Държавите членки прилагат мерки за подобряване на енергийната ефективност и сродни мерки за защита или информиране на потребителите, по-специално посочените в член 21 и член 8, параграф 3, като приоритет сред хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, с цел облекчаване на енергийната бедност.

3. За да подкрепят уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, държавите членки:

а) прилагат мерки за подобряване на енергийната ефективност с цел смекчаване на ефектите от разпределението, дължащи се на други политики и мерки, като например данъчни мерки съгласно член 9 от настоящата директива или схеми за търговия с емисии за сградите и в транспортния сектор в съответствие с Директивата за СТЕ [позоваване на предложението];

б) използват по най-добрия възможен начин публичното финансиране, което е на разположение на национално равнище и на равнището на Съюза, включително, когато е приложимо, финансовата вноска, която държавата членка получава от Социалния фонд за климата съгласно [членове 9 и 14 от Регламента за социалния фонд за климата], и приходите от търгове за квоти от търговия с емисии съгласно СТЕ на ЕС, за инвестиции в мерки за подобряване на енергийната ефективност като приоритетни действия;

в) когато е приложимо, извършват своевременни, ориентирани към бъдещето инвестиции в мерки за подобряване на енергийната ефективност, преди да се е проявило въздействието на други политики и мерки за разпределяне;

г) насърчават техническата помощ и въвеждането на подходящи инструменти за финансиране, като например схеми със сметки за комунални услуги, местен резерв за загуби по заеми, гаранционни фондове, фондове, насочени към основно саниране и саниране за достигане на минимално равнище на икономии на енергия;

д) насърчават техническата помощ за социалните участници с цел да се поощри активното участие на уязвимите потребители на енергийния пазар и да се постигнат положителни промени в тяхното поведение при потреблението на енергия;

е) осигуряват достъп до финансиране, безвъзмездни средства или субсидии, обвързани с достигането на минимално равнище на икономии на енергия.

4. Държавите членки създават мрежа от експерти от различни сектори, като например сектора на здравеопазването, строителния сектор и социалния сектор, с цел разработване на стратегии за подпомагане на вземащите решения на местно и национално равнище при прилагането на мерки за подобряване на енергийната ефективност, намаляващи енергийната бедност, мерки за генериране на стабилни дългосрочни решения за намаляване на енергийната бедност и за разработване на подходящи инструменти за техническа помощ и финансиране. Държавите членки се стремят да осигурят мрежа от експерти, чийто състав осигурява баланс между половете и отразява цялото многообразие в гледните точки на различните хора.

Държавите членки могат да възложат на същата мрежа от експерти:

а) да установява национални определения, показатели и критерии за енергийна бедност и засегнати от енергийна бедност, както и да определя понятието „уязвими клиенти“, включващо „крайните ползватели“;

б) да разработва или подобрява съответните показатели и набори от данни, свързани с проблема на енергийната бедност, които следва да се използват и докладват; и

в) да определя методи и мерки за осигуряване на икономическата достъпност и насърчаване на неутралността по отношение на разходите за жилища или подходи, които гарантират, че публичното финансиране, инвестирано в мерки за подобряване на енергийната ефективност, е от полза както за собствениците, така и за наемателите на сгради и обособени части от сгради, по-специално по отношение на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища;

г) да извършва оценка и, когато е приложимо, да предлага мерки за предотвратяване или смекчаване на ситуации, в които определени групи от населението са по-засегнати или по-изложени на риск от енергийна бедност или по-податливи на последиците от нея, като например жени, лица с увреждания, възрастни хора, деца и лица с малцинствен расов или етнически произход.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

~~3. Комисията прави преглед на въздействието на мерките в подкрепа на разработването на платформи, включващи inter alia органите на европейския социален диалог, за насърчаване на програми за обучение в областта на енергийната ефективност, като предлага и други мерки, ако е целесъобразно. Комисията насърчава европейските социални партньори в обсъждането на въпросите на енергийната ефективност.~~

ГЛАВА ~~VIII~~ VIII

ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОСНАБДЯВАНЕТО

Член 23~~14~~

⌦ Оценка и планиране на ⌫~~Насърчаване на ефективността при~~ отоплението и охлаждането

⇩ нов

1. Като част от своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, своя следващ интегриран национален план в областта на енергетиката и климата и съответните доклади за напредъка, нотифицирани в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999, всяка държава членка нотифицира на Комисията всеобхватна оценка на отоплението и охлаждането. Тази всеобхватна оценка съдържа информацията, посочена в приложение IX, и се придружава от оценката, извършена съгласно член 15, параграф 7 от Директива (ЕС) 2018/2001.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

~~1. До 31 декември 2015 г. държавите членки извършват и уведомяват Комисията за всеобхватна оценка на потенциала за прилагане на високоефективното комбинирано производство на енергия и на ефективни районни отоплителни и охладителни системи, в която се съдържа информацията, посочена в приложение VIII. Ако вече са извършили равностойна оценка, те уведомяват за това Комисията.~~

~~Във всеобхватната оценка се отчита изцяло анализът на националния потенциал за високоефективно комбинирано производство на енергия, извършен съгласно Директива 2004/8/ЕО.~~

~~По искане на Комисията оценката се актуализира и представя на Комисията на всеки пет години. Комисията отправя такова искане поне една година преди съответната дата.~~

~~2. Държавите членки приемат политики, които насърчават надлежното отчитане на местно и регионално равнище на потенциала на използване на ефективни отоплителни и охладителни системи, по-специално системи, използващи високоефективно комбинирано производство на енергия. Отчита се и потенциалът за развитие на местни и регионални пазари на топлинна енергия.~~

⇩ нов

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да може обществеността да участва в подготовката на планове за отопление и охлаждане, всеобхватната оценка и политиките и мерките.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

3. За целите на посочената в параграф 1 оценка държавите членки извършват анализ на разходите и ползите, който обхваща техните територии и се основава на климатичните условия, икономическата осъществимост и техническата съвместимост ~~в съответствие с приложение IX, част 1~~. Анализът на разходите и ползите е в състояние да улесни намирането на най-ефективните по отношение на ресурсите и разходите решения за посрещане на нуждите от отопление и охлаждане. Анализът на разходите и ползите може да бъде част от екологична оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ~~от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда~~[116].

⌦ Държавите членки определят компетентните органи, отговорни за изготвянето на анализите на разходите и ползите, предоставят подробна методика и допускания в съответствие с приложение X и установяват и публикуват процедурите за изготвяне на икономическия анализ. ⌫

[116] Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

4. Когато в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, се набележи потенциал за прилагане на високоефективно комбинирано производство на енергия и/или ефективно районно отопление и охлаждане, ползите от които превишават разходите, държавите членки предприемат подходящи мерки за развитие на ефективна отоплителна и охладителна инфраструктура и/или за подпомагане на развитието на високоефективно комбинирано производство на енергия и използване на топлинна и охладителна енергия, генерирани на база отпадна топлина и възобновяеми енергийни източници, в съответствие с ~~параграфи 1, 5, и 7~~⇨ параграф 1 и член 24, параграфи 4 и 6 ⇦.

Ако в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, не бъде отчетен потенциал, ползите от който да превишават разходите, в т.ч. административните разходи за извършване на посочения в член 24, параграф 4~~параграф 5~~ анализ на разходите и ползите, съответната държава членка може да освободи инсталациите от предвиденото в посочения параграф изискване.

⇩ нов

5. Държавите членки приемат политики и мерки, които гарантират, че потенциалът, установен в рамките на всеобхватните оценки, извършени съгласно параграф 1, е използван. Тези политики и мерки включват най-малко информацията, посочена в приложение IX. Всяка държава членка нотифицира тези политики и мерки като част от своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, следващия интегриран национален план в областта на енергетиката и климата и съответните доклади за напредъка, нотифицирани в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999.

6. Държавите членки насърчават регионалните и местните органи да изготвят местни планове за отопление и охлаждане поне в общини с общо население над 50 000 души. Тези планове следва най-малко:

а) да се основават на информацията и данните, предоставени във всеобхватните оценки, извършени съгласно параграф 1, и да предоставят оценка и карта на потенциала за повишаване на енергийната ефективност, включително чрез оползотворяване на отпадната топлина, и потенциала за енергия от възобновяеми източници при отоплението и охлаждането в тази конкретна област;

б) да включват стратегия за използване на установения потенциал съгласно параграф 6, буква а);

в) да бъдат подготвени с участието на всички съответни регионални или местни заинтересовани страни и да гарантират участието на широката общественост;

г) да вземат под внимание общите потребности на местните общности и множество местни или регионални административни единици или региони;

д) да включват наблюдение на напредъка при изпълнението на набелязаните политики и мерки.

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да може обществеността да участва в подготовката на планове за отопление и охлаждане, всеобхватната оценка и политиките и мерките.

За тази цел държавите членки разработват препоръки, които да подкрепят прилагането от страна на регионалните и местните органи на политики и мерки за енергийно

ефективно и основано на енергия от възобновяеми източници отопление и охлаждане на регионално и местно равнище, като се използва набелязаният потенциал. Държавите членки подпомагат регионалните и местните органи във възможно най-голяма степен чрез всякакви средства, включително чрез схеми за финансова и техническа подкрепа.

Член 24

Доставка на енергия за отопление и охлаждане

1. За целите на увеличаването на първичната енергийна ефективност и дела на енергията от възобновяеми източници в доставките на енергия за отопление и охлаждане една ефективна отоплителна и охладителна система е система, която отговаря на следните критерии:

а) до 31 декември 2025 г. — система, използваща поне 50 % енергия от възобновяеми източници, 50 % отпадна топлина, 75 % топлинна енергия от комбинирано производство на енергия или 50 % от съчетание на такава енергия и топлина;

б) от 1 януари 2026 г. — система, използваща поне 50 % енергия от възобновяеми източници, 50 % отпадна топлина, 80 % топлинна енергия от високоефективно комбинирано производство или поне съчетание от такава топлинна енергия, постъпваща в мрежата, като делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 5 %, а общият дял на енергията от възобновяеми източници, отпадната топлина или енергията от високоефективно комбинирано производство на енергия е най-малко 50 %;

в) от 1 януари 2035 г. — система, използваща най-малко 50 % енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 20 %;

г) от 1 януари 2045 г. — система, използваща най-малко 75 % енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 40 %;

д) от 1 януари 2050 г. — система, използваща само енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина, при което делът на енергията от възобновяеми източници е най-малко 60 %;

2. Държавите членки гарантират, че когато дадена отоплителна и охладителна система се изгражда или се преоборудва значително, тя отговаря на критериите, посочени в параграф 1, приложими към момента, в който тя започва да функционира след изграждането или преоборудването. Освен това държавите членки гарантират, че когато дадена отоплителна и охладителна система се изгражда или се преоборудва значително, използването на изкопаеми горива, различни от природен газ, не нараства спрямо средната годишна стойност за последните три години на пълноценна експлоатация преди преоборудването и че новите източници на топлинна енергия в системата не използват изкопаеми горива, различни от природен газ.

3. Държавите членки гарантират, че считано от 1 януари 2025 г. и на всеки пет години след това операторите на всички съществуващи районни отоплителни и охладителни системи с обща отдадена енергийна мощност над 5 MW, които не отговарят на критериите, посочени в параграф 1, букви б)—д), изготвят план за увеличаване на първичната енергийна ефективност и енергията от възобновяеми източници. Планът

включва мерки за изпълнение на критериите, посочени в параграф 1, букви б)—д), и се одобрява от компетентния орган.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

45. ⇨ С цел да оценят икономическата осъществимост на увеличаването на енергийна ефективност на услугите за отопление и охлаждане, ⇦ държавите членки правят необходимото, за да се извърши анализ на разходите и ползите ⇨ на институционално равнище ⇦ в съответствие с приложение XIX, част 2, когато ~~след 5 юни 2014 г.~~ ⇨ посочените по-долу инсталации представляват планувани нови инсталации или значително преоборудвани инсталации ⇦:

а) ~~се планира нова~~ топлоелектрическа инсталация за производство на електроенергия ~~е~~⇨ със средна годишна ⇦ обща входяща ~~топлинна~~⇨ енергийна ⇦ мощност над ~~20~~ ⇨ 5 ⇦ MW, за да бъдат оценени разходите и ползите от проектиране на инсталация, която да функционира като инсталация за високоефективно комбинирано производство на енергия;

~~б) се извършва значително преоборудване на съществуваща топлоелектрическа инсталация за производство на електроенергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, за да бъдат оценени разходите и ползите от преоборудване на инсталацията като инсталация за високоефективно комбинирано производство на енергия;~~

~~в) се планира или се извършва значително преоборудване на промишлена инсталация с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, която генерира отпадна топлина на полезно температурно ниво, за да бъдат оценени разходите и ползите от използването на отпадната топлина за задоволяване на икономически оправдано търсене, в т.ч. чрез комбинирано производство на енергия, както и от свързването на тази инсталация с районна отоплителна или охладителна мрежа;~~

~~г) когато се планира нова районна отоплителна и охладителна мрежа или при съществуваща районна отоплителна или охладителна мрежа се планира нова инсталация за производство на енергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, или се налага значително преоборудване на съществуваща инсталация, за да бъдат оценени разходите и ползите от оползотворяване на отпадната топлина от съседни промишлени инсталации.~~

⇩ нов

б) промишлена инсталация с общо средногодишно количество входяща енергийна мощност над 5 MW, за да се оцени оползотворяването на отпадната топлина на обекта и извън него;

в) обслужващо съоръжение с общо средногодишно количество входяща енергийна мощност над 5 MW, като например съоръжения за пречистване на отпадъчни води и съоръжения за ВНГ, за да се оцени оползотворяването на отпадната топлина на обекта и извън него;

г) център за данни с общо средногодишно количество входяща енергийна мощност над 1 MW, за да бъдат оценени разходите и ползите от използването на отпадната топлина за задоволяване на икономически оправдано търсене,

както и от свързването на тази инсталация с районна отоплителна мрежа или ефективна/използваща енергия от ВЕИ районна охладителна система. При анализа трябва да се вземат предвид решения за охладителната система, които позволяват отстраняване или улавяне на отпадната топлина при полезно температурно ниво с минимални вложени допълнителни количества енергия.

За целите на оценката на отпадната топлина на място съгласно букви б)—г) вместо анализа на разходите и ползите, посочен в настоящия параграф, могат да се извършват енергийни обследвания в съответствие с приложение VI.

↓ 2012/27/ЕС
⇨ нов

Монтирането на оборудване, с което да се улавя въглероден диоксид, произведен от горивна инсталация, с оглед на съхранението му в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО, не се счита за преоборудване за целите по букви ~~б), в) и г)~~⇨ б) и в) ⇦ от настоящия параграф.

Държавите членки ~~могат да изискат~~ ⇨ изискват ⇦~~посоченият в букви в) и г)~~ анализът на разходите и ползите да бъде извършен в сътрудничество с дружествата, отговарящи за експлоатацията на ~~районни отоплителни и охладителни мрежи~~ ⇨ съоръжението ⇦.

5~~6~~. Държавите членки могат да освободят от изискванията по параграф 4~~5~~:

а) инсталациите за производство на електроенергия през пиковите часове и резервните инсталации за производство на електроенергия, запланувани да работят при по-малко от 1500 експлоатационни часа годишно като плаваща средна стойност, изчислена за период от пет години, въз основа на създадена от държавите членки процедура за проверка, с която се гарантира, че този критерий за освобождаване е изпълнен;

~~б) инсталациите за ядрена енергия;~~

б~~в~~) инсталациите, които е необходимо да бъдат разположени в близост до геоложка формация за съхранение на въглероден диоксид, одобрено съгласно Директива 2009/31/ЕО~~;~~.

⇩ нов

в) центровете за данни, чиято отпадна топлина се използва или ще се използва в районна отоплителна мрежа или директно за отопление на помещения, за подготовка на топла вода за битови нужди или за други цели в сградата или групата сгради, в която са поместени.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

Държавите членки могат да установят прагове, изразени посредством наличното количество полезна отпадна топлина, търсенето на топлина или разстоянието между промишлените инсталации и районните отоплителни мрежи, за освобождаване на отделните инсталации от разпоредбите на параграф 5, букви ~~в) и г)~~ ⇨ в) и г) ⇦.

Държавите членки уведомяват Комисията за освобождавания, приети по настоящия параграф~~, до 31 декември 2013 г., а след това и за всички последващи промени в тях~~.

6~~7~~. Държавите членки приемат критерии за предоставяне на разрешения по член 8~~7~~ от Директива (ЕС) 2019/944~~2009/72/ЕО~~ или равностойни критерии за разрешение, така че:

а) да се вземат предвид резултатите от всеобхватната оценка, посочена в параграф 13;

б) да се осигури спазване на изискванията по параграф 4~~5~~; ~~и~~

в) да се вземат предвид резултатите от анализа на разходите и ползите по параграф 4~~5~~.

7~~8~~. Държавите членки могат да освободят отделни инсталации от изисквания, свързани с критериите за предоставяне на разрешения или с равностойните критерии за разрешения по параграф 6~~7~~, да осъществяват опции, ползите от които превишават разходите по тях, ако за това са налице наложителни причини от правен или финансов характер или причини, свързани със собствеността. В такива случаи съответните държави членки представят на Комисията обосновано уведомление за решението си в рамките на три месеца от неговото вземане. ⇨ Комисията може да представи становище по уведомлението в срок от три месеца след получаването му. ⇦

8~~9~~. Параграфи 4~~5~~, 5~~6~~, 6~~7~~ и 7~~8~~ от настоящия член се прилагат за инсталации, обхванати от Директива 2010/75/ЕС, без да се засягат нейните разпоредби.

⇩ нов

9. Държавите членки събират информация относно анализите на разходите и ползите, извършени в съответствие с параграф 4, букви а), б), в) и г) от настоящия член. Тази информация следва да съдържа най-малко данни за наличните количества топлинна енергия и топлинните параметри, броя на планираните работни часове годишно и географското местоположение на обектите. Тези данни се публикуват при надлежно зачитане на тяхната потенциална чувствителност.

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

10. На базата на хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в приложение III~~II~~, буква е), държавите членки осигуряват възможност произходът на електроенергията, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, да се гарантира в съответствие с обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени от всяка държава членка. Държавите членки правят необходимото тези гаранции за произход да съответстват на изискванията, както и да съдържат поне информацията, посочена в приложение XI~~X~~. Държавите членки взаимно признават своите гаранции за произход, изключително като доказателство за информацията, посочена в настоящия параграф. Всеки отказ за признаване на гаранция за произход като такова доказателство, по-специално поради причини, свързани с предотвратяването на измами, трябва да се основава на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии. Държавите членки уведомяват Комисията за всеки такъв отказ и за основанията за него. В случай на отказ да бъде призната гаранция за произход Комисията може да приеме решение да принуди отказалата страна да признае гаранцията, по-специално с оглед на обективните, прозрачни и недискриминационни критерии, на които се основава подобно признаване.

Комисията се оправомощава да преразглежда, посредством делегирани актове в съответствие с член 29~~23~~ от настоящата директива, хармонизираните референтни

стойности на ефективността, посочени в ~~Решение за изпълнение 2011/877/ЕС на Комисията~~[117] Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 на Комисията[118]~~, въз основа на Директива 2004/8/ЕО до 31 декември 2014 г~~.

11. Държавите членки правят необходимото цялата достъпна помощ за комбинирано производство на енергия да се насочва към електроенергията, произвеждана чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, а отпадната топлина да се използва ефективно за постигане на икономии на първична енергия. Публичната подкрепа за комбинираното производство на енергия и за производството на енергия от районни топлоцентрали и мрежи се подчинява на правилата за държавна помощ в случите, при които тези правила са приложими.

Член 25~~15~~

Преобразуване, пренос и разпределение на енергия

1. ~~Държавите членки правят необходимото~~ Нн**а**ционалните енергийни регулаторни органи ~~да обръщат надлежно внимание на~~ ⇨ прилагат принципа „ ⇦ енергийната ефективност ⇨ на първо място“ в съответствие с член 3 от настоящата директива ⇦, когато изпълняват регулаторните задачи, предвидени в директиви (ЕС) 2019/944~~2009/72/ЕО~~ и 2009/73/ЕО, относно решенията си във връзка с експлоатацията на газовата и електроенергийната инфраструктура⇨ , включително решенията за мрежовите тарифи. ⇦.

~~По-специално държавите членки правят необходимото националните енергийни регулаторни органи, като разработват мрежовите тарифи и разпоредби в рамките на Директива 2009/72/ЕО и като вземат предвид разходите и ползите, свързани с всяка мярка, да предоставят стимули за мрежовите оператори да осигуряват системни услуги на мрежовите потребители, даващи им възможност да реализират мерки за подобряване на енергийната ефективност в контекста на продължаващото въвеждане на интелигентни енергийни мрежи.~~

~~Тези системни услуги могат да се определят от оператора на системата и не следва да имат неблагоприятен ефект върху сигурността на системата.~~

⇩ нов

2. Държавите членки гарантират, че операторите на преносни и разпределителни мрежи за газ и електроенергия прилагат принципа „енергийната ефективност на първо място“ в съответствие с член 3 от настоящата директива, когато вземат решения във връзка с планирането и развитието на мрежите и инвестициите в тях. Като вземат предвид сигурността на доставките и интеграцията на пазара, държавите членки правят необходимото, за да гарантират, че операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи не инвестират в остарели технологии, с цел да допринесат за

117 ~~ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 91.~~

118 Делегиран регламент (ЕС) 2015/2402 на Комисията от 12 октомври 2015 г. за преразглеждане на хармонизираните референтни стойности на к.п.д. при разделно производство на електрическа и топлинна енергия, в изпълнение на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Решение за изпълнение 2011/877/ЕС на Комисията (ОВ L 333, 19.12.2015 г., стр. 54).

смекчаване на последиците от изменението на климата. Националните регулаторни органи следва да предоставят методики и насоки за това как да се оценяват алтернативите при анализа на разходите и ползите, като се вземат предвид по-широките ползи, и как да се проверява прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ от операторите на преносни системи или разпределителни системи, когато се одобряват, проверяват или наблюдават проектите, представени от операторите на преносни системи или операторите на разпределителни системи.

3. Държавите членки гарантират, че операторите на преносни и разпределителни мрежи картографират загубите в мрежата и предприемат разходно ефективни мерки за намаляването им. Операторите на преносни и разпределителни мрежи докладват на националния енергиен регулаторен орган тези мерки и очакваните икономии на енергия от намаляването на загубите в мрежата. Националните енергийни регулаторни органи ограничават възможността операторите на преносни и разпределителни мрежи да компенсират загуби в мрежата, които могат да бъдат избягнати, чрез тарифите, заплащани от потребителите. Държавите членки гарантират, че операторите на преносни и на разпределителни системи извършват оценка на мерките за подобряване на енергийната ефективност по отношение на своите съществуващи преносни или разпределителни системи за газ или електроенергия и подобряват енергийната ефективност при проектирането и експлоатацията на инфраструктурата. Държавите членки насърчават операторите на преносни и разпределителни мрежи да разработват иновативни решения за подобряване на енергийната ефективност на съществуващите системи чрез регулиране, основано на стимули.

4. Националните енергийни регулаторни органи включват специален раздел относно постигнатия напредък в подобряването на енергийната ефективност по отношение на експлоатацията на газовата и електроенергийната инфраструктура в годишния доклад, изготвен съгласно член 59, буква л) от Директива (ЕС) 2019/944 и съгласно член 41 от Директива 2009/73/ЕО. В тези доклади националните енергийни регулаторни органи предоставят оценка на загубите в мрежата при експлоатацията на газовата и електроенергийната инфраструктура, мерките, предприети от операторите на преносни и разпределителни мрежи, и когато е приложимо, дават препоръки за подобрения на енергийната ефективност.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

5. По отношение на електроенергията държавите членки правят необходимото регулирането на мрежите, както и мрежовите тарифи да съответстват на критериите по приложение XII~~XI~~, като се вземат под внимание насоките и кодексите, разработени съгласно Регламент (ЕС) 2019/943~~(ЕО) № 714/2009~~.

~~2. До 30 юни 2015 г. държавите членки правят необходимото:~~

~~а) за предприемане на оценка на потенциала за енергийна ефективност на своята инфраструктура за газ и електроенергия, по-специално във връзка с преноса, разпределението, управлението на натоварването и оперативната съвместимост, както и със свързването към инсталации за производство на енергия, в т.ч. възможности за достъп за микрогенератори на енергия;~~

~~б) за идентифициране на конкретни мерки и инвестиции за въвеждане на разходно ефективни подобрения на енергийната ефективност в мрежовата инфраструктура, с график за тяхното въвеждане.~~

↓ 2018/2002 член 1, точка 11

~~2а. До 31 декември 2020 г. Комисията, след като се консултира със съответните заинтересовани страни, изготвя обща методология, за да насърчава операторите на мрежи да намаляват загубите, да прилагат икономически и енергийно ефективна инвестиционна програма в инфраструктурата и да отчитат правилно енергийната ефективност и гъвкавостта на мрежата.~~

↓ 2012/27/ЕС
⇨ нов

6~~3~~. Държавите членки могат да разрешат елементи от схемите и тарифните структури, които имат социална цел във връзка с мрежовия пренос и разпределението на енергия, при условие че отрицателните ефекти върху преносната или разпределителната мрежа бъдат сведени до необходимия минимум и че те не са значително по-големи от постиганата социална цел.

7~~4~~. ~~Държавите членки~~ ⇨ Националните регулаторни органи ⇦ правят необходимото за премахване на онези стимули в тарифите за пренос и разпределение, които са в ущърб на ~~общата ефективност (в т.ч. на~~ енергийната ефективност~~)~~ на производството, преноса, разпределението и доставките на електроенергия ⇨ или газ ⇦ ~~или на стимулите, които могат да пречат на включването на оптимизацията на потреблението в балансирането на пазарите и предоставянето на допълнителни услуги. Държавите членки осигуряват стимулиране на операторите на мрежи с цел подобряване на ефективността при проектирането и функционирането на инфраструктурите и, в рамките на Директива 2009/72/ЕО, правят необходимото тарифите да позволяват на доставчиците да повишават участието на потребителите в ефективността на системата, в т.ч. чрез оптимизиране на потреблението в зависимост от националните обстоятелства~~.

↓ 2019/944 член 70, точка 5, буква а)

8~~5~~. Операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи спазват изискванията, посочени в приложение XII~~XII~~.

↓ 2012/27/ЕС
⇨ нов

~~Държавите членки могат по-специално да улеснят включването към енергийната мрежова система на електроенергия, произведена при високоефективно комбинирано производство на енергия от малките агрегати и микроагрегатите за комбинирано производство на енергия. Държавите членки предприемат, когато е целесъобразно, мерки за насърчаване на операторите на мрежи да възприемат опростен процес на уведомяване (процес на „инсталиране и информиране“) при инсталирането на микроагрегати за комбинирано производство на енергия, за да се опростят и съкратят процедурите за предоставяне на разрешения на отделните граждани и монтажници.~~

~~6. Като спазват изискванията във връзка с поддържането на надеждност и безопасност на електроенергийната мрежа, държавите членки предприемат подходящи стъпки, за да осигурят – когато това е технически и икономически съвместимо с начина~~

~~на обслужване на инсталацията за високоефективно комбинирано производство на енергия — възможност операторите на инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия да предлагат балансиращи услуги и други оперативни услуги на равнището на операторите на преносни системи или операторите на разпределителни системи. Операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи гарантират включването на подобни услуги в тръжен процес за услуги, който да бъде прозрачен, недискриминационен и да подлежи на проверка.~~

9. Където това е уместно, ~~държавите членки~~⇨ националните регулаторни органи ⇦ могат да изискват от операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи да насърчават разполагането на инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия в близост до области с ~~подобно~~ търсене ⇨ на топлинна енергия ⇦ , чрез намаляване на таксите за свързване и използване на системата.

10~~7~~. Държавите членки могат да разрешат на производителите на електроенергия от високоефективно комбинирано производство на енергия, желаещи да бъдат свързани към мрежата, да обявят търг за техническото осъществяване на свързването.

11~~9~~. При докладване по Директива 2010/75/ЕС и без да се засяга член 9, параграф 2 от същата директива, държавите членки обмислят възможността да включат информация относно равнищата на енергийна ефективност на инсталации, в които се извършва изгаряне на горива, с обща номинална входяща топлинна мощност от 50 MW или повече, от гледна точка на най-добрите налични техники, разработени съгласно Директива 2010/75/ЕС ~~и Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването~~[119].

~~Държавите членки могат да насърчават операторите на инсталации, посочени в първа алинея, да подобряват средногодишната си нетна ефективност.~~

ГЛАВА VII~~IV~~

ХОРИЗОНТАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 26~~16~~

Осигуряване на схеми за квалификация, акредитиране и сертифициране

~~1. Когато дадена държава членка счита, че националното равнище на техническа компетентност, обективност и надеждност е недостатъчно, тя прави необходимото, в срок до 31 декември 2014 г., схеми за сертифициране и/или акредитиране и/или равностойни схеми за квалификация, в т.ч., когато е необходимо — и подходящи програми за обучение, да бъдат предоставени на разположение или вече да са на разположение на доставчиците на енергийни услуги и енергийно обследване, на енергийните мениджъри и монтажниците на сградни компоненти, свързани с енергопотреблението, съгласно определението в член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС.~~

---

119 ~~Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 8).~~

~~2. Държавите членки гарантират, че посочените в параграф 1 схеми предоставят прозрачност на потребителите, че те са надеждни и допринасят за постигане на националните цели за енергийна ефективност.~~

⇩ нов

1. Държавите членки осигуряват подходящо ниво на компетентност за професиите в областта на енергийната ефективност, което отговаря на нуждите на пазара. Държавите членки, в тясно сътрудничество със социалните партньори, гарантират, че са налице схеми за сертифициране и/или равностойни схеми за квалификация, включително, когато е необходимо, подходящи програми за обучение за професии в областта на енергийната ефективност, включително доставчици на енергийни услуги, доставчици на енергийни обследвания, енергийни ръководители, независими експерти и монтажници на строителни елементи съгласно Директива 2010/31/ЕС, които схеми са надеждни и допринасят за постигането на националните цели за енергийна ефективност и общите цели на ЕС за декарбонизация.

Доставчиците на сертифициране и/или равностойни схеми за квалификация, включително, когато е необходимо, подходящи програми за обучение, се акредитират съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008[120].

2. Държавите членки гарантират, че при националните схеми за сертифициране или равностойните схеми за квалификация, включително, когато е необходимо, програмите за обучение, са взети предвид съществуващите европейски или международни стандарти.

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

3. Държавите членки оповестяват публично схемите за сертифициране, ~~и/или акредитиране~~ или равностойните схеми за квалификация⇨ , или подходящи програми за обучение ⇦ по параграф 1 и сътрудничат помежду си и с Комисията във връзка със сравнения между тези схеми и тяхното признаване.

Държавите членки предприемат подходящи мерки за информиране на потребителите за наличието на схеми⌦ те ⌫ ~~за сертифициране и/или акредитиране~~ в съответствие с член 27~~18~~, параграф 1.

⇩ нов

4. До 31 декември 2024 г. и на всеки четири години след това държавите членки оценяват дали схемите осигуряват необходимото ниво на компетентност на доставчиците на енергийни услуги, лицата, извършващи енергийни обследвания, енергийните ръководители, независимите експерти и монтажниците на строителни

[120] Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93.

елементи съгласно Директива 2010/31/ЕС и оповестяват публично оценката и препоръките от нея.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

~~*Член 17*~~

~~Информация и обучение~~

~~1. Държавите членки гарантират, че информацията относно достъпните механизми за енергийна ефективност и финансовата и правната рамка е прозрачна и се разпространява широко до всички заинтересовани участници на пазара, като потребители, строители, архитекти, инженери, одитори по околната среда и лица, извършващи енергийни обследвания, и монтажници на строителни елементи, съгласно определенията от Директива 2010/31/ЕС.~~

~~4. Държавите членки, с участието на заинтересовани лица, включително местни и регионални органи, насърчават подходящи програми за информиране, повишаване на осведомеността и за обучение с цел да информират гражданите за ползите и практическите особености на предприемането на мерки за повишаване на енергийната ефективност.~~

Член 27~~18~~

Енергийни услуги

1. Държавите членки насърчават пазара на енергийни услуги и достъпа ⌦ до него ⌫ на МСП ~~до този пазар~~ чрез~~:~~

~~а)~~ разпространение на ясна и лесно достъпна информация относно:

а~~i~~) наличните договори за енергийни услуги и клаузите, които следва да се включват в тези договори, за да се гарантират икономиите на енергия и правата на крайните клиенти;

б~~ii~~) финансовите инструменти, стимулите, безвъзмездната помощ ⇨, револвиращите фондове, гаранциите, схемите за застраховане, ⇦ и заемите за подпомагане на проекти за услуги, свързани с енергийната ефективност;

⇩ нов

в) наличните доставчици на енергийни услуги, които са квалифицирани и/или сертифицирани, и техните квалификации и/или сертификати в съответствие с член 26;

г) наличните методики за наблюдение и проверка и схеми за контрол на качеството.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран) ⇨ нов

2.б) ~~насърчаване~~ ⌦ Държавите членки насърчават ⌫ разработването на етикети за качество, inter alia от търговски асоциации ⇨ , които се основават на европейски или международни стандарти, когато е уместно ⇦.

3.в) ⌦ Държавите членки оповестяват ⌫ публично ~~оповестяване~~ и ⌦ актуализират ⌫ редовно ~~актуализиране на~~ списък на квалифицираните и/или сертифицираните доставчици на енергийни услуги и на техните квалификации или сертификати в съответствие с член 26~~16.~~ или ~~осигуряване на~~ ⌦ осигуряват ⌫ интерфейс в случаите, когато доставчиците на енергийни услуги могат да предоставят информация.

⇩ нов

4. Държавите членки насърчават публичните органи да използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат при саниране на големи сгради. По отношение на саниране на големи нежилищни сгради с полезна разгъната застроена площ над 1000 m^2 държавите членки гарантират, че публичните органи извършват оценка на осъществимостта на използването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат.

Държавите членки могат да насърчават публичните органи да комбинират сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат с разширени енергийни услуги, включително реакция на потреблението и съхранение.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран) ⇨ нов

5.г) ⌦ Държавите членки подкрепят публичния сектор при приемането на ⌫ ~~подкрепа за публичния сектор, като се поемат~~ оферти за енергийни услуги, и по-специално за преоборудване на сгради, чрез:

аi) предоставяне на примерни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които съдържат най-малко елементите, посочени в приложение XIII~~X~~III⇨ , и при които са взети предвид съществуващите европейски или международни стандарти, наличните насоки за тръжни процедури и ръководство на Евростат за статистическото третиране на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат в сметките на държавното управление ⇦;

бii) предоставяне на информация относно най-добрите практики при сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, в т.ч. – ако има такъв – и анализ на разходите и ползите, като се използва подходът на жизнения цикъл;

⇩ нов

в) предоставяне на публичен достъп до бази данни с текущи и изпълнени проекти за сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, която включва предвидените и постигнатите икономии на енергия.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

6~~2~~. Държавите членки подкрепят доброто функциониране на пазара на енергийни услуги, като ~~по целесъобразност~~ ⌦ вземат следните мерки ⌫:

а) определят и оповестяват пунктове за контакт, където крайните клиенти могат да получат посочената в параграф 1 информация;

б) ~~предприемат при необходимост мерки за премахване на~~ ⌦ премахват ⌫пречките от регулаторен и нерегулаторен характер, които препятстват разпространението на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат и на други модели на услуги за енергийна ефективност, с цел определяне и прилагане на мерки за енергоспестяване;

~~в) обмислят възможността да се въведе независим механизъм (или да се възложат такива функции), като например омбудсман, който да гарантира ефикасното обработване на жалби и извънсъдебни споразумения по спорове, произтичащи от договори за енергийни услуги;~~

⇩ нов

в) създават и засилват ролята на консултативни органи и независими пазарни посредници, включително обслужване на едно гише или сходни помощни механизми за насърчаване на развитието на пазара по отношение на предлагането и на търсенето, и предоставят публично информацията за тези помощни механизми, както и достъп до нея на участниците на пазара.

7. С цел подпомагане на правилното функциониране на пазара на енергийните услуги държавите членки могат да установят отделен механизъм или да определят омбудсман, за да гарантират ефикасното обработване на жалби и извънсъдебното разрешаване на спорове, произтичащи от договорите за енергийни услуги и за енергоспестяване с гарантиран резултат.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

~~г) дават възможност на независими пазарни посредници да играят роля при стимулирането на развитието на пазара по отношение на предлагането и на търсенето.~~

8~~3~~. Държавите членки правят необходимото енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно да се въздържат от всякакви дейности, които могат да затруднят търсенето и предоставянето на енергийни услуги или ~~други~~ мерки за подобряване на енергийната ефективност или да попречат на развитието на пазарите за такива услуги или мерки, включително недопускане на конкуренти на пазара или злоупотреба с господстващо положение.

Член 28~~20~~

Национален фонд за енергийна ефективност, финансиране и техническа подкрепа

1. Без да се засягат членове 107 и 108 от ⌦ ДФЕС ⌫ ~~Договора за функционирането на Европейския съюз~~, държавите членки способстват за създаването на финансови механизми или използването на съществуващи такива за мерки за подобряване на енергийната ефективност, така че да се увеличат максимално ползите от различните потоци на финансиране ⇨ и от съчетаването на безвъзмездни средства, финансови инструменти и техническа помощ ⇦.

2. Когато е целесъобразно, Комисията подпомага, пряко или чрез европейските финансови институции, държавите членки да създадат инструменти за финансиране и ~~схеми за техническа подкрепа~~⇨ механизми за подпомагане на развитието на проекти на национално, регионално и местно равнище ⇦ с цел ⇨ инвестиции в ⇦ увеличаването на енергийната ефективност в различните отрасли ⇨ и предоставяне на права и защита на уязвимите клиенти, хората, засегнати от енергийна бедност, и когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, включително като се интегрира аспектът на равенопоставеност, така че да не бъде пренебрегнат никой. ⇦.

⇨ 3. Държавите членки приемат мерки, за да гарантират, че кредитни продукти за финансиране на енергийната ефективност като „зелени“ ипотеки и „зелени“ кредити (обезпечени или необезпечени), се предлагат широко и по недискриминационен начин от финансовите институции и са видими и достъпни за потребителите. Държавите членки предприемат мерки за подпомагане на схемите за финансиране, свързани със сметките за комунални услуги и данъчното облагане. ⇦ Държавите членки ~~насърчават предоставянето на информация на~~ ⇨ гарантират, че ⇦ банките и другите финансови институции ⌦ получават информация, относно възможности за участие във финансирането на мерки за подобряване на енергийната ефективност ⌫ ~~относно възможностите за участие~~, включително чрез установяване на публично-частни партньорства~~, във финансирането на мерки за подобряване на енергийната ефективност~~.

4~~3~~. Комисията улеснява обмена на най-добри практики между компетентните национални или регионални институции или органи, напр. посредством годишни срещи на регулаторните органи, публични бази данни с информация относно изпълнението на мерките от държавите членки и съпоставка между различните държави.

🡻 2018/2002 член 1, точка 12 (адаптиран)
⇨ нов

5~~3а~~. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, в съответствие с Директива 2010/31/ЕС, Комисията води диалог с публични и частни финансови институции, за да набележи възможните действия, които може да предприеме.

6~~3б~~. Действията, посочени в параграф 4~~3а~~, включват ~~следното~~ ⌦ следните елементи ⌫:

а) привличане на капиталови инвестиции в енергийна ефективност чрез отчитане на по-широките въздействия на икономиите на енергия~~ за управлението на финансовия риск~~;

б) осигуряване на по-добри енергийни и финансови данни за резултатите от:

i) допълнителното проучване на начините, по които инвестициите в енергийна ефективност подобряват базовата стойност на активите;

ii) спомагателните проучвания за оценка на паричното изражение на неенергийните ползи от инвестициите за енергийна ефективност.

7~~3в~~. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, държавите членки при прилагането на настоящата директива:

а) обмислят начините за по-добро използване на енергийните обследвания съгласно член 11~~8~~ като фактор при вземането на решения;

б) използват оптимално възможностите и инструментите, ⇨ достъпни в бюджета на Съюза и ⇦ предлагани от инициативата „Интелигентно финансиране за интелигентни сгради“⇨ и съобщението на Комисията, озаглавено „Вълна на саниране“ ⇦.

8~~3г~~. До ~~1 януари 2020 г.~~ ⇨ 31 декември 2024 г. ⇦ Комисията дава на държавите членки ⇨ и участниците на пазара ⇦ насоки относно начините за осигуряване на частни инвестиции.

⇩ нов

Насоките имат за цел да подпомогнат държавите членки и участниците на пазара при развитието и прилагането на техните инвестиции в енергийната ефективност в различните програми на Съюза и ще предлагат адекватни финансови механизми и решения с комбинация от безвъзмездни помощи, финансови инструменти и помощ за развитието на проекти, за да се увеличи мащабът и да се използва финансирането на Съюза като катализатор за увеличаване на ефекта и привличане на частни инвестиции.

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

9~~4~~. Държавите членки могат да създадат национален фонд за енергийна ефективност. Целта на този фонд е ⇨ да се прилагат мерки за енергийна ефективност, включително мерки по член 8, параграф 3 и член 22 приоритетно в групата на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, и ⇦ да ~~подкрепя~~ ⇨ се прилагат ⇦ националните ~~инициативи за енергийна ефективност~~ ⇨ мерки за енергийна ефективност, подкрепящи държавите членки при постигането на техния национален принос в областта на енергийната ефективност и техните индикативни криви, посочени в член 4, параграф 2. Националният фонд за енергийна ефективност може да се финансира с приходите от провежданите в строителния и транспортния сектор търгове за квоти по системата за търговия с емисии на ЕС. ⇦

10~~5~~. Държавите членки могат да ⇨ позволят на публичните органи да изпълняват ⇦ ~~предвидят изпълнението на~~ задълженията, предвидени в член 6~~5~~, параграф 1, ~~да става чрез~~ ⌦ посредством ⌫ ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, ~~равна~~ ⌦ равностойна ⌫ на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.

11~~6~~. Държавите членки могат да предвидят изпълнението на задълженията, посочени в член 9~~7~~, параграф 1 и 4, на задължените страни да става чрез ежегодно внасяне в

националния фонд за енергийна ефективност на сума, равна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.

12~~7~~. Държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО за разработване на новаторски механизми за финансиране~~, за да прилагат на практика целта от член 65 за подобряване на енергийните характеристики на сградите~~ ⇨ на подобрения на енергийната ефективност ⇦.

Член 29~~21~~

Коефициенти за преобразуване ⌦ и коефициенти на първична енергия ⌫

1. За целите на сравняването на икономиите на енергия и за преобразуване на стойностите в сравними единици ⇨ се прилагат стойностите за долната топлина на изгаряне в приложение VI към Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066 на Комисията[121] и коефициентите на първична енергия ⇦ ~~се прилагат коефициентите за преобразуване~~, установени в ⌦ параграф 2 ⌫~~приложение IV~~, освен ако не бъде обосновано използването на други ⇨ стойности или ⇦ коефициенти ~~за преобразуване~~.

⇩ нов

2. Коефициентът на първична енергия се използва в случаите, при които икономиите на енергия се изчисляват като първична енергия посредством подход „отдолу нагоре“, основан на крайното енергийно потребление.3. За икономии на електроенергия, изразени в kWh, държавите членки прилагат коефициент, за да изчислят точните икономии при първичното енергийно потребление. Държавите членки използват приетия коефициент 2,1, освен ако се възползват от правото си на собствена преценка, за да определят друг коефициент, и при условие че направят съответната обосновка.

4. За икономии от други енергоносители, изразени в kWh, държавите членки прилагат коефициент, за да изчислят точните икономии при първичното енергийно потребление.
5. Когато държавите членки установяват свой собствен коефициент, заменящ приетата стойност, предоставена по настоящата директива, те използват за целта прозрачна методика, като се обосновават с национални обстоятелства, засягащи първичното енергийно потребление. Тези обстоятелства са обосновани, проверими и се основават на обективни и недискриминационни критерии.

6. Когато установяват свой собствен коефициент, държавите членки отчитат своите енергийни миксове, включени в актуализациите на интегрираните им национални планове в областта на енергетиката и климата и следващия интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, които трябва да бъдат нотифицирани на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999. Ако държавите членки се отклонят от приетата стойност, те съобщават на Комисията коефициента, който използват, наред с методиката за изчисляване и използваните данни в актуализацията на интегрираните им национални планове в областта на енергетиката и климата и

[121] Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/2066 на Комисията от 19 декември 2018 г. относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕС) № 601/2012 на Комисията (ОВ L 334, 31.12.2018 г., стр. 1—93).

следващия интегриран национален план в областта на енергетиката и климата в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999.

7. До 25 декември 2022 г. и на всеки четири години след това Комисията преразглежда приетия коефициент въз основа на наблюдаваните данни. Това преразглеждане се прави, като се отчитат неговите въздействия върху други правни актове на Съюза, например Директива 2009/125/ЕО и Регламент (ЕС) 2017/1369.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

ГЛАВА VIIIV

ОКОНЧАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 3013

Санкции

Държавите членки въвеждат правилата относно санкциите, приложими в случай на неспазване на националните разпоредби, приети в съответствие с членове от 7 до 11а и член 18, параграф 3, ⇨ настоящата директива, ⇦ и предприемат необходимите мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки уведомяват Комисията за тези разпоредби ⇨ до [дата на транспонирането] ⇦ до 5 юни 2014 г. и незабавно я нотифицират уведомяват за всяко последващо изменение, свързано с тях.

Член 3122

Делегирани актове

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 3223, с които да преразглежда ⌦ относно преразглеждането на ⌫ хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в член 2414, параграф 10, втора алинея.

↓ 2018/2002 член 1, точка 13 (адаптиран)

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 3223, за да измени ⌦ за да изменя или допълва ⌫ настоящата директива с цел адаптиране към техническия прогрес на стойностите, методите на изчисление, приетия ⌫те коефициенти ⌫ на първична енергия и изискванията ⌦, посочени ⌫ в ⌦ член 29 и ⌫ приложения II, III, V, VII — XI и XIII I—V, VII—X и XII.

⇩ нов

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 32, за да допълни настоящата директива, като създаде след консултации със съответните заинтересовани страни обща схема на Съюза за класиране на разположените на територията на Съюза центрове за данни според тяхната устойчивост. Със схемата се установява определението за показатели за устойчивост на

център за данни и се определят, в съответствие с член 10, параграф 9 от настоящата директива, минималните прагови стойности за значителна консумация на енергия, а също така и ключовите показатели и методиката за тяхното измерване.

↓ 2012/27/ЕС

Член 32~~23~~

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

↓ 2018/2002 член 1, точка 14, буква а)
⇨ нов

2. Правомощието да приема делегираните актове, посочени в член 31~~22~~, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от ~~24 декември 2018 г.~~⇨ [*дата на публикуване в ОВ*] ⇦. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

↓ 2012/27/ЕС

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 31~~22~~, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са влезли в сила.

↓ 2018/2002 член 1, точка 14, буква б)

4~~3~~. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество[122].

---

122 ~~ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.~~

↓ 2012/27/ЕС

54. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

65. Делегиран акт, приет съгласно член 3122, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 3324

Преразглеждане и наблюдение на изпълнението

↓ 2018/2002 член 1, точка 15, буква а)

14а. В контекста на доклада за състоянието на Енергийния съюз Комисията представя доклад относно функционирането на пазара на въглеродни емисии в съответствие с член 35, параграф 1 и член 35, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2018/1999, като взема под внимание последствията от изпълнението на настоящата директива.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

~~5. Комисията преразглежда дали продължава да е необходима възможността за освобождавания по член 14, параграф 6 за пръв път при оценката на първия национален план за действие за енергийна ефективност и на всеки три години след това. В случай че преразглеждането покаже, че някой от критериите за тези освобождавания вече не може да бъде обоснован, като се вземат предвид наличието на топлинен товар и действителните експлоатационни условия на освободените инсталации, Комисията предлага подходящи мерки.~~

⇩ нов

2. До 31 октомври 2025 г. и на всеки четири години след това Комисията извършва оценка на настоящите мерки за увеличаване на енергийната ефективност и декарбонизация в областта на отоплението и охлаждането. При оценката се вземат предвид:

а) тенденциите при енергийната ефективност и емисиите на парникови газове в областта на отоплението и охлаждането;

б) взаимосвързаността на взетите мерки;

в) промените в енергийната ефективност и емисиите на парникови газове в областта на отоплението и охлаждането;

г) действащите и плануваните политики и мерки в областите на енергийната ефективност и на емисиите на парникови газове на национално равнище и на равнище ЕС, както и

д) мерките на държавите членки, представени в техните всеобхватни оценки съгласно член 23, параграф 1 и нотифицирани в съответствие с член 17, буква б), точка 1 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

Комисията може да предложи, ако е приложимо, мерки за гарантиране на постигането на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.

↓ 2012/27/ЕС

3~~6~~. Преди 30 април всяка година държавите членки представят на Комисията статистически данни относно националното производство на електрическа и топлинна енергия от високоефективно и нискоефективно комбинирано производство на енергия, в съответствие с методиката, дадена в приложение II~~I~~, съотнесени към общото производство на електрическа и топлинна енергия. Те представят също така годишни статистически данни относно капацитета за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, относно използваните за комбинирано производство на енергия горива, както и относно производството и капацитета на районните отоплителни и охладителни системи, съотнесени към общия капацитет и производство на електрическа и топлинна енергия. Държавите членки предоставят и статистически данни за икономиите на първична енергия, постигнати чрез прилагането на комбинирано производство на енергия, в съответствие с методиката, дадена в приложение III~~I~~.

↓ 2012/27/ЕС (адаптиран)

~~7. До 30 юни 2014 г. Комисията предоставя оценката, посочена в член 3, параграф 2, на Европейския парламент и на Съвета, придружена, при необходимост, от предложения за допълнителни мерки.~~

~~8. До 5 декември 2015 г. Комисията прави преглед на ефективността на прилагането на член 6, като отчита изискванията, установени в Директива 2004/18/ЕО, и представя доклад пред Европейския парламент и Съвета. Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от предложения за допълнителни мерки.~~

~~9. До 30 юни 2016 г. Комисията предоставя доклад пред Европейския парламент и Съвета относно прилагането на член 7. Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от законодателно предложение, имащо една или повече от следните цели:~~

~~а) промяна на крайната дата по член 7, параграф 1;~~

~~б) преразглеждане на изискванията, установени в член 67, параграфи 1, 2 и 3;~~

~~в) въвеждане на допълнителни общи изисквания, по-специално по отношение на въпросите, посочени в член 7, параграф 7.~~

~~10. До 30 юни 2018 г. Комисията оценява напредъка на държавите членки по отстраняване на регулаторните и нерегулаторните пречки, посочени в член 19, параграф 1. Ако това е уместно, тази оценка може да бъде последвана от предложения за допълнителни мерки.~~

↓ 2018/2002 член 1, точка 15, буква б) (адаптиран) ⇨ нов

~~12. В срок до 31 декември 2019 г. Комисията извършва оценка на ефективността на прилагането на определението за малки и средни предприятия за целите на член 8, параграф 4, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад Комисията приема, ако е целесъобразно, законодателни предложения.~~

413. До 1 януари 2021 г. Комисията извършва оценка на потенциала за енергийна ефективност при преобразуването, трансформирането, преноса, транспорта и съхранението на енергия и представя доклад на Европейския парламент и Съвета. При необходимост посоченият доклад се придружава от законодателни предложения.

514. ⌦ Ако не се наложат промени в разпоредбите за пазара на дребно в Директива 2009/73/ЕО, ⌫~~Освен ако междувременно не са предложени промени в разпоредбите за пазара на дребно в Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ,~~ до 31 декември 2021 г. Комисията извършва оценка и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета относно разпоредбите, свързани с измерването и фактурирането на природен газ и информацията за потребителите, за да могат да се съгласуват, когато е целесъобразно, със съответните разпоредби за електроенергията в Директива (ЕС) 2019/944~~2009/72/ЕО~~, с което се цели да се засили защитата на потребителите и да се даде възможност на крайните клиенти по-често да получават ясна и актуална информация за своето потребление на природен газ и да регулират своето потребление на енергия. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад Комисията приема, ⌦ когато ⌫~~ако~~ е целесъобразно, законодателни предложения.

↓ 2018/2002 член 1, точка 2 (адаптиран)

64. До 31 октомври 2022 г. Комисията оценява дали Съюзът е постигнал ~~евоите водещи цели~~своята водеща цел за енергийна ефективност за 2020 г.

↓ 2018/2002 член 1, точка 15, буква б) ⇨ нов

715. До 28 февруари ~~2024~~ ⇨ 2027 ⇦ г. и на всеки пет години след това Комисията прави оценка на настоящата директива и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

Тази оценка включва:

~~а) проверка дали да се адаптират след 2030 г. изискванията и алтернативният подход, посочени в член 5;~~

а~~б~~) оценка на общата ефективност на настоящата директива и на необходимостта от допълнително коригиране на политиката на Съюза в областта на енергийната ефективност в съответствие с целите на Парижкото споразумение от 2015 г. ~~относно изменението на климата след 21-ва конференция на~~

~~страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата~~[123] и в светлината на развитието в областта на икономиката и иновациите.

⇩ нов

б) водещите цели на Съюза относно енергийната ефективност за 2030 г., установени в член 4, параграф 1, с оглед те да бъдат преразгледани и повишени в случай на съществени намаления на разходите, произтичащи от икономическото или технологичното развитие, или, когато е необходимо, за да бъдат постигнати целите на Съюза за декарбонизация за 2040 г. или 2050 г., или за да бъдат изпълнени неговите международни ангажименти за декарбонизация.

в) дали държавите членки трябва да продължат да постигат нови годишни икономии в съответствие с член 8, буква в), първа алинея през десетгодишните периоди след 2030 г.;

г) дали държавите членки трябва да продължат да осигуряват всяка година саниране на поне 3 % от разгънатата застроена площ на отопляваните и охлаждани сгради, притежавани от публични органи, в съответствие с член 6, параграф 1, с оглед да бъде преразгледан процентът на саниране на сградите в посочения член;

д) дали държавите членки трябва да продължат да постигат определен дял от икономиите на енергия в групата на хората, засегнати от енергийна бедност, уязвимите клиенти и, когато е приложимо, хората, живеещи в социални жилища, в съответствие с член 8, параграф 3, за десетгодишните периоди след 2030 г.;

е) дали държавите членки трябва да продължат да постигат намаления на крайното енергийно потребление в съответствие с член 5, параграф 1.

🡻 2018/2002 член 1, точка 15, буква б)

Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от предложения за допълнителни мерки.

🡻 2012/27/ЕС (адаптиран)
⇨ нов

~~*Член 25*~~

~~Онлайн платформа~~

~~Комисията създава онлайн платформа за подпомагане на практическото прилагане на настоящата директива на национално, регионално и местно равнище. Тази платформа~~

123 ~~ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.~~

~~подкрепя обмена на опит относно начините на работа, референтната информация, дейностите по изграждане на мрежи и новаторските практики.~~

Член 34~~26~~

Процедура на комитет

1. Комисията е подпомагана от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 35~~28~~

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с ~~настоящата директива~~ ⌦ членове […] и приложения […] ⌫ [членове и приложения, които са изменени съществено в сравнение с отменената директива] до ⇨ […] ⇦ ~~5 юни 2014~~ г.

~~Независимо от първа алинея държавите членки въвеждат до съответните посочени дати законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 4, член 5, параграф 1, първа алинея, параграфи 5 и 6, член 7, параграф 9, последна алинея, член 14, параграф 6, член 19, параграф 2, член 24, параграфи 1 и 2, както и точка 4 от приложение V.~~

Те ~~незабавно~~ ⌦ незабавно ⌫ съобщават ~~на Комисията~~ текста на тези ~~разпоредби~~⌦ мерки на Комисията ⌫.

Когато държавите членки приемат тези ⌦ мерки ⌫ ~~разпоредби~~, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. ⌦ Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите законови, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. ⌫ Условията и редът на позоваване ⌦ и формулировката на уточнението ⌫ се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 36~~27~~

~~Изменения и~~ Ос~~о~~тмяна~~s~~

~~1.~~Директива 2012/27/ЕС~~2006/32/ЕО~~ ⌦ , изменена с актовете, изброени в приложение XV, част А, ⌫ се отменя ⌦ считано ⌫ от ⇨ […] ⇦ [деня след датата, посочена в член 35, параграф 1, първа алинея] ~~5 юни 2014 г., освен член 4, параграфи 1 — 4 от нея и приложения I, III и IV~~, без да се засягат задълженията на държавите членки, свързани със ~~срока~~ ⌦ сроковете ⌫ за ~~нейното~~ транспониране ⌦ то ⌫ в националното законодателство ⌦ на директивите, посочени в приложение XV, част Б ⌫ . ~~Член 4, параграфи 1 — 4 от Директива 2006/32/ЕО и приложения I, III и IV към нея се заличават, считано от 1 януари 2017 г.~~

~~Директива 2004/8/ЕО се отменя от 5 юни 2014 г., без да се засягат задълженията на държавите членки, свързани със срока за нейното транспониране в националното законодателство.~~

Позоваванията на ⊠ отменената ⊠ директив~~ната~~ ~~2006/32/ЕО и 2004/8/ЕО~~ се считат за позовавания ~~към~~на настоящата директива и се тълкуват съгласно таблицата на съответствието в приложение XVI~~XV~~.

~~2. Член 9, параграфи 1 и 2 от Директива 2010/30/ЕС се заличават, считано от 5 юни 2014 г.~~

~~3. Директива 2009/125/ЕО се изменя, както следва:~~

~~1) Вмъква се следното съображение:~~

~~„(35а) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите[124] изисква държавите членки да определят изисквания за енергийните характеристики на сградните компоненти, съставящи част от фасадата, и системни изисквания по отношение на енергийните характеристики като цяло, правилния монтаж и подходящото оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации, които са монтирани в съществуващи сгради. На целите на настоящата директива не противоречи, че тези изисквания може, при определени обстоятелства, да ограничават монтирането на продукти, свързани с енергопотреблението, които съответстват на изискванията на настоящата директива и на мерките за нейното изпълнение, при условие че подобни изисквания не представляват необоснована пазарна пречка.~~

~~2) В края на член 6, параграф 1 се добавя следното изречение:~~

~~„При това не се засягат изискванията за енергийните характеристики и системните изисквания, определени от държавите членки съгласно член 4, параграф 1 и член 8 от Директива 2010/31/ЕС.“~~

Член 37~~29~~

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

⊠ Членове […] и приложения […] [членове и приложения, които не са изменени в сравнение с отменената директива] се прилагат от […] [деня след датата, посочена в член 35, параграф 1, първа алинея]. ⊠

124 ~~ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13.“~~

Член 38~~30~~

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*